

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

**A MAGYAR
FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG**

HIVATALOS LAPJA

12. évfolyam 2. szám

2007. június

Kiadja a MAB Titkársága

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság 2007. február 5-i, február 20-i, március 9-i, március 30-i, április 27-i üléseinek határozatait, véleményezéseket és tájékoztatásokat

TARTALOMJEGYZÉK

TÁJÉKOZTATÁSOK.....	3
Elnöki beszámoló: A MAB működése 2004 – 2006 között	3
Főtitkári beszámoló: A MAB Titkárság tevékenysége 2004-2006 között	16
Az új testület megalakulása	26
MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK	30
A szakok párhuzamos vizsgálatának ütemezése.....	30
A MAB stratégiájának alapjai a 2007-2009 ciklusra.....	30
A MAB 2006. évi mérlegbeszámolója és közhasznúsági jelentése.....	33
A doktori iskolák létesítésének és működésének akkreditációs követelményei.....	34
SZEMÉLYI HÍREK.....	44
Elnökségi tagok megválasztása	44
A MAB képviselőire delegált személyek.....	44
A MAB állandó meghívott tagja és egyben a Jogi és igazgatási képzési ági bizottság elnöke	44
Képzési ági bizottságok tagjai	44
Változás LB-k összetételében (PTE, NyME).....	57
Tiszteletbeli elnök funkció	58
Személyi változások a MAB bizottságaiban	58
Változás az Agrár- és agrármérnöki bizottság személyi összetételében.....	58
Változás az Építés, építő, közlekedési bizottság személyi összetételében	59
Változás a Gazdaságtudományi bizottság személyi összetételében	59
Változás a Hit- és vallástudományok bizottság személyi összetételében.....	59
INTÉZMÉNYI, KARI HATÁROZATOK.....	60
Intézményi akkreditációs jelentések.....	60
Intézményi akkreditációs eljárást érintő változások.....	60
Intézménylétesítés	60
Állásfoglalás külföldi intézmény Mo.-i működési engedély iránti kérelemről, intézménylétesítésről.....	60
Nem támogatott intézménylétesítési kérelmek.....	60
EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK	60
DOKTORI ISKOLÁK	60
Előakkreditáció	60
Nem támogatott doktori iskolák	60
SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK.....	61
Támogatott alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények	61
Támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények	61
Nem támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények	61
Támogatott alapképzési szak indítási kérelmek	61
Támogatott mesterszak indítási kérelmek	61
Nem támogatott alapképzési szakindítási kérelmek	62
Nem támogatott mesterszak indítási kérelmek	63

TÁJÉKOZTATÁSOK

Elnöki beszámoló:

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság működése 2004 – 2006 között

1. A testület megalakulása

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (2006. március 1. előtt Magyar Akkreditációs Bizottság, a MAB rövidítést a 2006. március 1. után is megtartva) 2003. második felében, a MAB-ról szóló akkori (199/2000 (XI.29.) kormányrendelet szerint folyt jelölések után, 2004. január 16-án megtartotta alakuló ülését. A MAB-nak 30 rendes, majd a plénum határozata alapján további 5 tanácskozó tagja lett. Az alakuló ülésen a testület megvá-

lasztotta új elnökét (Fésüs László), majd az első rendes ülésen az alelnököket: Páczelt István, Róna-Tas András (általános alelnök), Szendrő Péter, Tardy Pál és Zám Éva személyében. A testület Michelberger Pált a MAB tiszteletbeli elnökévé választotta. A plénum 20 tudományági és 8 további, speciális feladatot ellátó állandó bizottságot hozott létre. A szakbizottságok rendszere a korábbi periódushoz képest átrendeződött, az alábbiak szerint:

Tudományterületi szakbizottság	Tudományági bizottságok 2001-2003	Tudományági bizottságok 2004-2006
Természet- és műszaki tudományok Elnök: Páczelt István	Matematika- és számítástudományok	Matematika- és számítástudományok Elnök: Hatvani László
	Fizikai tudományok	Fizikai tudományok Elnök: Kollár János:
	Föld- és környezettudományok	
	Biológiai tudományok	
	Építőmérnöki, építészmérnöki és közlekedés-tudományok	Építőmérnöki-, építészmérnöki-, közlekedésmérnöki tudományok Elnök: Mecsi József Társelnök: Stern Pál
	Villamosmérnöki tudományok	Informatika- és villamosmérnöki tud.
	Informatikai tudományok	Elnök: Györfi László, 2005. júniusig Társelnök: Keviczky László, 2005. szeptembertől elnök
	Anyagtudományok és technológiák, gépészeti, katonai műszaki, agrár- műszaki	Had- és haditechnikai tudományok Elnök: Ungvár Gyula Társelnök: Michelberger Pál Anyagtudományok és technológiák, gépészeti tudományok Elnök: Palásti Kovács Béla Társelnök: Páczelt István
Kémiai és vegyészmérnöki tudományok	Kémiai és vegyészmérnöki tud. Elnök: Pálincás Gábor Társelnök: Hajós György	
Orvos- és agrártudományok (2001-2003)		Biológiai tudományok Elnök: Dudits Dénes Társelnök: Závodszy Péter
Élettudományok (2004-) Elnök: Szendrő Péter		Föld- és környezettudományok Elnök: Papp Sándor Társelnök: Ádám József

	Orvostudományok	Orvos-, egészség- és sporttudományok Elnök: Makara Gábor Társelnök: Szekeres Júlia, 2006.06.30-ig	
	Agrártudományok	Agrár- és agrárműszaki tudományok Elnök: Szendrő Péter Társelnök: Józsa Árpád	
Társadalom-, bölcsészeti-, hittudományok és művészetek (2001-2003)	Gazdálkodás-, szervezés- és közgazdaságtudományok biz.	Gazdaságtudományok Elnök: Zalai Ernő Társelnök: Szennyessy Judit	
	Állam-, jog- és politikatudományok	Állam-, jog- és közigazgatás tudományok Elnök: Gáspárdy László 2006. márc.-ig Társelnök: Máthé Gábor, 2006. áprilistól elnök	
	Szociológiai tudományok	Szociológia- és politikatudományok Elnök: Némedi Dénes	
	Hadtudományok		
	Történelem-, néprajz és kulturális antropológiai, művészeti és művelődéstörténeti tudományok	Történelem, régészet, néprajz és kulturális antropológiai, művészeti- és művelődéstörténeti tudományok Elnök: Bálint Csanád	
	Nevelés- és sporttudományok	Pszichológia- és neveléstudományok Elnök: Pléh Csaba 2005. májusig Társelnök: Sáska Géza, 2006. júniustól elnök	
	Pszichológiai tudományok		
	Elnök: Zám Éva	Irodalom-, média- és kommunikációs tudományok	Irodalomtudományok Elnök: Jankovics József Társelnök: Kulcsár Szabó Ernő
		Nyelvtudományok	Nyelv- és filozófiatudományok Elnök: Kertész András Társelnök: Boros Gábor
	Filozófiai tudományok		
	Művészeti és mesterképzési	Művészetek, média- és kommunikáció Elnök: Horváth Ádám Társelnök: Leitner Sándor	
	Hit- és vallástudományok	Hit- és vallástudományok Elnök: Fabiny Tamás 2006. februárig, Zsengellér József, 2006. márciustól	

A további állandó bizottságok:

- Stratégiai és Bologna bizottság: **elnök:** Fésüs László, **társelnök:** Sima Dezső
- Egyetemi tanárok kinevezését véleményező bizottság: **elnök:** Michelberger Pál, **társelnök:** Iványi Károly
- Doktori bizottság: **elnök:** Róna-Tas András, 2006. június 30-ig, Michelberger Pál, 2006. július 1-től

- Távoktatási bizottság: **elnök:** Galambos Gábor
- Minőségbiztosítási és -tanácsadási bizottság: **elnök:** Páczelt István, **társelnökök:** Tardy Pál és Zám Éva
- Etikai bizottság: **elnök:** Gáspárdy László 2006. márciusig, Máthé Gábor 2006. áprilistól
- Felhasználói bizottság: **elnök:** Tardy Pál

- Felsőfokú szakképzési bizottság: **elnök:** Bakó Károly
- Tanárképzési bizottság (2006 áprilisától): **elnök:** Pukánszky Béla

2006 áprilisában tartotta alakuló ülését a Tanárképzési bizottság, amely a tanári mester szakok véleményezését látja el az érintett szakmai bizottságok bevonásával.

2006. július 1. után az immár közhasznú szervezetként működő MAB-nak Felülvizsgáló-, valamint Felügyelő Bizottsága is alakult. Előbbi a MAB szakvéleményre vonatkozó fellebbezéseket tárgyalja, s újabb szakvéleményt ad, utóbbi elsősorban a MAB gazdálkodását hivatott ellenőrizni. A három évre megválasztott **Felülvizsgáló bizottság** elnöke Róna-Tas András, tagjai Bíró Péter és Szekeres Júlia. Az ugyancsak három évre megválasztott **Felügyelő bizottság** elnöke Kratochwill Ferencné, tagjai Mezősi Gábor és Patkós András.

A tudományági bizottságok tagjaként **összesen 318 szakértő** segítette a MAB munkáját. Aktivitásukat, áldozatos munkájukat e helyütt is szeretném megköszönni, hiszen meghatározó és nélkülözhetetlen szakértői tevékenységüket térítés nélkül végezték! S ugyancsak itt kell megemlíteni azt a **további több száz szakértőt**, akik a fenti bizottsági tagok mellett külső szakértőként a különböző beadványok véleményezését írásos bírálati véleményükkel, igen szerény megbízási díj ellenében segítették.

2. A jogszabályi keretek átalakulása

A 2004-2006-os periódus a korábbiaknál jelentősen nagyobb mennyiségű feladatot rótt a testületre, a bizottságok tagjaira és az operatív munkát végző Titkárság munkatársaira, miközben szinte valamennyi jogszabály megváltozott.

Az első két évben úgy kellett a feladatokat elvégezni, hogy azok jogszabályi háttere (elsősorban a többciklusú képzésre történő átállást illetően) nem mindig állt teljes mértékben rendelkezésre. Ebben az átmeneti időszakban is a lehető legkörültekintőbb módon járt el a testület a hozzá véleményezésre érkezett ügyekben, fogalmazta meg álláspontjait és véleményét, segítve ezzel a törvényhozás, a felsőoktatási intézmények és az oktatási minisztérium munkáját az átalakuló felsőoktatási képzési szerke-

zet minősége megőrzésének maximális szem előtti tartásával.

2006. március 1-jén lépett hatályba az új Felsőoktatási törvény (Ftv.), így e naptól a felsőoktatás „bolognai” szerkezetben való megvalósításának pontos és részletes kereteit hatályos jogszabály határozza meg.

A MAB vezetése számos esetben tett előremutató és a vitákban kompromisszumot eredményező javaslatokat a jogalkotási folyamatban, s az elnökség, illetve a MAB testülete a Felsőoktatási törvény különböző tervezetein túl, egyebek között az alábbi jogszabályok tervezeteit véleményezte:

- a felvételi eljárásról szóló 239/2005 (X.25.) Kormányrendelet,
- a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet, (valamint ennek előzménye, a 381/2004 (XII. 28.) Korm. rendelet),
- az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet,
- a MAB-ról szóló 69/2006. (III. 28.) Korm. rend.,
- az Ftv. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet,
- a Felsőoktatási Minőségi Díjról szóló 221/2006. (XI.15.) Korm. rendelet,
- a 2007-ben a felsőoktatásban felvehető, államilag támogatott hallgatói létszámkeze-
tről szóló 1108/2006. (XI. 20.) Korm. határozat,
- a felsőoktatási hatósági eljárási díjakról szóló 8/2006. (IX. 7.) OKM rendelet,
- a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről szóló 10/2006. (IX. 25.) OKM rendelet,
- a doktori képzésről és fokozatszerzésről szóló kormányrendelet tervezet.

Az új Felsőoktatási törvény jelentette főbb változások, melyek sokban érintik a MAB tevékenységi- és jogköreit is, a következők.

1. Csatlakozás az Európai Felsőoktatási Tér-séghez:

- a) Lineáris képzési rend bevezetése
 - Alap- és mesterszakok bevezetése, de néhány esetben megmarad az osztatlan képzés.

- Mesterszakon való diplomaszerezéshez legalább 300 kredit.
 - Tanári diplomát csak mesterszinten lehet szerezni.
 - Az indítható alapszakokat jogszabály rögzíti
- b) Diplomamelléklet
- c) Oktatói-hallgatói mobilitás ösztönzése
- d) Hallgatói részvétel erősítése
- e) Ágazati és intézményi minőségbiztosítás
- Ágazati minőségpolitika
 - Felsőoktatási Minőségi Díj
 - Minőségfejlesztési program intézményi szinten
 - A MAB fontos szereplő a minőségpolitika végrehajtásában
2. Szektor-semleges szabályozás, fenntartói jogok erősödése
- a) fenntartó feladata a működés biztosítása
- b) intézmény létesítés lehetőségeinek kiterjesztése
- c) állami szerepkörön belül elválik a közhasználati funkció és az intézmény-fenntartói funkció
- d) OK miniszter szerepe a törvényesség biztosítására terjed ki
- e) Az intézményben gazdasági tanács működik, amelynek feladata a fenntartó segítése
3. Az eljárások egyértelmű szabályozása
- a) Többfokozatú eljárási rend
- b) Központi szereplő az OKM alá tartozó új szerv, a Regisztrációs Központ
- c) MAB szakértői szervezet: intézménynek tanácsot ad, véleményez (pl. szakindítás) hatósági eljárásban szakértőként működik közre
4. A felsőoktatási intézmény autonómiája erősödött
- a) Nem kell minisztériumi engedély: a felsőoktatási intézmények belső szerkezetének kialakításához (pl. karalapításhoz), a képzési programok indításához, doktori iskola kialakításához, *de szükséges a MAB szakvéleménye*
- b) Felsőoktatási intézmény dönt a habilitációs eljárás szükségességéről, szabályzatok tartalmáról
5. Sok szempontból megváltozott a finanszírozási rend
- a) normatívák értékállóságához törvényi szabályozással biztosít garanciát
- b) minőség szerinti differenciálás (tudományos támogatás, oktatói, kutatói ösztöndíjak, oktatói díjazás teljesítményarányos differenciálása lehetséges)
- c) államilag támogatott képzés maximum 12 szemeszter, cikluson belüli korlátozásokkal)
6. Oktatói kinevezések szigorítása
- a) Oktatói feltételrendszer szigorítása
- három év alatt meg kell kezdeni a doktori képzést, akkor lehet tanársegéd,
 - nyolc év alatt doktorjelöltté kell válni, akkor lehet adjunktus,
 - 12 év alatt tudományos fokozatot kell szerezni, akkor lehet docens.
 - Ellenkező esetben a munkaviszony megszűnik.
- b) Többes alkalmazás szabályozása
- egy helyen vehető figyelembe az oktató finanszírozási szempontból,
 - legfeljebb két helyen a működési feltételek megléte szempontjából.
7. A MAB-ra vonatkozó szabályozás
- a) A MAB szakértő-véleményező (tanácsadó) szerepe nagyobb hangsúlyt kap a felsőoktatási intézmény autonómiájának növekedésével egyidejűleg. Például a szakindításról, karlétesítésről az intézmény határoz, ha a MAB támogatja, nem kell hatósági eljárást lefolytatni, csupán be kell jelenteni.
A hatósági eljárásokban a MAB szakértő testület, néhány esetben a hatóság kötve van a MAB véleményéhez (lásd alább).
- b) A MAB az új Ftv. alapján kormányrendelettel létrehozott *Felsőoktatási Regisztrációs Központ (FRKP)*, illetve az oktatási miniszter által kezdeményezett eljárásokban szakértői véleményt ad, a következők szerint.
- Intézménylétesítés, továbbá magyar intézmény Magyarországon kívüli székhelyen kívüli képzése: az FRKP az elsőfokú eljárásához MAB véleményt kér, fellebbezés esetén a miniszter újabb MAB véleményt kér, ha ez az előzővel megegyezik, a miniszter a MAB véleményhez kötve van.

- Szakindítás, karlétesítés: az intézmény MAB véleményét kér, ha nem ért egyet vele, az FRKP-nél eljárást kezdeményez (első fok), az FRKP újabb MAB véleményét kér, ha ez az előzővel megegyezik, az FRKP a MAB véleményéhez kötve van. Az FRKP határozata ellen intézmény a miniszterhez fellebbezhet, másodfokon a miniszter dönt.
- Doktori iskola létesítése: az intézmény MAB véleményét kér, ha nem ért egyet vele, a miniszternél eljárást kezdeményez, aki újabb MAB véleményét kér. A miniszter a MAB felülvizsgálati szakvéleményéhez kötve van.

Az adott ügyre vonatkozó második MAB szakvéleményt minden esetben a MAB Felülvizsgálati bizottsága adja.

- c) Szervezeti változások:
- A MAB kiemelten közhasznú szervezet.
 - Tagok összetétele, delegálása megváltozik. (29 tag, ebbe delegál az Országos Köznevelési Tanács és az Országos Kisebbségi Bizottság is).
 - Felülvizsgálati és Felügyelő Bizottságot kell kialakítani. Előbbi akkor jár el, ha egy kérelem ismételt kerül a MAB elé, utóbbi feladata a közhasznú előírásoknak megfelelő működés ellenőrzése.
 - A Titkárság önálló költségvetési szervként megszűnik.
- d) Megváltozik az eljárási rend
- Az intézmény közvetlenül a MAB-hoz küldi véleményezésre a szakindítási kérelmeket és a képzési és kimeneti követelményeket (KKK).
 - A második alkalommal MAB elé kerülő változatlan kérelem esetén a Felülvizsgálati Bizottság jár el.
 - Az üléseknek és a döntéseknek nagyobb nyilvánosságot kell biztosítani.
 - Nyilvános szakértői névjegyzék összeállítása szükséges.
- e) Finanszírozás:
- Garantált arányú költségvetési támogatás rögzítése a törvényben.
 - A MAB-nak a véleményezési eljárások díjából bevétele van.

- A MAB vállalkozási tevékenységet folytathat, melynek eredményét közhasznú céljaira fordíthatja.

f) Feladatváltozások:

- Szakirányú továbbképzéseket (SZTK) és felsőfokú szakképzéseket (FSZ) nem kell véleményezni.
- Főiskolai tanári kinevezéseket nem kell véleményezni.
- PhD nyilvántartás vezetése más szerv feladata lesz. (Országos Felsőoktatási Információs Központ)
- Felsőoktatási szakértői névjegyzéket készít a MAB.

3. A MAB követelményrendszerét érintő kérdések

A felsőoktatási törvény és a 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet (az alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről) értelmében a MAB-nak át kellett gondolnia, majd el kellett készítenie az új típusú alap- és mesterképzési szakokkal kapcsolatos követelményrendszert. *A véleményezési eljáráshoz elkerülhetetlen volt a régebbi szaklétesítési és szakindítási akkreditációs követelményrendszer és a kapcsolódó eljárási rendek, útmutatók, bírálati lapok új típusú szakoknak megfelelő újrafogalmazása, frissítése*, még az új SZMSZ összeállítása előtt. A fentiekben már érintett okból az intézmények segítségével az új követelményrendszerek első változatait törvényi és kormányrendeleti háttér nélkül kellett elkészíteni, hogy a lineáris képzésre történő átállás ne késlekedjen.

A testület minden erőfeszítése ellenére, s az európai gyakorlattal korántsem konform módon, a felsőoktatási törvény végrehajtási rendletének mellékleteként megjelentek a felsőoktatási intézmények és karok működésére és a szakindításokra vonatkozó feltételek (a 79/2006 (IV.5.) Korm. rendelet 5. számú mellékleteként), „Az alap-, illetve mesterképzés indításának és a karok és létesítésének tárgyi és személyi feltételei” címmel. Ez a korábbi MAB követelmények igen leegyszerűsített változata, immár mint államigazgatási jellegű előírás. Ez a lépés a MAB Plénum megítélése szerint nincs összhangban a Magyarország által is elfogadott, a felsőoktatás minőségbiztosítására vonatkozó Európai Sztenderdekkel és

Irányelvekkel.¹ és sérti a MAB, mint független szakértői testület önállóságát, akadályozza a változó igényekhez való rugalmas alkalmazkodást.

A MAB követelményrendszert érinti a második körös intézményi akkreditáció is. A MAB az intézményi akkreditáció e ciklusban indított második körére vonatkozóan jelentősen átdolgozta az **intézményi akkreditációs útmutatót és mellékleteit**, előtérbe az intézményi belső minőségbiztosítás került. Az első ilyen intézményi vizsgálatok 2004/05-ben voltak. Az útmutató és mellékletei a tapasztalatok és az időközbeni külső változások fényében a második (2005/06-os), és a harmadik (2006/07-es) etapra nézve további frissítésre kerültek. A MAB elnökének kezdeményezésére az utóbbi frissítés jelentős eleme volt az Európai Sztenderdek és Irányelvek szempontrendszerének beemelése az intézményi akkreditációs vizsgálatokba. Ugyancsak foglalkozni kellett az intézményi akkreditáció és a 2002/03 óta új tevékenység típusként végzett párhuzamos szakvizsgálatok egymáshoz való viszonyának kérdésével. A második körös intézményi akkreditáció szempontrendszerének, a vonatkozó útmutatóknak a kialakítását és fejlesztését a MAB Minőségfejlesztési bizottsága készítette elő. A bizottság tevékenységét Páczelt István irányította, további munkáihoz hasonló fáradhatatlan odaadással.

A fentiek mellett módosította továbbá a MAB:

- az egyetemi tanári pályázatokra vonatkozó követelményeket és a véleményezési eljárást,
- a külföldi intézmények magyarországi működésének akkreditációs követelményeit.

4. A MAB átalakulása

2006. július 1-i hatállyal a MAB **kiemelten közhasznú szervezetté alakult** a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény, valamint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságról szóló 69/2006. (III.28.) kormányrendelet jogszabályi előírásai szerint.

Az átalakulás adminisztratív, pénzügyi, munkáltatói feladatainak elvégzése igen nagy munkát jelentett a Titkárság számára a szokásos napi tevékenységén felül. Az átalakuláshoz kapcsolódó legfontosabb feladat - s ez már a testületet is érintette - kétségkívül az új SZMSZ és az ahhoz kapcsolódó különböző szabályzatok elkészítése volt. Az új SZMSZ-t úgy összeállítottuk össze, hogy csökkenjen a MAB szabályok, a különböző követelmények szétaprózottsága, ne legyen szükség a korábbi sok kisebb hatáskörű határozat fenntartására. Az általános szabályok, eljárások egy helyen vannak, s csak az ezektől való eltéréseket kellett az SZMSZ külön pontjaiban részletezni. Kivétel maradt e törekvés alól különleges jelentősége miatt a doktori követelményrendszer, eljárás és útmutató, ahol a régi szerkezet fenntartása mellett döntött az elnökség és a testület.

A MAB főtitkári beosztására vonatkozó pályázatot nemcsak az átalakulás miatt, de azért is ki kellett írni, mert a hivatalban lévő főtitkár megbízatása lejárt. Sikeres pályázat után a munkakört ismét Szántó Tibor töltheti be. Változást jelentett azonban, hogy az új törvény értelmében a főtitkár és a gazdasági igazgató kinevezése és felmentése a minisztertől a MAB elnökének hatáskörébe került. Ezzel a minisztérium és a MAB mindenkori vezetése között egy régóta fennálló nézetkülönbséget sikerült feloldani.

Változás volt továbbá, hogy az átalakuláshoz időzítve a MAB korábbi főtitkár-helyettese, Halmay Nóra addigi teljes munkaidős állását 4 órás foglalkoztatásra kérte módosítani, s emiatt lemondott főtitkár-helyettesi beosztásáról. Az új főtitkár-helyettes Ruff Éva lett. Halmay Nóra 2006 októberében addigi munkájának elismeréseként a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztje kitüntetését vehette át.

A főtitkári pályázat lebonyolítása után pályázati kiírásra került a gazdasági igazgatói munkakör is. Az elnök előterjesztése alapján a plénum Gémesi László e beosztásban való megtartása mellett döntött, kinevezése megtörtént.

¹ *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*. Helsinki: ENQA, 2005. Accessible at: <http://www.enqa.eu/files/ENQA%20Bergen%20Report.pdf>

5. Főbb tevékenységek

a) Új típusú alapszakok létesítése és indítása

A MAB 2004-2006 közötti munkájának legjelentősebb részét kétségkívül az új típusú alapszakok véleményezése jelentette 2003 őszétől 2006. december 20-ig a MAB a többciklusú képzésről szóló kormányrendeletben¹ megjelent **155 (+ 5 egyházi) alapszak képzési és kimeneti követelmény** (KKK) tervezetét, valamint összesen **918 szakindítási engedély** megadására vonatkozó kérelmet véleményezett. A képzési és kimeneti követelmények megtárgyalása során a MAB szakértői és bizottságai szakmai észrevételeik alapján sok esetben kérték a kérelmek módosítását, „finomhangolását”, és biztosították ennek lehetőségét a beadványokat kidolgozó intézmények és konzorciumok számára a véleményezési eljárás során, még a döntések meghozatala előtt. Ez persze az amúgy is szorító határidők miatt az intézményekre és a MAB-ra is rendkívüli terheket rótt.

Az alapképzési szakok létesítése a többciklusú képzésről szóló Korm. rendelet mellékletében közzétett szaklista alapján történt, majd ezt, a nagyszámban beérkező szakindítási kérelmek véleményezése követte:

	A MAB által véleményezett új típusú alapszak indítások
2004-2006	918
Folyamatban lévő ügyek (2006. dec. 31.)	33

2005-ben az OM, illetve az Ftv. által kitűzött határidők miatt a közel 700 szakindítási kérelem véleményezése erőltetett menetben történt. 2006-ban mintegy 200 szakindítási beadványt véleményezett a MAB, így a ciklusban összesen 918 alapszak indítási beadvány került tárgyalásra.

Megállapíthatjuk, hogy a magyar felsőoktatás bolognai folyamatnak megfelelő szerkezeti átalakítása, a többciklusú képzés alap- és

¹ A Kormány 381/2004. (XII.28.) Korm. rendelete a többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet bevezetésének egyes szabályairól. (Az e tárgyra vonatkozó újabb rendeletet a Kormány 2005. december 14-i ülésén fogadta el.)

mesterszakjainak bevezetése kapcsán a MAB fennállása óta az egyik legnagyobb jelentőségű és volumenű feladatát végezte és végzi el a már bevezetett alapszakok és a folyamatosan bevezetendő mesterszakok képzési és kimeneti követelményeinek és a szakindítási kérelmek szakértői véleményezésével.

A nem támogatott 173 beadvány között (ezek közül 114 szak esetében volt az adott intézményben képzési előzmény a megfelelő hagyományos típusú szakon) az ismételt beadványok miatt vannak többszörösen szereplő kérelmek. Ezeket csak egyszer számolva, s így e kérelmek esetében a legutolsó véleményezés eredményét tekintve, **összesen 84 szak** esetében hozott a MAB **nem támogató javaslatot** tartalmazó határozatot.

Ugyanakkor **105 esetben** olyan szakindítási kérelmeket támogatott a MAB, ahol az adott intézményben nem volt hagyományos képzési előzménye az illető szaknak. Ez a jelenség a képzési választék egyfajta természetes cserélődését, frissülését és az intézmények rugalmas alkalmazkodó képességét tükrözi.

Az oktatási miniszter, élve törvényes lehetőségével, a 84 MAB által nem támogatott alapképzési szak közül 40 esetben hozott a MAB javaslatával ellentétes döntést, s engedélyezte olyan szakok indítását (ezek közül 37 szaknak van hagyományos képzési előzménye az adott intézményben), ahol a MAB jelentősebb minőségi problémákat jelzett. E szakok felülvizsgálata a MAB közeljövőbeli feladata lesz, melynek időzítésére, lebonyolítására nézve a testület határozatot (2006/1/VI/2.) fogadott el. E szakok listáját honlapunkon külön is közzétettük.

b) Mesterszak létesítés és indítás

A mesterszakok létesítése 2005-ben elkezdődött, a kérelmek véleményezése folyamatosan zajlik, eddig 160 létesítési beadványt véleményezett a MAB. 2006-ban már folyamatosan érkeztek mesterszak indítási kérelmek is, eddig 77 beadványt tárgyalt a testület. A támogatási arány a mesterszakok esetében magas, eddig mindössze 6 mesterszak indítási beadványt nem támogatott a MAB.

A tanári mesterszakokat illetően idén áprilisban kezdte meg munkáját a Tanárképzési bi-

zottság. Kidolgozta a tanári mesterszakok indítási beadványainak összeállítását segítő irányelveit, az ehhez szükséges útmutatót és a követelményeket. Áprilisban megjelent a 15/2006.-os OM rendelet, mely tartalmazza a tanári mesterszak képzési és kimeneti követelményeit. A dokumentum nem tekinthető teljesnek, mert ugyan magában foglalja a tanári munkához szükséges pedagógiai-pszichológiai ismereteket, de nem tér ki a szakmai-szakterületi tartalmak és kompetenciák bemutatására. A tanárképzési bizottság állásfoglalása értelmében az egyes tudományágak, szakterületek szakértőinek konzorciális keretek között célszerű kidolgozniuk a különféle szakmai képzési és kimeneti követelmények („kis KKK-k”) rendszerét. Ezt az igényt a MAB elnöke továbbította az OKM és a Magyar Rektori Konferencia (MRK) felé. A munka elkezdődött, az MRK illetékes szakbizottságai a Pedagógusképző albizottság irányításával, koordinálásával dolgoznak a tanári mesterszak KKK-jának szakterületi modulokkal való kiegészítésén.

Pilot project-ként a hittanár-nevelő, valamint a mérnök-tanár mesterszak és létesítése indítása megtörtént – ez utóbbi szakmai KKK-ját az MRK elnöksége előzetesen jóváhagyta, és utóbb elküldte véleményezésre a MAB illetékes bizottságaihoz.

A MAB testülete a további tanári mesterszak indítási beadványokkal csak a képzési és kimeneti követelmények teljes rendszerének kimunkálása és közzététele után tud érdemben foglalkozni. Ez várhatóan a 2007. év egyik nagy feladata lesz.

c) Doktori Iskolák

A MAB eddigi feladatkörének eleget téve új doktori iskolák akkreditációját is végezte az alábbiak szerint:

	Támogatott	Nem támogatott
Doktori iskola létesítési kérelmek	13	3

A doktori bizottság 2003-2006 között 10 doktori iskola időközi ellenőrzését végezte el. A 2002. évi DI akkreditációk során a plénum 8 iskolát megjegyzéssel támogatott. A szakértői véleményekben megjelölt hiányosságok kiküszöbölésének ellenőrzését 2004. december 31.-ig kérte elvégezni. Az időközi ellenőrzések alapján a MAB megállapította az elvárások teljesítését. További két doktori iskola vizsgálatát a plénum a működés közben felmerült problémák miatt tartotta szükségesnek. A helyszíni látogatás során a szakértők nem állapítottak meg alapvető hiányosságokat, de javaslatot tettek az iskolák stabilizálására teendő intézkedésekre.

Emellett a doktori bizottság véleményezte az intézményi akkreditációban és a párhuzamos akkreditációban érintett nagyszámú doktori iskola munkáját.

d) Egyetemi és főiskolai tanári pályázatok

A MAB ebben a ciklusban is áttekintette a pályázati kiírásokra hozzá véleményezésre érkezett egyetemi és főiskolai tanári pályázatokat is (fellebbezéseket is figyelembe véve) az alábbiak szerint:

	2004	2005	2006	
Beadott egyetemi tanári pályázat:	132	139	150	
Támogatott ET pályázat	105	113	116	
Nem támogatott ET pályázat	27	26	34	
Beadott főiskolai tanári pályázat	56	98	1	
Támogatott FT pályázat	40	64	1	
Nem támogatott FT pályázat	16	34	0	
Összes pályázat:	188	237	152	577

2004-ben öt, 2005-ben két olyan személy egyetemi tanári kinevezésére került sor, akiket a MAB szakértői véleményében nem támogatott.

Az új felsőoktatási törvény értelmében a főiskolai tanári kérelmeket a továbbiakban már nem véleményezi a MAB. Emiatt várható,

hogyan egyes főiskolai tanári kinevezések szakmai igényessége csökkenni fog.

e) Párhuzamos akkreditáció

A MAB a 2002-es előkészítés után 2003-ban indította el kísérletképpen két tudományágban a különböző intézményekben folyó azonos képzések egy időben való, párhuzamos akkreditációját. A pszichológia és a történelem alapképzési és szakirányú továbbképzési szakok, valamint doktori iskolák egy-egy szakértői látogató bizottság általi értékelése 2004-ben történt. A projekt eredményesen zárult, s több szempontból is újdonságot és előrelépést jelentett a magyarországi akkreditáció immár több mint egy évtizedes történetében. A tapasztalatok alapján elindítottuk a párhuzamos akkreditáció következő ütemét, melyben a jogász-, orvos-, fogorvos-, gyógyszerészképzések kerültek sorra. Ezek az értékelések 2005-ben, illetve 2006-ban lezárultak. A párhuzamos értékelő akkreditációs jelentéseket – a honlapunkon való közzététel mellett – nyomtatott formában is megjelentettük és eljuttattuk a felsőoktatási intézményekhez, és a további érintettekhez.

A *Kiválósági hely cím*, mint új, a minőségi kritériumok alapján legjobb képzéseknek odaítélhető elismerés bevezetésére a már lezajlott pszichológia és történelem párhuzamos vizsgálatok után került sor. A módszertani összefoglalókban részletezett kritériumokon túl a testület kidolgozta a *Kiválósági hely cím* odaítélésének eljárási rendjét is. Ennek alapján a lezárult párhuzamos vizsgálatokat követően az intézmények pályázhattak a *Kiválósági hely cím* elnyerésére. A pályázatok elbírálása után a nyerteseknek járó oklevelet az MRK soros ülésén a MAB elnöke adta át.

A MAB a sikeresen pályázók többségének részére 5 évre, 2011. június 30-ig ítélte oda a *Kiválósági hely címet*, míg a történelemtudományokban működő doktori iskolák esetében a cím 3 évre, 2009. június 30-ig szól. A kiválósági hely címet elnyert képzések illetve képzőhelyek listája honlapunkon elérhető. Az orvostudományi tudományterületen a doktori iskolák kiválósági pályázatainak értékelését nemzetközi szakértői bizottság (Petrányi Győző vezetésével) jelenleg végzi.

A párhuzamos vizsgálatok látogató (értékelő) bizottsági elnökei a következők voltak:

- pszichológia: Czigler István (MTA PTI)

kiválósági helyek értékelése: Pléh Csaba (BME, MTA)

- történelem: Gergely András (ELTE)
kiválósági helyek értékelése: Bálint Csánád (MTA RKI)
- orvosképzések: Petrányi Győző (OGyK)
- fogorvosképzések: Bocskay István (Marosvásárhelyi Orvostud. és Gyógysz. Egyetem)
- gyógyszerészképzések: Gyéresi Árpád (Marosvásárhelyi Orvostud. és Gyógysz. Egy.)
- jogászképzések: Gáspárdy László

f) Intézményi akkreditáció

A *MAB* – lezárva a teljes magyar felsőoktatási intézményhálózat első akkreditációs értékelését – **2004-ben indította el az intézmények akkreditációs értékelésének második körét**. Az értékelés megindítása időben egybeesett a képzési struktúra teljes átalakításának a kezdetével. Ezt tekintetbe véve a MAB akkreditációs vizsgálata elsősorban annak felmérésére irányult, hogy az intézmény milyen mértékben képes és alkalmas az új képzési struktúrához alakítani a meglévő képzési rendszerét.

A második akkreditációs kör már átmenetet jelent a „*meta-értékelés*”, azaz a kötelezően kiépítendő minőségbiztosítási rendszer működésének megítélése alapján történő minőséghitelesítés felé, továbbá a bementi tényezők tárgyszerű értékelése mellett a folyamat és a kimenet értékelését is elvégzi.

Elsőként öt intézmény, két nagy egyetem (Szegedi Tudományegyetem, Szent István Egyetem), egy többkarú főiskola (Budapesti Műszaki Főiskola), valamint két, nem kari tagozódású intézmény került sorra (Gábor Dénes Főiskola, Pető Intézet). A Pető Intézet és a Budapesti Műszaki Főiskola intézményi akkreditációs jelentését a 2005. decemberi plénum emelte határozattá. A további három intézmény akkreditációs jelentéseit 2006-ban tárgyalta a testület.

A 2005/06-ban vizsgált intézmények: a Debreceni Egyetem (9 kar), a Kaposvári Egyetem (4 kar), a Nyíregyházi Főiskola (4 kar), a Tessedik Sámuel Főiskola (4 kar), az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, a Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola, a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola, a Sárospataki

Református Teológiai Akadémia, a Nemzetközi Üzleti Főiskola és a Zsigmond Király Főiskola. Ezen intézmények akkreditációját a MAB 2006. júniusa és decembere között határozattal lezárta.

A második akkreditációs kör harmadik etapja is elindult 2006-ban: a felkérő leveleket eljuttattuk az érintett intézményeknek, s decemberre megalakultak a Látogató Bizottságok is.

Az intézményi akkreditáció során az adott párhuzamos akkreditációban érintett karok vagy szakok értékelését összehangoltuk az intézményi akkreditáció folyamatával

g) Pályázatok

Új elemként jelent meg a **MAB** munkájában hogy *részt vesz szakmai tevékenységét érintő pályázatokban.*

A HEFOP 3.3.1 pályázat keretében két konzorcium munkájában vettünk, illetve veszünk részt. Az egyik a Dunaújvárosi Főiskola által koordinált *Partnerközpontú önértékelési modell megalkotása és továbbképzések a felsőoktatási intézmények humán erőforrásainak fejlesztéséért* című HEFOP projekt. A projektben a MAB által vállalt feladatok a kidolgozott tantárgyi modulok lektorálása és szakmai előadások tartása voltak.

A 2006. január 27-én a Professzorok Házában megrendezett HEFOP projekt konferencián a testület áttekintette az elkészült tananyagokat, megvitatta a projekt eddigi tapasztalatait, a tananyagok, projekteredmények jövőbeni, MAB általi hasznosítási lehetőségeit. A konferencián a MAB rendes és tanácskozó tagjai, a MAB Minőségbiztosítási és –tanácsadási bizottságának tagjai és a MAB titkárság munkatársai vettek részt. A konferencián stratégiai alapelvek, tevékenységi elemek és konkrét megvalósítási lehetőségek kerültek megtárgyalásra és rögzítésre a MAB jövőbeni minőségértékelési és minőségfejlesztési tanácsadási tevékenységére vonatkozóan. Ez a projekt 2006. október végével zárult.

Hasonló feladattal veszünk részt a Nyíregyházi Főiskola által koordinált HEFOP projektben. Itt jelenleg tart a tananyagok véglegesítése, a disszemináció 2007-ben lesz.

h) Állásfoglalások

A MAB a korábbi, 2002. elején elfogadott stratégiai tervének megfelelően e ciklusban intenzívebb javaslattevő tevékenységet folytatott, a magyar felsőoktatás minőségét érintő általánosabb kérdéseket rendszeresen megvitatva, s javaslatokat, állásfoglalásokat tett közzé. A többciklusú képzési rendszer egyes kérdéseivel, a MAB bolognai átmenetben betöltött szerepével mindjárt az első rendes ülésén, 2004. januárjában, s ezután még számos alkalommal foglalkozott. Az elkészült írásos javaslatok, állásfoglalások közül – a fentebb már tárgyalt különböző jogszabálytervezetek véleményezésén túl – említésre érdemesek a következő dokumentumok:

- Cselekvési terv a kétciklusú képzés második körös. 2005. szeptemberi indítására (2004. február)
- Lebonyolítási javaslat a kísérleti képzés keretében 2005. szeptembertől induló alapszakok létesítési/indítási eljárására (2004. március)
- Állásfoglalás a Magyar Universitas Programról (2004. március)
- Javaslat a felsőoktatásban folyó idegen nyelvi képzés ügyében (2004. március)
- Az európai felsőoktatási minőségbiztosítási sztenderdek és irányelvek tervezetének véleményezése (2005. január)
- Javaslat (és OM-MAB megállapodás) a bölcsész alapszakok létesítése tárgyában (2005. április)
- Állásfoglalás a mesterszakok kialakításáról és akkreditációjáról (2005. április)
- Javaslat az egyházi felsőoktatási intézményekben a kétciklusú képzésben követhető szakszerkezetre (2005. október)
- MAB vélemény az Európai Képesítési Keretrendszerrel (2005. október)
- A MAB Felhasználói bizottságának állásfoglalása a mesterszakok bevezetését illetően (2005. december)
- Irányelvek a doktori képzésről szóló kormányrendeletre (2006. május)
- A tanárképzés irányelvei (2006. június)
- Helyzetkép, viták és feladatok a magyar tudományos életben (elnöki anyag, 2006. szeptember)

6. Hazai kapcsolatok

Hazai partnereink között kiemelt figyelmet fordítottunk a felsőoktatási konferenciákkal való kapcsolattartásra. A MAB első határozatainak egyikével döntött arról, hogy a Magyar Rektori Konferencia és a Főiskolai Főigazgatók Konferenciájának elnökeit a plénum üléseire állandó meghívottként vendégül látjuk. A MAB elnöke, illetve általános alelnöke rendszeresen részt vett és alkalmanként tájékoztatót tartott a konferenciák ülésein.

Hasonlóan szoros munkakapcsolatban voltunk az Oktatási Minisztériummal is. Több megbeszélést folytattunk miniszteri, államtitkári szinten, s az apparátusok szintjén is folyamatos volt az egyeztetés.

A bolognai átállás kapcsán jelentősen megnövekedett érdeklődés nyomán **a MAB az eddiginél jóval nagyobb szerepet vállalt a nyilvánosság tájékoztatásában.** Számos nyilatkozatot, TV-s és rádiós interjút kértek tőlünk a média szereplői, és sajtóbeszélgetést is szerveztünk, a rengeteg telefoni és elektronikus érdeklődésre való válaszadáson túl. Ezek révén a MAB tájékoztatta a nyilvánosságot a különböző ügyek véleményezésének állásáról, megszületett döntéseiről, a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályalkotást érintő javaslatairól, észrevételeiről. Honlapunkon rendszeresen összefoglalókat közzeltünk a tényekről, közzétettük a döntések gyorslistáit, ezzel is jelezve, hogy a felsőoktatás érintettjeinek folyamatos, tényszerű tájékoztatását tevékenységünk átláthatósága és hitelessége érdekében továbbra is fontosnak tekintjük.

Meg kell meg említeni a különböző konferenciákon való részvételünket, melyeken az esetek többségében képviselőink előadásokat is tartottak. Kiemelkednek ezek között a Tempus által rendezett Bologna szemináriumok és a nemrégiben a Felhasználói bizottság kezdeményezésére tartott konferencia, amelyen a MAB képviselői a nagyvállalatok és a műszaki felsőoktatási intézmények vezetőivel vitatták meg a kölcsönös érdeklődésre számot tartó időszerű kérdéseket. Több alkalommal tartottunk továbbá tájékoztató jellegű értekezleteket a felsőoktatási intézmények képviselői számára, legutóbb pl. 2006. december 6-án, az intézményi akkreditáció és a belső minőségbiztosítás tárgyában.

7. Nemzetközi kapcsolatok

A MAB eddig is jelentős nemzetközi kapcsolatai a testület és a titkársági munkatársak részvételével tovább erősödtek. A MAB alapító tagja az ENQA-nak (*European Association for Quality Assurance in Higher Education*), a felsőoktatási minőségbiztosítási ügynökségek jelenleg 46 tagú európai szervezetének, amely 2005-ben jogi értelemben is rögzítette önállóságát. Rendes tagságunk mellett Szántó Tibort 2004. tavaszán az ENQA vezető testületébe választották. Ugyancsak ekkortól a felsőoktatási minőségbiztosítási ügynökségek világszervezete, az INQAAHE (*International Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education*) irányító testületének is tagja a MAB főtitkára. A közép- és kelet-európai ügynökségeket tömörítő CEE Network (*Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education*) irányító testületében 2006. májusáig Róna-Tas András dolgozott, a hálózat titkársági teendőit pedig Rozsnyai Krisztina látja el, 2006. májusától immár főtitkári minőségben. A szervezet adminisztratív működési hátterét a MAB biztosítja.

Az irányító testületekben végzett munka mellett aktívan dolgoztunk a projektek és munkakapcsolatok szintjén is. Részt vettünk, s országtanulmányt készítettünk az ENQA *Quality Convergence Study* projektjében (Szántó Tibor), s három európai közös mesterképzés kísérleti nemzetközi értékelésében, szintén az ENQA égisze alatt (TEEP 2 projekt, Rozsnyai Krisztina, Szántó Tibor). Jelentős fejlemény, hogy részt vehettünk az ENQA új tagsági követelményeinek, valamint az Európai Sztenderdek és Irányelvek kidolgozásában is, ezeket testületileg is véleményezve, továbbá a CEE Network kérdőíves felmérésében, annak előkészítésében és az összefoglaló tanulmány elkészítésében.

S természetesen részt vettünk a fenti három nemzetközi szervezet szokásos évi-kétévi közgyűlésén, konferenciáin, s különböző munkaértekezletein.

Az Európai Egyetemi Szövetség (EUA) intézményértékelési munkájában irányító testületi tagként és szakértőként 2005. nyaráig Róna-Tas András, értékelő bizottsági titkárként jelenleg is Rozsnyai Krisztina vesz részt.

Az észt Felsőoktatási Akkreditációs Központ megkeresésére, vizsgálataikhoz több ízben is magyar szakértőket, köztük MAB tagokat delegáltunk. Támogattuk továbbá az albán társügynökség munkáját, szakértő küldésével, ügynökségi munkatársaik fogadásával, magyar intézményi akkreditációs látogatáson való részvételükkel, s a szakértőik és munkatársaik számára tartott kétnapos helyszíni szemináriummal. Ugyancsak szakértőket delegáltunk Litvániába. Az Andrassy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem közbülső eljárási értékelését pedig részben a bajor társügynökség (ACQUIN) vizsgálatával összehangoltan végeztük.

A MAB Nemzetközi Tanácsadó Testülete (a tagok névsorát lásd a 4. sz. mellékletben) **minden évben magyarországi több napos program keretében teljes körűen áttekintette a MAB munkáját, s működésünket segítő, részletes ajánlásokat fogalmazott meg és azok teljesítését számonkérte.**

A MAB honlapján közzétettük az Európai Sztenderdek és Irányelvek lényegi részének teljes magyar fordítását.

Elkezdtek a külföldi szakértők hazai akkreditációs értékelésekbe való nagyobb mértékű bevonását – elsősorban a környező országokban magyar nyelvű képzést folytató intézmények szakembereinek felkérésével. A Doktori Iskolák kiválósági pályázatainak elbírálására nagy nemzetközi tekintélyű, külföldön dolgozó magyar kutatók is vállalkoztak

8. Stratégiai javaslatok a következő plénum számára

A MAB 2006. szeptemberi ülésén áttekintette működésének tapasztalatait, a Nemzetközi Tanácsadó Testület ajánlásait és a következő stratégiai javaslatokat fogalmazta meg.

- A következő időszakban a MAB működésének meghatározó eleme, alapvető kiinduló pontja az európai oktatási miniszterek által 2005-ben Bergenben elfogadtt Európai Sztenderdek és Irányelvek dokumentum („*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*”). Ez teremti meg azt a szilárd alapot, amelyről a szervezet egyértelműen meg tudja magát határozni a felsőoktatás és az oktatási kormányzat felé,

meg tudja őrizni e két meghatározóan fontos szereplő közötti függetlenségét és a gyakorlatban érvényesíteni tudja a Felsőoktatási Törvényben rögzítettek szerepét azzal hogy a felsőoktatás minőségének le-téteményese és legfőbb öre.

- A MAB értékelésekben a bemeneti elemek (hagyományos kiinduló pont) mellett határozottabban jelenjen meg a folyamatellen-őrzés (hallgatói követelményrendszer, tantervfejlesztés, szakfelelősök munkája, tehetség-gondozás, oktató/hallgató arány és kapcsolat, lemorzsolódás, intézményi érdemjegyek, stb.) és a kimeneti jellemzők (pl. hazai és nemzetközi elhelyezkedés, alkalmazók visszajelzései) szerepe valamint e három alapkategorikus dinamikusan egyensúlyának vizsgálata.
- Az intézményi akkreditációt már a következő sorra kerülő intézmények esetében is a minőségbiztosítás meglétére és milyenségére kell fókuszálni, előtérbe a globális megközelítés (ebben többek között változás menedzsment, szabályozottság, a felhasználói kapcsolat milyenségének vizsgálata) és az intézményi felelősség felébresztése kell kerüljön. Az intézményi önértékelésben és a külső értékelésben kiinduló pont és meghatározó kell legyen a bergeni dokumentum. A Látogató Bizottságok összetétele, munkamódszere tükrözze az új „meta akkreditációs” megközelítést, legyen intenzívebb a tagok felkészítése a feladatra – el kell érni, hogy az EUA és más nemzetközi minőségértékelő szervezetek gyakorlatához hasonlóan csak megfelelő képzésen átesett emberek legyenek tagjai ezen bizottságoknak. A 8 évenkénti akkreditációs perióduson belül legyenek szűrőpróbaszerű vizsgálatok.
- A párhuzamos akkreditációt a következő években fokozatosan ki kell terjeszteni a felsőoktatás alapképzési és mesterképzési szakjainak egészére. Ez váljon időrendben és következményeiben függetlenné az intézményi akkreditációtól, biztosítsa a magyar felsőoktatás szakonkénti minőségének folyamatos monitorozását. Ennek kapcsán egyrészt el kell végezni a kezdeti tapasztalatok után az újonnan indult alap- és mesterszakok harmonizációját, lehetővé kell tenni az alap és mester *Kiválósági hely cím* elnyerését minden képzési területen.
- A doktorképzés minőségének javítása kiemelkedő kötelessége a MAB-nak, hiszen

ebben a kérdésben döntési joggal rendelkezik. Egyik meghatározó eszköz az új körülményekhez jól alkalmazkodó kormányrendelet elkészítésének lehetősége (élve az Ftv. adta egyetértési joggal) és az ehhez kapcsolódó, jól átgondolt változtatások elősegítése. Miközben következetes szigorral jár el a gyenge minőségű Iskolákkal szemben, meg kell hogy teremtsen a Kiválósági hely elérésének lehetőségét a közeljövőben minden tudományterületen/ágban, illetve el kell érni, hogy ennek eredménye befolyásolja az államilag finanszírozott doktorandusz helyek elosztását, a Kutató Egyetem cím elnyerésének lehetőségét. Ehhez a munkához különösen fontos a nemzetközi bírálati rendszer kiépítése, külföldi szakértők igénybevétele.

- A felsőoktatási intézményekkel való folyamatos együttműködés során az európai követelményeknek való megfelelésre és annak tudatosítására kell törekedni, hogy a következetes igényesség szolgálja legjobban mind az intézmények mind az ország érdekeit. Biztosítani kell, hogy a felsőoktatási intézmények és a MAB közötti vitás kérdések megnyugtatóan rendeződjenek, az intézmények vezetői ne érezzék szükségét szakmai kérdések politikai erőterében történő eldöntésének.
- A MAB foglaljon nyilvánosan állást és tegyen javaslatot minden a felsőoktatás minőségét érintő kérdésben; ilyenek lehetnek már a közeli jövőben az egyetemek és főiskolák szorosabb együttműködésének ösztönzése, a duális intézményrendszer jövője, a kreditrendszer alkalmazása során bekövetkezett anomáliák sürgős felszámolása, az új érettségi rendszer bevezetése után megjelenő aggasztó jelenségek orvoslása, az aktuális hallgatói létszám alapján történő finanszírozás indukálta problémák felismerése és kiküszöbölése, a kutatóegyetemek átstrukturálásának szükségessége.
- A MAB erősítse tovább nemzetközi tekintélyét és kapcsolati rendszerét. Ennek kapcsán vállaljon részvételt más országok minőségértékelési folyamataiban. Különösen fontos lehet feladatvállalása a közép- és kelet-európai térségben. Építsen ki a MAB rendszeres kapcsolatot az *European University Association* minőségértékelést végző szerveződéseivel.

- A MAB a következő ciklusban át kell eszen saját, az ENQA tagsági követelményei és az Európai Sztenderdek és Irányelveknek megfelelő külső értékelésén (várhatóan 2008-ban). A következő időszak feladata, hogy a MAB Titkárságán belül növekedjen a professzionális minőségbiztosítási szakember munkatársak aránya. Teljes körűen be kell vezetni az elektronikus ügykezelést és bírálati rendszert, csökkenteni kell a bekért adatok számát (azok legyenek elérhetők az intézményi honlapokon). Növelni szükséges a MAB bevételeit a minőségi munka elismerésének lehetősége érdekében (pályázatok, nemzetközi projektek).
- A szokottnál is nagyobb fajsúlyú kérdés a következő MAB Plénum és a tudományági bizottságok szerkezete és összetétele. A delegáló testületekkel történő konzultáció eredményeként nőnie kell a plénumban és a bizottságokban azok számának, akik kiemelhetetlen emberi kvalitásaik, kiemelkedő szakterületi munkájuk és következetességük mellett a minőségbiztosítás és -fejlesztés kérdéseiben, s gyakorlatában is járatosak, a felsőoktatásban korábban sikeres felsőszintű vezetőként dolgoztak. El kell érni, hogy az üzleti, önkormányzati szféra agilis szakemberei, akik képesek megfogalmazni a felhasználók igényeit, érdekelték és motiváltak legyenek a MAB munkájában való részvételre. A Nemzetközi Tanácsadó Testület kritikáira figyelve több női tagra és fiatal szakemberre is szükség van a MAB munkájában. A MAB Plénum tagjainak munkaterhelése egyenletesebbé kell váljon.

Ehhez a munkához kérem minden jövőbeli MAB-tag odaadó és lelkiismeretes, elfogultságtól mentes, tevékeny partneri hozzáállását.

Budapest, 2006. január 12.

Fésüs László
a MAB elnöke 2004-2006

(Az elnöki beszámoló teljes szövege és 4 melléklete a MAB honlapján olvasható: www.mab.hu Publikációk menüpontban: Évkönyv 2006)

Főtitkári beszámoló:
A MAB Titkárság tevékenysége 2004-2006 között

A titkárság tevékenységének döntő részét 2004-2006-ban is, természetesen módon, a MAB testületének feladatai és munkája határozták meg. E feladatokat az elnöki beszámoló részletesen, adatszerűen is bemutatta. A titkárság szokásos rendszeres feladatait e vonatkozásban a kérelmek, pályázatok formai ellenőrzése, a bírálók felkérésének intézése, a tudományági bizottsági, kollégiumi és plénumülések szervezése, a dokumentációk kezelése és tárgyalásra előkészítése, majd a plénumhatározatokról értesítő és egyéb levelek írása, s az információk nyilvánosságra hozatala (honlap), és persze az általános adminisztráció, iktatás, postázás jelentette.

Amit a rendszeres MAB tevékenység támogatásának összefoglalásaként 2004-2006-ra vonatkozóan ki kell emelni, az **a feladatok igen jelentős volumene, mely gyakran rendkívül szoros határidőkkel párosult**. Mindehhez a bolognai átállás további következménye kapcsolódott, az új, illetve az időnként még éppen csak formálódó jogszabályi háttér és feltételrendszer, s ennek kapcsán sok-sok tisztázandó kérdés, rengeteg érdeklődő, információkérő telefon. Ugyancsak a bolognai átállásnak „köszönhető”, hogy a szaklétesítési és szakindítási beadványok nagy tömege tekintetében a hagyományos képzésekhez képest még nagyobb figyelmet és energiát követelt a formai ellenőrzés. Jogszabályi megfelelések vizsgálata, szakok-szakirányok kérdése, kreditek és kontaktórák számának ellenőrzése, egyes képzési területek – bölcsész, művész, hitéleti – specifikumai, 25 kredites szabály az oktatók terhelésére nézve 2006-tól, stb.). S talán érdemes megemlíteni azt is, hogy a nagytömegű beadvány mozgatása (iktatás, szétosztás, postázások, ülésekre vitel) bizony fizikailag sem volt kis munka az elmúlt ciklusban. A titkárság 2004-2006-ban tehát – valóban túlzás nélkül mondhatjuk – megfeszített munkát végzett, amiért minden kollégának ezúton is szívből jövő köszönetet mondok.

A testületet szolgáló rendszeres tevékenységén túl a titkárság munkájából 2004-2006-ra vonatkozóan a következőket emelhetjük ki.

1. Munkafeladatok

1.1 Intézményi akkreditáció

A 2004/05-ös tanévben elindult az intézményi akkreditációs vizsgálatok második köre. Az elnöki beszámolóban e munkáról szereplő tartalmi információkhoz titkársági szempontból a jelentős volumenű szervezési-kiszolgálói tevékenységet említhetjük, mely az érintett intézményeknek szóló első értesítő levél fogalmazásától a vizsgálatokat lezáró plénum levelek írásáig terjedt. Közben az intézményi önértékelések elkészítéséhez nyújtott segítséggel, a látogató bizottságok szervezési munkálataival, felkészítő ülésekkel, a vonatkozó korábbi anyagok összegyűjtésével és szakértőkhöz juttatásával, a látogatások szervezésével és az azokon való részvétellel, s a különböző kari és intézményi szintű jelentések írásának és tárgyalásaiknak titkársági támogatásával. A felsorolás persze itt viszonylag egyszerű, de aki akár csak egyetlen kar vonatkozásában részt vett a folyamatban, annak bizony nem kevés munkájába került a mindenkori feladatok ellátása. E munka titkársági irányítását, koordinálását *Halmay Nóra* végezte.

1.2 Párhuzamos vizsgálatok

A pszichológia és történelem képzések 2004-es vizsgálata után 2005-2006-ban a bolognai átalakulásban nem érintett szakok, azaz a jogász, orvos, fogorvos és gyógyszerész képzések párhuzamos vizsgálatát végezte el a MAB. Titkársági szempontból itt 2005-2006-ra a munka mennyiségének előző évihez képesti növekedését emelhetjük ki (két terület helyett négy került vizsgálatra, négy LB-vel) másrészt pedig a külföldi szakértők bevonása miatt a vizsgálatok lebonyolításának szervezése is munkaigényesebbé, s nehezebbé (és persze költségesebbé) vált. A külső szemlélő talán nem is gondolná, hogy ilyenkor pl. egy Marosvásárhely – Budapest vonatjegy árának a szakértőnek való visszatérítése is milyen nehézségekkel, bonyodalmakkal járhat. A látogatások szervezését, a jelentések írását stb. pedig sajnos csak részben könnyítette a számítógépes drótposta kapcsolat. E munkát a titkárságon projektvezetőként *Borzák Judit* koordinálta, kivitelezésüket *Ruff Éva* (orvos-, fogorvos-, gyógyszerészképzések) és *Dávid Zsófia* (jogi képzések) végezte.

1.3 Szaklétesítések, szakindítások

Noha ezekről az elnöki beszámoló részletesen tájékoztatott, mindenképp megérdemel egy mondatot a titkársági kollégák – túlzás nélkül mondhatjuk – heroikus erőfeszítése a rendkívül nagyszámú, és számos esetben sürgősséggel véleményezendő kérelem útjának egyengetésében. A nyilvánvaló teendők mellett a beérkező írásos szakvélemények összefoglalása, lényegretörő és jól áttekinthető formában az adott bizottsági ülés elé terjesztése a titkársági kollégák ügyszeretetét és munkáját dicséri. Kiemelkedik itt 2005-re vonatkozóan a bölcsészképzések ügye, mely a testület mellett a titkárságra is számos többlet egyeztetési és külön figyelmet igénylő feladatot rótt (*Patthy Éva, Borzsák Judit*), s számosságuk miatt a műszaki képzések (*Homonnay György*). 2006-ban pedig a tanári mesterszakok kialakítása és akkreditációja körüli teendők léptek be (*Dégi Nóra*). „Extra” ügyekről, többeszeri beadványokról, sürgetésekről és felszólamlásokról pedig szinte valamennyi referens vonatkozásában beszámolhatnék. Ezt a munkát, programakkreditációs csoportvezetőként *Éry Györgyné* koordinálta, segítője, *Mákó Éva* (2006. június 30-ig) pedig – egyebek mellett – a különböző vonatkozó számítógépes listák vezetésében jeleskedett. Utóbbi munkákat – egyéb feladatai mellett – 2006. júliustól *Monostori Katalin* végzi.

1.4 Doktori iskolai valamint egyetemi és főiskolai tanári ügyek

A doktori iskolai és az egyetemi és főiskolai tanári beadványok, pályázatok immár megszokottan alapos formai ellenőrzésén és bizottságok, plénum elé segítségén túlmenően a vonatkozó akkreditációs követelményrendszerek megújítását támogató titkársági munka érdemel itt említést (*Patthy Éva, Halmai Éva*). Kiemelendő még a MAB doktori képzésre vonatkozó új irányelveit tartalmazó dokumentum gondozása, s az akkreditációs követelmények és eljárás ezzel, valamint a doktori képzésről szóló új kormányrendelet tervezetével való szinkronba hozása. (E munkákban *Patthy Éva* mellett *Dávid Zsófia* is részt vett.) A titkárság kezdeményező szerepet vállalt továbbá a tudományágak és képzési ágak megfeleltetésére vonatkozó munkálatokban, s természetesen a kivitelezésben is közreműködött.

1.5 Véleményezések, jogi segítség, akkreditációs követelmények

A titkárság ugyancsak kivette a részét a különböző jogszabálytervezetek MAB általi véleményezéséből. Tudjuk, ez az időszak igen intenzív volt az új jogszabályok megjelenése tekintetében (új felsőoktatási törvény, a többciklusú képzésre vonatkozó kormányrendeletek, a MAB-ról szóló kormányrendelet, a felsőoktatási minőségi díjról szóló kormányrendelet stb.) E jogszabályok különböző tervezeteit gyakran több ízben is véleményezte a MAB. A titkársági munka az egyes összehasonlító, változáskövető és az észrevételeket megszövegező dokumentumok összeállítása mellett konkrét észrevételek felvetésére, tartalmi megjegyzések tételére is irányult, s több esetben a minisztériummal való közvetlen egyeztetésekben is részt vettünk.

Ide kapcsolódik a MAB 2006. júliusi átalakulásával kapcsolatos nagyszámú teendők egy része is, kivált a MAB új *Szervezeti és Működési Szabályzatának* megszövegezése, s a kapcsolódó gazdálkodási és egyéb tárgyú szabályzatok (összesen 22 db) elkészítése. E munkákban oroszánrészt vállalt *Dávid Zsófia* jogász kollégánknak. (Részletesebben lásd a 2.1 pontban.)

S itt kell megemlíteni azt a munkát is, mely a különböző akkreditációs követelmények, eljárások, útmutatók és bírálati lapok megfelelő formában való elkészítésére, a változások követésére, átvezetésére, s a dokumentumok MAB honlapon való közzétételére irányult. E munkákban többünk mellett *Ruff Éva* vállalt fontos szerepet.

1.6 K+F projekt

A titkárság jelentős – és az eddigi szokásos munkákhoz képest újszerű – vállalkozása volt 2004-ben a sikeres NKTH pályázat végrehajtásaként a MAB kutatás-fejlesztési projektjében való részvétel. E projektet nemcsak adminisztráltuk (ami egyébként ugyancsak nem kevés munkával, pl. négy ütemben rendszeres szakmai és pénzügyi beszámolók készítésével járt), hanem tartalmilag is részt vettünk benne. Négy európai ország (Dánia, Franciaország, Nagy-Britannia, Németország) nemzeti minőségbiztosítási rendszeréről, s az *e-learning* helyzetéről készítettünk egy-egy részletes esettanulmányt, míg egy másik részprojektben a magyar felsőoktatási intézmények minőségbiztosítási

tevékenységét, a minőségbiztosítási rendszerek meglétét, s a működtetés tapasztalatait térképeztük fel internetes kérdőív útján. A kérdőív véglegesítéséhez a MAB *Minőségbiztosítási bizottságának* véleményét is kikértük. A K+F projekt ezen eredményeit – a honlapunkon való közzététel mellett – önálló kötetben, egy új kiadványsorozat első darabjaként jelentettük meg¹, a minőségbiztosítási felmérés eredményeiről továbbá folyóiratokban is beszámoltunk.² A projektben *Borzsák Judit, Gémes Attila, Muhariné Szabó Szilvia, Rozsnyai Krisztina, Szántó Tibor* és *Szekeres Péter* vállaltak alkotó szerepet, az adminisztrációs terhek döntő részét pedig *Juhász Katalin* viselte.

1.7 HEFOP pályázatok

Ugyancsak nem kevés munkát adott a HEFOP pályázati kiírás 3.3 komponensére jelentkező különböző konzorciumokban való MAB részvétel előkészítése, a pályázati anyagok ránk vonatkozó részeinek elkészítése, majd a sikeres pályázatokban való részvétel, s azok adminisztrációja. Sajnos néhány konzorciumi megkeresés meglehetősen későn, a pályázatok beadási határidejéhez túl közel érkezett, ezekben már nem tudtuk vállalni a részvételt. A MAB – technikailag a titkárság útján – végül három konzorciumban vállalt partnerséget a HEFOP 3.3 alatt. Ezek közül két pályázat volt sikeres. A *Dunaújvárosi Főiskola* vezetésével megalakult konzorcium 2004 novembere és 2006 októbere között végezte el kitzűzött feladatát, mely a konzorciumban résztvevő felsőoktatási intézmények vezetési és belső minőségbiztosítási, önértékelési rendszereinek fejlesztésére irányult. A MAB a projektben döntően szakértői támogatási, véleményezési munkával vett részt, figyelemmel az akkreditációs követelményekre is. A projekt eredményeiről a MAB plénuma is részletesen tájékozódhatott, a 2006. januári plénumüléshez kapcsolódóan szervezett konferencia révén. A titkárság e konferencia előkészítésében és lebonyolításában is szerepet vállalt, a szervezéstől a tartalmi kialakításig bezáróan.

¹ *A MAB 2004. évi kutatás-fejlesztési projektjének tanulmányai*. Budapest: Magyar Akkreditációs Bizottság, 2004. 142. old.

² Szekeres P., „Minőségbiztosítási rendszerek a magyar felsőoktatási intézményekben”, *Magyar Felsőoktatás* 2004/5., Szántó T., „Az akkreditáció időszaki kérdései: minőségbiztosítás a hazai felsőoktatási intézményekben”, *Magyar Minőség* 2004/11. pp. 4-5.

A másik sikeres pályázatot a *Nyíregyházi Főiskola* koordinálta, a fentihez hasonló témában, csak más intézmények részvételével. Ez a projekt 2006-ban indult, s 2007 végén fejeződik be. A munka eredményeként itt is egy minőségbiztosítási kézikönyv készül, az egyes fejezetek lektorálását a MAB *Minőségfejlesztési bizottságának* szakértői végezték. A titkárság itt egyelőre inkább csak adminisztratív háttérfeladatokat látott el.

A HEFOP pályázatok adminisztrációjának bonyolultsága, az előírások tartalma, részletezettsége és teljesítésük munkaigénye sajnos a legmerészebb képzeletünket is felülmúlta. E munka – *Szekeres Péter* és a magamé mellett – legkivált *Juhász Katalin* stressztűrő képességét tette alaposan próbára.

1.8 További feladatok

További feladataink között meg kell említeni a 2003-as fejlesztések eredményeként 2004-től már „rutinként” végzett munkákat, az országos doktori és habilitációs nyilvántartás (mely 2004-től papírmunka nélkül, teljesen elektronikus alapon működik) valamint a MAB határozatok tárának vezetését. Itt említhetjük továbbá a különböző MAB kiadványok (évkönyv, *Akkreditációs Értesítő*) szerkesztését, előállításuk menedzselését, s terjesztésüket. Újdonság volt, hogy a *Szakirodalmi Tájékoztató* c. titkársági összeállításokat 2004 első felében rendszeressé tettük, s elindítottuk a plénum számára az *Információs Lapok* c. tájékoztató sorozatot is. E két összeállítás sorozatot azonban 2004. második félévében, a szükséges személyi- és kapacitásháttér hiányában, sajnos nem tudtuk folytatni. Ugyancsak fontos része a titkársági háttértámogató munkának a MAB honlapjának gondozása, technikai karbantartása és rendszeres frissítése. S végül de korántsem utolsósorban itt kell megemlítenem azt az „általános” titkársági, segítő és adminisztrációs munkát, mely az elnök és az elnökség, a főtítkárság és a főtítkárság-helyettes mindenkori segítésére, a központi telefon- és e-mail kezelés mellett táblázatok, statisztikák összeállítására irányul, s melyet döntő részben *Monostori Katalin* végez, mindannyiunk meglegedésére.

2. Titkársági működés

2.1 SzMSz, belső szabályzatok

Abban a valószínűleg nem túl gyakran előforduló „kiváltságban” volt az elmúlt három évben részünk, hogy e ciklusban kétszer kellett SzMSz-t készítenünk.

A MAB titkárság első, 1998-ban készült SzMSz-ének frissítésére vonatkozó korábbi előkészítéseket követően 2004-ben zártuk le a titkárság átfogó, mellékleteivel a teljes tevékenységet lefedő *Szervezeti és Működési Szabályzatának* elkészítésére vonatkozó munkát. Az újabb titkársági SzMSz és mellékleteinek, a különböző belső szabályzatoknak az elkészítését több tényező is lassította, nehezítette. A munkát és az Oktatási Minisztériummal való egyeztetéseket még *dr. Homonnay Györgyné* főtitkár kezdte el, ám sajnálatosan korai halála megakadályozta a befejezésben. A szövegezesek 2003. második felében folytatódtak, ám az év végére, a munka finisében több fontos jogszabály is módosult, illetve új rendeletek jelentek meg, s ez a tény ismét „letörölte a táblát” néhány szabályzat (pl. a belső ellenőrzés) vonatkozásában. Az újabb pontosításokat 2004. első felében végeztük el. Az SzMSz főszövegében továbbá rögzítésre kerültek a főtitkár-helyettesi és a csoportvezetői beosztások, s kialakítottuk a titkárság kissé rugalmasabb szervezeti felépítését (projektszemlélet beemelése). Így a nem rendszeres feladatok tekintetében részben már korábban is megvalósult gyakorlat nyerte el szabályzatban rögzített formáját, s pontosan meghatároztuk a feladatfelelősök felelősségi- és hatáskörét. A minisztériummal való végső egyeztetések után a titkársági SzMSz-t az OM közigazgatási államtitkár 2004. július 24-én hagyta jóvá.

Az e ciklusbeli második SzMSz pedig, mint arról már szó volt, immár az új MAB, a testület és a titkárság együttes dokumentuma. A 2004-ben kialakított titkársági szervezeti szabályozás az új, 2006-os SzMSz-ben nem változott, a melléklet szabályzatok viszont – döntően a költségvetésiből közhasznúságira változott státuszunk miatt – annál inkább.

2.2 Munkaszervezés, munkaköri leírások

A titkársági SzMSz 2004-es jóváhagyása után az ott írásban rögzítettekhez hangoltuk a tény-

leges működést a munkaszervezés tekintetében. A három csoportvezetői beosztás közül – összhangban az SzMSz biztosította lehetőséggel – egyet-egyét a főtitkár (fejlesztés), illetve az akkori főtitkár-helyettes (*Halmay Nóra*, intézményi akkreditáció) látott el, az előakkreditációs tevékenység felelős csoportvezetője pedig *Éry Márta* maradt. Projektfelelőst jelöltünk ki a párhuzamos akkreditációs vizsgálatok titkársági koordinálására (*Borzsák Judit*), s egyes további tevékenységekre (kiadványok: *Muhariné Szabó Szilvia*, pályázatok: *Juhász Katalin* illetve *Szekeres Péter*, hazai rendezvények: *Ruff Éva*, nemzetközi ügyek és rendezvények: *Rozsnyai Krisztina*.)

Az állandó feladatok vonatkozásában is volt néhány változás az elmúlt ciklusban. A ciklus elején az új tudományági bizottsági rendszer kialakításával (bővebben lásd az elnöki beszámolóban) a referensi munkamegosztást is módosítottuk. 2006 folyamán azután, részben a MAB átalakulásával is összefüggésben, újabb módosítások váltak szükségessé. Ezek között a legjelentősebb változás az volt, hogy 2006 júliusától *Halmay Nóra* félállásban, intézményi akkreditációs csoportvezetőként folytatta munkáját, s ezért a főtitkár-helyettesi beosztást tőle *Ruff Éva* vette át. Összevonásra kerültek az érkeztetési-iktatási és a kimenő postázási, dokumentum lerakási munkakörök. Ezen az egyesített poszton 2006 májusától *Bruckmann Erika* áll helyt. Néhány kollégánk távozásával pedig (lásd alább), akik helyére nem tudtunk új munkatársakat alkalmazni, szintén feladatátcsoportosításra került sor, s így több kollégánk munkaterhelése emiatt is növekedett.

A fentiek és a további egyéb munkaszervezési változások fényében minden munkatársra vonatkozóan elkészítettük az új munkaköri leírásokat, teljes körűen szintén kétszer, előbb 2004-ben, majd – az átalakulás miatt is – 2006-ban is.

2.3 Munkatársi állomány

A titkárság munkatársi állománya a ciklus során többször is változott, s összességében végül is csökkent a létszám. *Gémes Attila* fiatal referens kollégánk 2004. július végén búcsúzott tőlünk, céljai új perspektívák és kihívások felé irányították, sikerrel pályázott egy EU-s álláshirdetésre, így ma már Luxemburgban dolgozik. 2005. január végén megváltunk

Gombás László informatikus kollégánktól. *Steckl Katalin* ügyintéző 2005. végén nyugállományba vonult. *Mákó Éva* ügyintéző, aki 8 évig volt igen hasznos tagja a titkárság kollektívájának, 2006. június 30-áig, *Szekeres Péter* referens pedig 2006. augusztus végéig dolgozott a titkárságon. Éva nyugdíjba vonult, Péter pedig szintén külföldön próbál szerencsét. Nyolcórás foglalkoztatását 2006 májusától *Borzsák Judit*, júliustól *Halmay Nóra* váltotta négyórásra.

Az apadással szembeni gyarapodás, hogy 2005 októberétől *Bruckmann Erika* segíti az ügyintézői munkát, 2006 márciusától pedig *Dégi Nóra* fiatal kolléganőnk erősíti a referensi állományt.

A nyilvános pályázati kiírások elbírálása nyomán a MAB plénuma 2006. szeptemberi ülésén döntött a főtitkári beosztás betöltéséről (*Szántó Tibor* kapott további 5 évre bizalmat), a 2006. decemberi ülés döntése szerint pedig a gazdasági igazgatói poszton kapott újabb megbízást *Gémesi László*. A főtitkár-helyettes, mint fentebb szó volt róla, 2006. júliustól *Ruff Éva* lett.

A titkársági létszámváltozások egyenlege, mint fentebb már jeleztem, sajnos negatív: teljes munkaidősre vetített összlétszámunk 2004 januárjában 22 fő volt, 2006 végére ez 18,25 főre (17 %-kal) csökkent. A csökkenést a titkársági összmunkaterhelés növekedése mellett kellett elviselnünk. A csökkenés oka döntően a MAB évek óta tartó, s egyre nehezebben menedzselhető alulfinanszírozottsága: emiatt nem tudtunk a távozó kollégák pótlásáról megfelelőképpen gondoskodni.

Helyzetünket tovább nehezíti *Dávid Zsófia* 2007. eleji távozása, aki harmadik gyermekének fog életet adni. A pótlására jelentkezett fiatal jogász kolléganő néhánynapos gondolkodás után végül nem fogadta el ajánlatunkat, maradt a kevésbé igényes, ám jobban fizető közigazgatási állásban. Számunkra igen szomorú tény ez, mely e beszámoló részeként rögzítést kíván.

A titkárság a személyi állomány és annak anyagi megbecsültsége tekintetében komolyabb fejlesztést, s ehhez megfelelő forrásokat igényel.

2.4 Gazdálkodás

A gazdálkodás tekintetében az elmúlt ciklus nem indult rosszul. A 2004-es évben a központi költségvetési előirányzatunk ugyan nem biztosította maradéktalanul a MAB működéséhez szükséges összes forrást, ám a kutatás-fejlesztési pályázat nyújtotta pótlólagos forrás bevonásával (melyért, szögezzük le itt is, derekasan megdolgoztunk!), továbbá rendkívül feszes, szigorú gazdálkodással és különböző megtakarítási intézkedések megvalósításával sikerült „egyenesbe jönni”, s az évek óta megújulóan a titkárság előtt görgetett, késve teljesített kötelezettség állományt 2004 végére felszámoltuk. Sor kerülhetett továbbá a 303-as (központi ügyfélfogadó) iroda tisztasági festésére, és az irodahelyiségek jó részében a padlóburkolatok régóta esedékes felújítására is. A kutatás-fejlesztési projekt kapcsán sort tudtunk keríteni továbbá némi számítástechnikai eszközbeszerzésre (két új számítógép, monitorok), s egy új, a korábbinál korszerűbb, nagyobb teljesítményű szerver vásárlására és üzembe állítására. Vásároltunk egy új fénymásoló gépet is 2004-ben.

Adott feladataink és szervezetünk mellett takarékosági lehetőségeinket azonban 2004-ben lényegében kimerítettük. A 2005-ben a 2004. évihez képest változatlan (2003-hoz képest nominálisan csökkentett!) eredeti költségvetési előirányzat, az elvonások, a kötelező maradványképzés – a feladatok mennyiségének az előző évhez képest duplájára növekedése mellett – már-már megoldhatatlan feladat elé állítottak minket. Többszöri nyomatékos jelzéseink, egyeztetéseink, s a határozott elnöki kiállítás végül egy 20 millió forintos kiegészítő támogatást eredményezett, melyet az OM a bolognai típusú képzésekkel kapcsolatos megnövekedett véleményezési feladataink finanszírozására bocsátott rendelkezésünkre. Ez az összeg a vonatkozó 2005-ös kiadások mintegy 2/3-át fedezte végül.

2006-ra a helyzet sajnos tovább romlott. Eredeti költségvetési előirányzatunk elégtelen volta mellett a gazdálkodást nehezítette a MAB átalakulásával kapcsolatos, s a változásokkal, az új szervezeti formával járó plusz állandó költségek felmerülése (pl. a Felügyelő bizottság és a Felülvizsgálati bizottság tagjainak tiszteletdíja, a könyvvizsgálati költségek), melyekre többszöri kérésünk ellenére semmilyen

pótlólagos forrást nem kaptunk. Sőt, a 2006. második félévére előirányzott 85 milliós támogatási összegből a szerződés aláírásakor az OKM 5 millió forintot lecsípett, s a felsőoktatási szakállamtitkár ígérete ellenére sajnos év végén sem sikerült az OKM-nek megtalálnia a módját a valamelyes kompenzációnak.

A pénzügyileg 2005-ben illetve 2006-ban indult egy-egy HEFOP projekt ugyan módot adott némi számítástechnikai eszközfejlesztésre, a normál működési költségek fedezésére azonban ezek a pályázati összegek csak elenyésző mértékben (arányos irodabérlés és ügyviteli költség) használhatóak, általános pénzügyi gondjainkon így sajnos nem tudtak segíteni. Pótlólagos bevételt jelentett a MAB számára 2006-ban az ENQA TEEP II. projektben való részvételünk munkadíja (10.000 EUR), valamint a második félévtől belépő szakértői díj, melyet az intézmények a szakindítási és doktori iskola létesítési beadványok véleményezéséért fizetnek. Igazán érdemi javulást pénzügyi helyzetünkben azonban ezek a bevételek sem jelentettek.

Mindezek fényében nem tudtuk emelni a hosszú évek óta azonos, rendkívül alacsony (bruttó 8-12 ezer Ft) külső szakértői bírálati díjakat, s a MAB-tagok tiszteletdíjának 2006. júliusától lehetővé vált emelésére sem kerülhetett sor. Más visszavonulási területünk már nem lévén, a pénzszűke igazi vesztese a titkárság lett. A titkársági munkatársak – a lényegében kétszeres munkaterhelés mellett – 2005-ben nominál (!) jövedelem csökkenést könyvelhettek el. 2005-től ugyanis nem tudtunk már üdülési- és ruházati hozzájárulást fizetni, fizetésemelés „hol volt, hol nem volt”, s az év végi jutalmak is igencsak megcsappantak: a referensek és

ügyintézők részére egyre kevesebbet tudtunk fizetni, s 2005-ben mindhárom magasabb vezető, 2006-ban a főtitkár lemondott az éves munkájáért adható jutalmáról.

Hozzá kell tenni, hogy a 2004-ben egyenesbe hozott gazdálkodás 2006 végére ismét hiánnyal küzd, nem tudtunk sajnos minden 2006-ban esedékes kifizetést év végéig teljesíteni. Ennek a helyzetnek a kialakulásához az is hozzájárult, hogy a megváltozott MAB státusz miatt a központi költségvetési támogatást immár nem „automatikusan”, hanem egyedi éves támogatási szerződések keretében kapjuk. Az új szerződés megkötése csak az előző évi támogatás felhasználásáról szóló beszámoló OKM általi elfogadása után lehetséges, s az új évre vonatkozó támogatás első részletének tényleges átutalása szintén igénybe vesz 1-2 hetet, azaz a 2007-re vonatkozó első támogatási részletet – az eddigi gyakorlattal ellentétben – legjobb esetben is csak február első (második?) felében remélhetjük megkapni. Ezt a „technikailag kódolt” 1-2 hónapos csúszást is a 2006-os, amúgy is elégtelen keretből kell valahogy átvészelnünk. Ezért például a 2006. második féléve után járó 13. havi titkársági fizetést, melyet 2007. január 15-ig kellett volna kifizetni, vissza kellett tartanunk, a február elején esedékes januári fizetések fedezetének védelme érdekében!

A MAB gazdálkodásának fő adatait a beszámolási ciklusra vonatkozóan a következő táblázat tartalmazza. (Adatok ezer forintban, 2006. II. félévére vonatkozóan *előzetes* adatok. A 2006. első félévi, időarányosan magasabb összegeket a MAB átalakulása miatt szükséges előrehozott kifizetések és pótlólagos költségek eredményezték.)

Költség típus	2004.	2005.	2006.		
			I. félév	II. félév	Összesen
Személyi juttatások	132 423	134 567	82 721	60 041	144 210
Járadékok	40 199	39 955	25 376	17 383	45 844
Dologi kiadások	42 634	36 356	20 915	16 056	36 151
Felhalmozás	4 532	1 256	483	779	1 262
Összesen:	219 788	212 134	129 495	94 259	223 754

A gazdálkodási felelősség tekintetében a MAB 2006-os átalakulása csak formai változást hozott, a MAB elnöke a július 1-jétől hozzá került költségvetési és munkáltatói hatáskört a főtitkára átruházta.

Ugyancsak az átalakuláshoz kapcsolódóan 2006. júliusától a gazdasági ügyvitelt a Professzorok Háza helyett a *GP Treuhand Kft*-re bíztuk. A közhasznúság miatti kötelező könyvvizsgálatot a *Gyarmathy és Társai Kft* végzi.

Folyószámlánkat – élve a MAB megváltozott státuszából fakadó lehetőséggel – a Magyar Államkincstárból a *Raiffeisen Bankba* helyeztük át, ezzel biztosítva, hogy a számlavezetés ne csak kiadásokkal, de némi kamatbevétellel is járjon. Eddigi egyenlegünk e vonatkozásban, a megkülönböztetett figyelemmel végzett pénzügyi tervezés biztosította időszakos lekötéseknek köszönhetően, többletet mutat. Az átutalásoknak és egyéb banki műveletek végrehajtásának ügyfélterminálon keresztül saját kézbe vétele a kamatbevételen túl jelentősebb költségmegtakarítással is jár, de persze többletmunkát jelent az érintett három személy számára (irodavezető, gazdasági igazgató, főtitkár). Külön is szeretném itt kiemelni és megköszönni *Juhász Katalin* irodavezető alapos és mindig megbízható munkáját (gazdasági adminisztráció, kötelezettség vállalások vezetése, irodai működtetés).

2.5 Fejlesztés

A szűkebben vett titkársági fejlesztési munka 2004-ben döntően az adminisztrációs háttértámogatás további javítására irányult. Ennek keretében módosítottuk az iktatásban alkalmazott kódok rendszerét, ehhez kapcsolódóan pedig a dokumentumok fizikai lerakását. Kevesebb lefűző dossziét igénylő, átláthatóbb rendszer kialakítására törekedtünk, figyelemmel a visszakereshetőség könnyítésére, a hosszabb távú raktározásra és a selejtezésre. Évről-évre tökéletesítjük a kötelezettségvállalások vezetésének rendszerét is, mely a gazdálkodási döntések meghozatalában nélkülözhetetlen segítséget nyújt.

Az „*E-roda*” program keretében a 2003-as titkársági egyeztetések nyomán 2004-ben elkészítettük és bevezettük az új számítógépes könyvtárszerkezetet, melynek segítségével a dokumentumok elektronikus készítése és tárolása jobban áttekinthetőbbé vált. Rendszeressé, s a kollégák által elfogadottá, támogatottá váltak az elektronikus titkársági tájékoztató körlevelek. (Az új joganyagokra vonatkozó belső titkársági tájékoztatás már korábban is ebben a formában működött.)

Informatikai tekintetben a 2004-es év legjelentősebb fejlesztései az egyetemi és főiskolai tanári pályázatok adatbázis alapú feldolgozása és a MAB belső informatikai rendszerének munkálatai voltak. Előbbi keretében a kialakí-

tásra került az E(F)T pályázatok adatbázisa, mely évenkénti bontásban nemcsak a pályázatok kezelését, a visszakereshetőséget, de a naprakész információszolgáltatást és a testületi döntéshozatalt is jobban szolgálja. A MAB belső informatikai rendszerének első verziója is elkészült 2005 elejére, azonban a bolognai átállás és az új jogszabályi környezet kialakulása sok mindent felülírt. S mivel a rendszert kidolgozó kollégánktól is megváltunk, ennek a munkának lényegében újra előről kell nekifognunk a következő ciklusban.

2005 és 2006 a bolognai átállási, a MAB átalakulási és a jelentősebb nemzetközi feladatok miatt sajnos nem kedvezett a titkársági fejlesztéseknek, a forráshiányt már nem is említve. Látványos fejlesztést e két évben nem tudtunk produkálni, erőinket a megnövekedett munkaterhelés elviselhetővé tételére, hatékonyabb munkaszervezési megoldások kialakítására koncentráltuk a nagyszámú beadvány kezelésére vonatkozóan. Itt jegyzem meg, hogy a beadványok elektronikus formában való kezelése, továbbítása sajnos meglehetősen nehezen nyert teret a titkárságon. Ennek csak részben oka a titkársági kollégák egy részének viszonylagos idegenkedése. Az igazi magyarázatot ők a külső bírálók vonakodásában látják, akik sokkal jobban szeretik a papíron kézbe vehető dokumentumokat az elektronikus változatoknál. Sok esetben internet-, illetve számítógép hozzáférési és -kezelési gondok is nehezítik a szakértők ilyen irányú munkáját.

2.6 Belső minőségbiztosítás

A 2003-ban megkezdett, a belső minőségbiztosítást szolgáló titkársági megkérdéseket 2004-ben is folytattuk. A munkatársakat ezúttal egy elégedettségi kérdőív kitöltésére kértem. Az anonim kérdőívet a 21 kitöltésre kért munkatársból 16-an töltötték ki, ez 76 %-os válaszarány, ami a 2003-as 52 %-hoz képest jelentős előrelépés. A kérdőívekben adott osztályzatok, rangsorok és szöveges észrevételek alapján 2004-ben összességében számos területen jónak volt mondható a helyzet a titkárságon (értelmes, hasznos munka, megfelelő leterheltség, munkahelyi légkör, vezetés, infrastruktúra, titkársági kommunikáció, stb.) Jelentősebb javítanivalót a következő területeken jeleztek a kollégák:

- a munkatársak megbecsültsége, erkölcsi elismerése,

- szakmai fejlődés, továbbképzés,
- napi munkához szükséges információk időbeni biztosítása (ez a probléma a szerteágazó bizottsági munka eredményeinek a megfelelő időben a plénum ülésekre való előkészítése kapcsán sajnos régebb óta jelentkezik),
- munkatársi önállóság kérdéskörének tisztázása,
- testület – titkárság közötti kommunikáció, visszacsatolás.

A szöveges felvetések közül említésre érdemes a testület és titkárság közötti feladat- és hatáskör megosztás határvonalainak élesítése, illetve ezzel összefüggésben a titkársági munkatársak minőségbiztosítási szakértői szerepének növelése. Felmerült továbbá a munkatársi összetétel esetleges változtatásának lehetősége, s az is, hogy fiatal kollégák bevonása és megtartása csak megfelelő perspektíva biztosításával és jó fizetéssel lehetséges. 2004 vége óta ez utóbbi mozzanat még hangsúlyosabbá vált.

2005-ben és 2006-ban a jelentős munkaterhelés növekedés miatt nem volt formális kérdőíves megkérdezés a titkárságon. Mindamellet ha nem is írásos, de mégiscsak többé-kevésbé szisztematikus formában, a rendszeres titkársági értekezletek alkalmával többször is sor került a belső működés minőségére vonatkozó, őszinte jobbitani akarást tükröző eszmecserekre. Ezek fényében a belső működés legfontosabb problémáit a titkárság – lényegében 2004-hez hasonlóan – a következőképpen látta:

- a munkavégzéshez szükséges pontos és részletes információk rendelkezésre állásában minden titkársági erőfeszítés ellenére 2005-től határozottan és mondhatni jelentősen romlott a helyzet, noha a titkárság érti, hogy ez sajnos nem belső működési problémákra, hanem döntően külső okokra vezethető vissza (a bolognai átállás feszítettsége, jogszabályi háttér bizonytalansága),
- a testület vezetése és a titkárság közötti kommunikáció továbbra is, sőt, 2005-től talán még erősebben, „egycsatornás” volt, szinte kizárólag a főtitkáron keresztül valósult meg,
- előbbivel is összefüggésben a munkatársak – az anyagi nehézségek ismeretében – még mindig úgy érzik, hogy a testület általi megbecsültségük, erkölcsi elismertségük javítható volna,

- az adott munkaterhelés mellett nem sikerült előrelépni a szakmai fejlődés szervezett biztosítása, az irányított továbbképzések terén,
- a MAB testületi, szakértői és titkársági javadalmazása egyaránt korrekciókra szorul.

A titkárság továbbá – saját kezdeményezésre – 2005-ben kidolgozta a MAB belső minőségbiztosításának egy lehetséges koncepcióját, melyet a *Minőségfejlesztési bizottság*, s az elnökség is tárgyalt. (További lépések a koncepció tárgyában mindeddig nem történtek.) A kiépülő belső minőségbiztosítási rendszer részeként azonban a konkrét kivitelezési munka is folytatódott: az intézményi akkreditáció második köre első etapjának vizsgálataiban részt vett intézmények és látogató bizottsági tagok részére kidolgoztunk egy-egy kérdőívet, melyek a vizsgálat tapasztalataira, erősségeire és javítható vonatkozásaira kérdeznek, s az eljárás fejlesztését, a munka minőségének javítását célozzák. A kérdőíveket testületi jóváhagyásuk után kiküldtük, beérkezésük után pedig feldolgoztuk, s az eredményeket a *Minőségfejlesztési bizottság* és a plénum számára rendelkezésre bocsátottuk. E munkát *Szekeres Péter* segítette.

Meg kell itt említeni, hogy a MAB belső minőségbiztosítási rendszerének elkészítésére testületi oldalról, a *Minőségfejlesztési bizottságban* is megindult a gondolkodás. A 2006. január 27-i HEFOP konferencián *Veress Gábor*, a bizottság tagja vázolt egy lehetséges felépítést, *Kovács Árpád*, szintén bizottsági tag, pedig az ISO szabvány szerinti rendszer kialakítását ajánlotta fel.

Az európai sztenderdeknek és irányelveknek való megfelelést vizsgáló külső értékelését a MAB 2008-ra irányozta elő. A sztenderdek egyik fontos eleme az ügynökségi belső minőségbiztosítás megléte, működtetése. S noha ma már korántsem nullán állunk, mint az a fentiekből kiderül, mégis talán jó volna e területen 2007-ben egy kicsit nagyobbat lépni: a MAB minőségpolitikai dokumentumát megfogalmazni és közzétenni, s a belső minőségbiztosítást rendszerszerűen kialakítani és működtetni. Ehhez persze a testület és a titkárság közötti vonatkozó munkamegosztást is tisztázni kellene.

3. Kapcsolatok

A MAB hazai kapcsolatainak ápolásából a titkárság is kiveszi a részét. Az *Oktatási és Kulturális Minisztériummal* való kapcsolattartás titkársági szinten is rendszeres (felsőoktatási államtitkárság és főosztály, doktori és egyetemi tanári ügyek, MEIK). 2004-ben sor került továbbá az *OM – MAB – FTT* hármas bizottsági megbeszélések időszakos felújítására. 2006 nyarától pedig már a *Felsőoktatási Regisztrációs Központtal* is rendszeres kapcsolatot tartunk.

A MAB egy titkársági munkatárssal képviseltette magát az előző kormányzati ciklusban a *Nemzeti Bologna Bizottság* munkájában (*Szántó Tibor*). A *Felnőttképzési Akkreditációs Testület* ülésén *Homonnay György* vesz részt.

Értelemszerű titkársági feladat továbbá a *Professzorok Házával* való kapcsolattartás, a napi munka szintjén (gazdasági ügyvitel 2006. júniusig, teremfoglalás, posta, stb.) és vezetői szinten is. Itt jegyzem meg, hogy a kiváló személyes kapcsolatok ellenére bizonyos szükséges infrastrukturális fejlesztéseket, pl. a földszinti konferenciaterem hangosításának korszerűsítését, vagy a PH számítógépes hálózat hardveres fejlesztését – alapvetően a PH finanszírozási gondjai miatt – sajnos nem sikerült a beszámolási időszakban elérni. A PH 2007. évi megszűnésével pedig erre már várhatóan nem is kerülhet sor.

2006. júliusától a könyvvizsgálat és a gazdasági ügyvitel tekintetében a feljebb már említett külső cégekkel tartunk szoros kapcsolatot.

A nemzetközi kapcsolatok tekintetében a titkárság igen aktív, ez irányú tevékenységünkről az elnöki beszámoló részletesen megemlékezik. Az ENQA és INQAAHE Board tagságok mellett kiemelem projekt részvételeink közül a 2004-ben indult, s 2006. tavaszán befejezett ENQA TEEP II. projektet, mely három európai, közös képzésben megvalósuló mesterszak (*joint master*) nemzetközi értékelésére irányult. A kiküldött értékelő bizottságok munkájában az ügynökségi kollégák (a MAB részéről *Rozsnyai Krisztina* és jómagam) a diszciplináris szakértők mellett teljes értékű tagként, minőségbiztosítási szakértőként dolgoztak, a titkári teendők (és a projekt tartalmi irányításának) ellátása mellett. E munkában igen hasz-

nos, talán itthon is megfontolásra érdemes tapasztalatokat szereztünk.

A titkárság munkatársai a korábbi évekhez hasonlóan a beszámolási időszakban is különböző publikációkat, tanulmányokat tettek közzé, s konferencia- és munkaértekezlet előadásokat tartottak. Ezek közül említésre érdemes a Kasseli Egyetem Felsőoktatás Kutatási Intézetének felkérésére készített tanulmány, mely a magyarországi bolognai átmenetről ad összefoglaló képet¹, valamint az a tanulmány, mely hat ország minőségbiztosítási ügynökségeinek eddig lezajlott külső értékelését tekinti át, s javaslatokat fogalmaz meg a hasonló jövőbeli vizsgálatok számára.²

4. A MAB néhány működési kérdése

A 2001-2003-as ciklusról szóló főtitkári beszámoló végén néhány problémát soroltam fel, melyek a titkárság szemszögéből nézve, akkori megítélésem szerint, a MAB működését illető fontosabb javítható vonatkozásokat jelentettek. Ezek a következők voltak:

- a) A szabályoknak megfelelő működés biztosítása.
- b) A „késleltetett” döntések problematikája.
- c) A határozatok indoklása.
- d) A testület és a titkárság közötti pontosabb felelősségi és hatásköri elhatárolás.

E problémák közül leginkább talán a másodikra mondhatjuk, hogy az elmúlt három éves ciklusban nagyrészt orvoslásra került. A határozott idejű akkreditáció megszűnt (noha a bolognai átállás kapcsán a miniszter még adott ki két évre szóló szakindítási engedélyeket, s itt a MAB-nak van további tennivalója), s már örvendetesen kevesebb a feltételes akkreditációs határozat. A másik három kérdés tekintetében azonban, én legalábbis úgy látom, van még további előrelépési lehetőség. Ezeket tehát tisztelettel az új testület figyelmébe ajánlom, s közülük az elsőre, a **szabályoknak megfelelő működésre**, e helyütt – két bekezdés erejéig – részletesebben is szeretnék kitérni.

¹ Alesi, B., Rozsnyai, C., Szanto, T.: „Ungarn“ In: *Bachelor- und Master-Studiengänge in ausgewählten Ländern Europas im Vergleich zu Deutschland*. Bonn – Berlin: Bundesministerium für Bildung und Forschung, 2005. pp. 79-89.

² Szanto, T.R.: „Evaluations of the Third Kind: External evaluations of external quality assurance agencies” *Quality in Higher Education* (11)2005 No 3. pp. 184-193.

A szabályoknak megfelelő működés biztosítása alatt azt értettem, hogy az akkreditációs eljárásokat és követelményeket az azok hatálya alá tartozó minden beadvány véleményezése tekintetében alapvetően azonosan kellene alkalmazni. A bolognai átállás, az új típusú szakok bevezetése kapcsán 2006-ban, az informatikai és a művészeti területen, sor került bizonyos **egyedi eljárási módosítások** alkalmazására, a vonatkozó szakvéleményezési eljárás plénum általi módosítása, azaz erre vonatkozó MAB határozat nélkül. Megértem, hogy ezek az egyedi módosítások az érintett szakértők egyetértésén, illetve a beadványokat jegyző intézmények számára is szorító időhiányon alapultak. Látnunk kell azonban, hogy az ilyen „ad hoc” módosítások egyrészt az esetleg hátrányosan érintett intézmények illetve intézménycsoportok számára alkalmasint nehezen elfogadhatóak, másrészt a MAB véleményezési eljárási rendjének következetes alkalmazása (szabálykövetés, átláthatóság) szempontjából nehezen védhetőek. (Megoldást jelenthetne egy rugalmasabb, keretjellegű eljárási szabályozás is, de akkor módosítani kellene a MAB SzMSz-t, az idevonatkozó hatályos szabályokat.)

Ennél még fontosabb azonban, hogy az **akkreditációs követelményeknek való megfelelést** a MAB a határozataiban **egységesen, konzisztens módon érvényesítse**. Az adott követelmények hatálya alatt lehetőleg azonos legyen a mérce, függetlenül a konkrét szaktól, intézménytől. (Hangsúlyozom, ha azonos követelmény vonatkozik az adott szakokra.) Számomra sajnos úgy tűnik, hogy ez nem minden esetben van így, s nem feltétlenül csak a képzési ágak közötti esetleges különbségek okán. Az egyik legutóbbi példát említve: a plénum 2006. decemberében egy főiskola által indítani tervezett mesterszakot az első, nem támogató határozatra érkezett, részletesen adatszolgáltatás után sem támogattott. Ugyanakkor mindmáig hét másik mesterszak indítását támogatta a MAB hét különböző főiskolán, megítélésem szerint az akkreditációs követelmények előbbihez képest jóval kevésbé szigorú alkalmazásával, különösen pl. ami a tervezett szakokon oktató egyetemi tanárok számát,

vagy a doktori képzésben való előzményeket illeti.

S végül egy további kérdéskörrel szeretném kiegészíteni a fenti négy elemet: a MAB jövőbeli munkájában talán még inkább támaszkodhatna a felsőoktatási minőségbiztosítás **nemzetközi gyakorlatának** egyes jól bevezetett elemeire. A MAB leköszönő elnöke – a korábbiakhoz hasonlóan – különös figyelmet szentelt az elmúlt ciklusban a MAB működésének európai harmonizációjára. Ennek eredményei tetten érhetőek pl. a MAB új stratégiai dokumentumában, vagy a 2006-ban módosított intézményi akkreditációs útmutatóban. Van még azonban olyan terület, ahol a harmonizáció erősíthető volna, nevezetesen éppen az imént érintett szakindítási véleményezés és követelményrendszer tekintetében. A ma jól látható európai trend itt az, hogy az értékelésekben előtérbe kerülnek az adott szak által kitűzött **képzési kimenetek, kompetenciák**. A MAB szakakkreditációs követelményei azonban még mindig jobbra input centrikusak, a szak működtetésének bemeneti paramétereire koncentrálnak (oktatók, infrastruktúra), noha a folyamat és kimeneti tényezők felé történő hangsúlyeltolódás szándékát már a MAB 2001-ben elfogadott első stratégiai terve is tartalmazta.

A bolognai típusú szakok képzési és kimeneti követelményeiben már itthon is megjelentek a kimeneti elvárások, az elérni kívánt kompetenciák. A KKK-k konkrét kialakítása során azonban sajnos még nem igazán érvényesültek ezek a szempontok, a megfogalmazott kompetenciák gyakran túl általánosak, nehezen megfoghatóak lettek. A magyar felsőoktatásnak talán meg kellene barátkoznia ezzel a kissé új szemlélettel, s ebben a szemléletváltásban a MAB is fontos részt vállalhatna a szakakkreditációs követelmények ilyen irányú hangsúlyeltolásával, figyelemmel természetesen az új és a már működő szakok közötti különbségekre.

Budapest, 2007. január 13.

Szántó Tibor

Az új testület megalakulása

Az új MAB testület alakuló ülésére 2007. február 5-én került sor. Az alakuló ülést a MAB leköszönő ügyvezető elnöke, Fésüs László vezette. Az nyílt ülésen részt vett Hiller István oktatási és kulturális miniszter is, aki a megbíró levelek átadása után a magyar felsőoktatással kapcsolatos kormányzati elképzelésekről és a MAB-al szembeni elvárásokról beszélt. Együttműködést ajánlott és egyben kérte a MAB segítségét abban a munkában, amely a magyar felsőoktatás jövőjét hivatott szolgálni. Megköszönte a testület és Fésüs elnök úr munkáját. Együttműködést kért abban, hogy a MAB munkájának középpontjában mindenek előtt a minőség álljon, a minőség legyen az akkreditációs bizottság tevékenységének meghatározója. Minden eszköz, amellyel az OKM segíteni tud, segít. Következésképpen fog eljárni, kész vitákba is szállni és minden, a felsőokta-

tás minőségét szolgáló tevékenységet támogatni.

Az alakuló ülésen a testület tagjai megválasztották maguk közül a bizottság elnökévé *Bazsa Györgyöt* (DSc, DE egyetemi tanár).

A hivatalba lépett testület 2. ülésén meghatározta a MAB elkövetkező három évre felállítandó kollégiumi és bizottsági szerkezetet, a lefedetlen területekre kooptált tagok meghívásáról döntött. Megválasztotta

- az elnökség tagjait:

Bazsa György (elnök), Dimény Judit (alelnök), Greiner István (alelnök), Hunyady György (elnökségi tag), Iványi Károly (alelnök), Penninger Antal (alelnök), Szabó Gábor (elnökségi tag);

- a képzési ági bizottságok elnökeit,
- az elnökségi bizottságok elnökeit:

I. Műszaki- és természettudományi kollégium, elnöke: Penninger Antal

Képzési ági bizottságok	Elnök
Anyag- és gépészmérnöki	Penninger Antal
Informatikai és villamosmérnöki	Keviczky László
Építő, építész- és közlekedésmérnöki	Lenkei Péter
Kémia és vegyészmérnöki	Inzelt György
Fizikai	Szabó Gábor
Matematikai	Pálfy Péter Pál

II. Élettudományi kollégium, elnöke Dimény Judit

Képzési ági bizottságok	Elnök
Agrár- és agrármérnöki	Pepó Péter
Orvos-, egészség- és sporttudományi	Kovács L. Gábor**
Biológiai	Ormos Pál
Föld- és környezettudományi	Padisák Judit*

*állandó meghívott, tanácskozási joggal

III. Bölcsészeti, társadalom, hittudomány, művészetek kollégiuma, elnöke: Iványi Károly

Képzési ági bizottságok	Elnök
Irodalomtudományi	Kulcsár Szabó Ernő
Nyelvtudományi	Kiss Jenő
Történelem	Török László*
Szabad bölcsészet	Weiss János*
Pedagógusképz. ped/pszich.	Hunyady György
Tanárképzési	Pukánszky Béla*
Társadalomtudományi	Rostoványi Zsolt*
Jogi és igazgatási	Lamm Vanda*
Gazdaságtudományi	Kerekes Sándor
Hit- és vallástudományi+	Szuromi Szabolcs
Művészeti	Droppa Judit

+ egyben elnökségi bizottságok is

*állandó meghívott, tanácskozási joggal

**Ádám Veronika lemondása után, 2007. május 15-től vezeti a bizottságot

További elnökségi bizottságok

Bizottság	Elnök
<i>Doktori bizottság</i>	Szabó Gábor
<i>Etikai (és összeférhetetlenségi) biz.</i>	Helgertné Szabó Ilona
<i>Felhasználói bizottság</i>	Greiner István
<i>Minőségfejlesztési bizottság</i>	Trencsényi László
<i>Nemzetközi bizottság</i>	Csirik János
<i>Stratégiai bizottság</i>	Bazsa György
<i>Távoktatási bizottság</i>	Kis-Tóth Lajos
<i>Egyetemi tanári</i>	Kulcsár Szabó Ernő

Rögzítésre került a testületi tagok havi tiszteletdíja és a 2007. évi elnökségi-, valamint plénumülések időpontjai:

1. FÉLÉV		2. FÉLÉV	
Elnökségi ülés	A rendes ülés napja	Elnökségi ülés	A rendes ülés napja
	február 20.	szept. 14.	szept. 28.
március 6.	március 9.	október 12.	október 26.
március 23.	március 30.	november 23	december 7.
április 13.	április 27.		
május 18.	június 1.		
június 22.	június 29.		

Szántó Tibor:
Az INQAAHE 2007. évi konferenciája (április 2-5., Torontó)

A Konferencia címe (*Quality Assurance: Coming of Age – Lessons from the Past and Strategies for the Future*) egyfajta számvetésre utalt: mik a felsőoktatási minőségbiztosítás eddigi gyakorlatának nemzetközi tapasztalatai, s mik a jövőbeli irányok, merre, hogyan tovább. A plenáris előadások mellett 6 párhuzamos szekcióban mintegy 50 további előadás hangzott el, s 4 munkacsoportban is megvitattunk egy-egy részkérdést.

A konferenciához kapcsolódóan jómagam résztvettem a leköszönő Board egésznapos ülésén (április 1.), valamint a régi és az új Board és a regionális hálózatok képviselőinek együttes ülésén (április 2., a CEEN-t itt *Pavol Navrat*, a jelenlegi elnök képviselte). A konferencia zárónapján a plenáris ülést én elnököltem. A továbbiakban a gazdag program legfontosabb elemeit foglalom össze.

A konferencia nyitó előadását *Michael Skolnik* professzor (University of Toronto) tartotta. Főbb megállapításai a következők voltak:

- a) a felsőoktatási minőségértékelés **technikai és egyben politikai** vonatkozású,
- b) a fókusz a bemeneti értékelések felől a **folyamat és a kimenet értékelése** felé tolódik el, problémás azonban a **kimenetek mérése**,
- c) az **intézmények oktatóinak szerepe** a minőségértékelési folyamatokban sajnos nem jelentős, ez (is) magyarázza nem túl pozitív hozzáállásukat,
- d) a felsőoktatási minőségértékelés és az **általános értékelés kutatás** (*evaluation research*) között lényegében semmilyen kapcsolat nincs,
- e) a minőségértékelés szűken értelmezett, kritérium alapú (*standards based*) és mérés-központurn megközelítése helyett a **rugalmasan reagáló** (*responsive*) **megközelítés** kívánatos, melynek jellemzői:
 - az érintettek (*stakeholders*) széles körének bevonása,
 - érték pluralizmus,
 - konstruktivista paradigma a tudományos helyett/mellett,
 - az értékelő mint közvetítő és egyeztető személy (*partner*),
 - együttműködésre épülő értékelési folyamat.

A további előadások és műhelybeszélgetések összefoglalásaként a következőket emelem ki.

1. A **felsőoktatási minőségértékelés** maga is elszámoltathatósági problémákkal küzd: mi a **tényleges hatása**, javul-e valóban a tanítási-tanulási folyamat, mit nyernek vele az intézmények, az oktatók, a hallgatók? (Ez már egy ideje visszatérő téma a hasonló rendezvényeken, egyelőre kevés tényleges hatásvizsgálat történt.) Ehhez kapcsolódó vélemények:
 - a) A külső minőségértékelés és az ilyen ügynökségek pusztán léte is befolyásolja a felsőoktatási folyamatokat, s talán nemcsak negatívan (plusz teher, adminisztráció, megfelelési kényszer és trükkök), de pozitív irányban is.
 - b) A külső minőségbiztosítás lényegében nincs hatással a felsőoktatási minőségre, s nem eredményez pozitív változásokat. Az akadémiai *peer*-ek vállveregetésénél – vagy piacvédelménél – sokkal hasznosabb és hatásosabb az anonim hallgatói visszajelzés egy adott tárgyról, programról.
2. A minőségértékelési rendszerek megítéléséhez fontos az **ügynökségek rendszeres külső értékelése**, a nemzetközi jó gyakorlat és irányelvek alapján (INQAAHE *Guidelines of Good Practice*, Európai Sztenderdek). Fontos itt azonban a regionális és nemzeti kontextus, a sztenderdek és irányelvek adott helyzetre való értelmezése. Magam ennek kapcsán arra mutattam rá, hogy **ellentmondás** feszül a sztenderdek és irányelvek laza „referencia pont”-szerű értelmezése (szándékolt cél) és a tényleges felhasználásuk között (lényegi megfelelés előírása az ENQA tagsághoz, illetve a tervezett Európai Regiszter-be való bekerüléshez, mindkettő tulajdonképpen az ügynökségek akkreditációját jelenti).
3. A felsőoktatási **intézmények ne tárgyai, hanem haszonélvezői** legyenek a minőségbiztosítási, minőségértékelési folyamatoknak.

4. A külső értékelési **ügynökségeknek** olyan jól kell dolgozniuk, hogy előbb-utóbb **feleslegessé tegyék magukat**.
5. Az intézmények, ill. programok **rangsorolása** (*ranking*, sorrendbe állítás) és **osztályozása** (*rating*, szintek, csoportok képessége) a minimum követelmények teljesítésén túlmutató, hasznos eszköz lehet, ha körültekintően és módszertanilag jól megalapozottan alkalmazzuk (E kérdésben persze messze nincs egyetértés.)
6. A funkcionista megközelítéssel (a minőség mint cél) szemben az **interakcionista** megközelítés (a minőség mint a folyamatból következő **eredmény**) hatásosabb lehet.

Néhány további fejlemény és információ:

7. A korábbi hasonló rendezvényekhez képest szembejövően megnőtt a **nemzetközi együttműködésben** készült előadások száma. Ezek részben projektbeszámolóik voltak (pl. ENQA *Quality Convergence Study II*), vagy regionális együttműködések mutatnak be, de volt kontinenseken átvélt *benchmarking* beszámoló is (ausztrál – bajor – ír ügynökségek külső értékelése kapcsán), egy ötszörös (3 ország) előadás pedig egy felsőoktatási minőségbiztosítási mesterfokozathoz vezető képzés bevezetésének lehetőségét taglalta (a képző intézmény a *University of Cincinnati* volna). Utóbbi hírhez kapcsolódva meg kell említeni, hogy két olyan előadás is elhangzott a konferencián, melyben egy-egy PhD hallgató mutatta be felsőoktatási minőségbiztosítási doktori témájának eredményeit (Thaiföld, UK).
8. Az USA-beli regionális akkreditációs ügynökségeket az akkreditáció **szövetségi szinten tervezett „szigorítása”, harmonizálása – egységesítése** foglalkoztatja. Némely érintettek az intézményi (és ügynökségi) autonómia súlyos csorbulásától félnek, mások nem zárkóznának el egyfajta jól átlátható, általános minőségvizsgálati keretrendszer bevezetése elől.
9. S mindez persze továbbra is táplálja az örökzöld témát: a **kritériumokra épülő,**

megfelelés (ellenőrzés) irányultságú megközelítés és az intézményi sajátosságoknak nagyobb figyelmet szentelő, **javasló, javító célzatú megközelítés kettősségét** (*compliance – improvement*).

10. Az UNESCO a megbízható, külső értékeléssel igazolt minőségű felsőoktatási **intézmények nemzetközi „fehér listájának”** közzétételét tervezi.
11. Az INQAAHE új elnöke (*David Woodhouse*, Ausztrália) a konferenciát záró beszédében többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy az eddigi, döntően információcserét szolgáló nemzetközi tevékenység egyre inkább az **ügynökségi együttműködések**, az értékelések, döntések **kölcsönös elismerése** felé kell mozduljon.
12. S végül meg kell említeni, hogy az INQAAHE Board-ban már 2 éve előkészítés – és erős viták – alatt álló, **világbanki támogatást célzó projekt** fontos ponthoz érkezett: a VB képviselője a helyszínen tájékoztatott minket, hogy döntés született a támogatás odaítéléséről. A VB 3 évre 3,2 M \$-t nyújt vissza nem térítendő támogatás formájában az INQAAHE-n, valamint a projekt adminisztrációját végző UNESCO-n keresztül hat régióknak (az egész világot lefedően), döntően a fejlődő országok minőségbiztosítási kapacitásának kiépítésére. Magyarország a Közép- és Kelet Európát és Közép Ázsiát magába foglaló régióba tartozik, s úgy tudom nem jogosult világbanki támogatásra. A régió egyes más országai, s talán egésze is azonban profitálhat e projektből. A részletek még távolról sem tisztázottak, s ami már jó ideje látszik: a projekt mögött sajnos egyéni motivációk és egy általános világbanki dominancia szándék, mondhatni „arrogancia” is meghúzódik (utóbbi elég közelről ismerjük már Magyarországon is). A tárgyalások a világbankkal az új INQAAHE elnök vezetésével folytatódnak. A projekt működését illető lényegi döntések a tervek szerint – a most meginduló előkészítés alapján – ez év szeptemberében, az UNESCO Dar es Salaam-i minőségbiztosítási világfórumához kapcsoló ülésén fognak megszületni.

MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK

A szakok párhuzamos vizsgálatának ütemezése

2007/3/IV. sz. MAB határozat (07.03.09)
(2006/9/VI. sz. határozat módosítása)

A MAB 2007-ben párhuzamos akkreditációs vizsgálatokat nem indít, s a 2006/9/VI. sz. ha-

tározattal elfogadott ütemezést a testület egyhangú szavazással (24:0) az alábbiak szerint módosította:

Év	Képzési terület	Alapszakok száma	Megjegyzés
2008	informatika	29	
	művészet	32	módszertanilag egyeztetendő!
	művészetközvetítés	17	
	műszaki	100	
2009	gazdaságtudományok	114	
	nemzetvédelmi és katonai	7	
	igazgatási	10	
2010	társadalomtudomány	83	Új Testület
	egészségtudomány	25	
	sporttudomány	16	
2011	agrár	76	
	természettudomány	51	
2012	bölcsészettudomány	95 + 16	sok szakirány!
2013	pedagógusképzés	31	Új Testület
	hit- és vallástudomány	23	

A MAB stratégiájának alapjai a 2007-2009 ciklusra

2007/4/II. sz. MAB határozat (07.03.30)

A 2004-2006 között működő MAB a 2006/6/IV. sz. határozatában és a ciklusról szóló elnöki beszámolójában több stratégiai javaslatot fogalmazott meg a most kezdődő ciklusra.

Az új MAB elnökség ezekre alapozva a következő javaslatokat alakította ki a három éves stratégia kidolgozása és megvalósítása érdekében.

1. A következő időszakban a MAB működésének meghatározó eleme, alapvető kiinduló pontja az oktatási miniszterek által 2005-ben Bergenben elfogadott **Európai Sztxenderdek és Irányelvek** dokumentum („Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area”, ESG). Ez teremti meg azt a szilárd alapot, amelyről a szervezet egyértelműen meg tudja magát határozni a felsőoktatás és az oktatási kormányzat felé, meg tudja őrizni e két meghatározóan fon-

tos szereplő közötti függetlenségét és a gyakorlatban érvényesíteni tudja a Felsőoktatási Törvényben rögzítettek szerepét, azzal hogy a felsőoktatás minőségének le-téteményese és legfőbb öre.

Az ESG szemléletét és rendszerét mindhárom tekintetben – az intézmények belső minőségfejlesztése, az intézmények külső minőséghitelesítése és a MAB működése és külső értékelése – adaptálnunk kell a magyar felsőoktatási viszonyokra. Ezt már a 2007-ben kezdődő intézményi akkreditációkban érvényesíteni fogjuk, s biztosítjuk, hogy a sorra kerülő intézmények kellő mértékben fel tudjanak készülni az ilyen szemléletű akkreditációra. Hangsúlyozzuk: a minőségfejlesztés nem öncélú, hanem a képzés és kutatás minőségét fejlesztő tevékenység.

Előkészítők és kidolgozók: Bazsa György, Trencsényi László, Szántó Tibor.

2. A MAB értékelésekben a **bemeneti elemek** (hagyományos kiindulópont) mellett határozottabban jelenjen meg a **folyamatellenőrzés** (hallgatói követelményrendszer, tantervfejlesztés, szakfelelősök munkája, tehetséggondozás, oktató/hallgató arány és kapcsolat, lemorzsolódás, intézményi érdemjegyek, stb.) és a **kimeneti jellemzők** (pl. hazai és nemzetközi elhelyezkedés, alkalmazók visszajelzései) szerepe valamint e három alapkategorikus dinamikusan egyensúlyának vizsgálata.

A létesítési fázisban meghatározó „feltételek megléte” kritérium mellett a működést értékelő akkreditációban az ilyen irányú hangsúly-eltolódással együtt, a feltételek továbbra is szükséges vizsgálata mellett, a jelenleginél sokkal nagyobb szerepet kell kapjon az „elért eredmények” bemutatása és értékelése.

Előkészítők és kidolgozók: Penninger Antal, Greiner István, Halmay Nóra

3. Az **intézményi akkreditációt** már a következő sorra kerülő intézmények esetében is a minőségbiztosítás meglétére és milyenségére kell fókuszálni, előtérbe a globális megközelítés (ebben többek között változás menedzsment, szabályozottság, a felhasználói kapcsolat milyenségének vizsgálata) és az intézményi felelősség felébredése kell kerüljön. Az intézményi önértékelésben és a külső értékelésben kiindulópont és meghatározó kell legyen a bergeni dokumentum (ESG). A Látogató Bizottságok összetétele, munkamódszere tükrözze az új „meta akkreditációs” megközelítést, legyen intenzívebb a tagok felkészítése a feladatra – el kell érni, hogy az EUA és más nemzetközi minőségértékelő szervezetek gyakorlatához hasonlóan csak megfelelő képzésen átesett emberek legyenek tagjai ezen bizottságoknak. A 8 évenkénti akkreditációs perióduson belül legyenek szűrőpróbaszerű vizsgálatok.

4. A **párhuzamos akkreditációt** a következő években fokozatosan ki kell terjeszteni a felsőoktatás alapképzési és mesterképzési szakjainak egészére. Ez váljon időrendben és következményeiben függetlenné az intézményi akkreditációtól, biztosítsa a magyar felsőoktatás szakonkénti minőségének folyamatos monitorozását. Ennek kapcsán egyrészt el kell végezni a kezdeti tapasztala-

latok után az újonnan indult alap- és mesterszakok harmonizációját, lehetővé kell tenni az alap és mester Kiválósági hely cím elnyerését minden képzési területen.

3. és 4. ponthoz: A többciklusos képzési rendszer most folyó bevezetése lehetőséget, sőt közel kényszerrel jelent arra, hogy a MAB teljessé tegye a kétféle akkreditáció különválasztását: az intézményi akkreditációs eljárástól (önértékeléstől, látogató-soktól stb.) szempont-rendszerben és időben is elkülönül a képzések párhuzamos akkreditációja, a felsőoktatás teljes szakmai spektrumában. Ennek szervezeti, módszertani és ütemezési rendjét egyszerre kell kialakítanunk. Párhuzamos akkreditációt ennek érdekében 2007-ben nem indítunk.

Előkészítők és kidolgozók: Bazsa György, Iványi Károly, Dimény Judit, Halmay Nóra

5. A többciklusos rendszer bevezetésében az alapszak-létesítési és indítási „hullám” után most a **mesterképzések** tekintetében várható hasonló nagy volumenű és intenzitású aktivitás a magyar felsőoktatásban. Szükséges, hogy a MAB jelentősen megújult testületei azonos felfogásban foglalkozzanak ezekkel a kérdésekkel, ezért ennek tartalmi és módszertani előkészítését igen gyorsan el kell végeznünk.

Előkészítők és kidolgozók: Hunyady György, Szeidl László, Ruff Éva

6. A **doktorképzés** minőségének javítása kiemelkedő kötelessége a MAB-nak, hiszen ebben a kérdésben döntési joggal rendelkezik. Egyik meghatározó eszköz az új körülményekhez jól alkalmazkodó kormányrendelet elkészítésének lehetősége (élve az Ftv. adta egyetértési joggal) és az ehhez kapcsolódó, jól átgondolt változtatások elősegítése. Miközben következetes szigorral jár el a gyenge minőségű Iskolákkal szemben, meg kell hogy teremtsen a Kiválósági hely cím elérésének lehetőségét a közeljövőben minden tudományterületen/ágban, illetve el kell érni, hogy ennek eredménye befolyásolja az államilag finanszírozott doktorandusz helyek elosztását, a Kutató Egyetem cím elnyerésének lehetőségét. Ehhez a munkához különösen fontos a nemzetközi bírálati rendszer kiépítése, külföldi szakértők igénybevétele.

A doktorképzéssel kapcsolatos 33/2007. sz. új kormányrendelet rendszerük átgondolá-

sára, szabályzatuk átdolgozására és elsősorban a **doktori iskolák** tekintetében átalakításokra készíti az intézményeket. Ezt össze kell kötni a doktorképzés és fokozatszerzés országos tapasztalatainak átfogó elemzésével, ami már több fórumon (Felsőoktatási Kerekasztal, Országos Doktori Tanács, Doktoranduszok Országos Szövetsége) elkezdődött. A MAB ebben a folyamatban az Ftv-ben biztosított meghatározó szerepe szerint vesz részt. A doktori iskolák tekintetében is a párhuzamos akkreditációs rendszert vezetjük be.

Előkészítők és kidolgozók: Szabó Gábor, Patthy Éva

7. A doktorképzés önmagában is, miként természetesen az alap- és mesterképzés is, így összességében a teljesítménycentrikus akkreditációs értékrend megköveteli a **tudományos és alkalmazott kutatás, az innováció** eredményességének (nem csak feltételeinek) rendszeres és hangsúlyos értékelését minden akkreditációs eljárásban. Ez összefügg a kutatóegyetem minősítés és funkció hazai kialakításával is, amit a MAB feltétlenül kívánatosnak tart.

Előkészítők és kidolgozók: Szabó Gábor, Fésüs László, Iványi Károly, Patthy Éva

8. A **felsőoktatási intézményekkel** való folyamatos **együttműködés** során az európai követelményeknek való megfelelésre és annak tudatosítására kell törekedni, hogy a következő igényesség szolgálja legjobban mind az intézmények mind az ország érdekeit. Biztosítani kell, hogy a felsőoktatási intézmények és a MAB közötti vitás kérdések megnyugtatóan rendeződjenek, az intézmények vezetői ne érezzék szükségét szakmai kérdések politikai erőterében történő eldöntésének.

Ennek elsődleges kerete a MAB rendszeres kommunikációja az egyes intézmények képviselőivel (rektorok, minőségügyi vezetők, képviselők), illetve a felsőoktatási vezető testületekkel (MRK, ODT, DOSZ, HÖÖK).

Előkészítők és kidolgozók: Bazsa György, Szántó Tibor

9. A MAB **foglaljon nyilvánosan állást** és tegyen javaslatot minden, a **felsőoktatás minőségét** érintő kérdésben; ilyenek lehetnek már a közeli jövőben az egyetemek és főiskolák szorosabb együttműködésének ösztönzése, a duális intézményrendszer jövője, a kreditrendszer alkalmazása során bekövetkezett anomáliák sürgős felszámolása, az új érettségi rendszer bevezetése után megjelenő aggasztó jelenségek orvoslása, az aktuális hallgatói létszám alapján történő finanszírozás indukálta problémák felismerése és kiküszöbölése, a kutatóegyetemek átstrukturálódásának szükségessége.

Előkészítők és kidolgozók: Bazsa György, Keviczky László, Fésüs László, Szántó Tibor

10. A MAB erősítse tovább **nemzetközi tekintélyét** és kapcsolati rendszerét. Ennek kapcsán vállaljon részvételt más országok minőségértékelési folyamataiban. Különösen fontos feladatvállalása a közép- és kelet-európai térségben. Építsen ki a MAB rendszeres kapcsolatot az European University Association minőségértékelést végző szerveződéseivel.

Előkészítők és kidolgozók: Csirik János, Rozsnyai Krisztina

11. A MAB a következő ciklusban át kell essen saját, az ENQA tagsági követelményei és az Európai Sztenderdek és Irányelveknek megfelelő **külső értékelésén** (várhatóan 2008-ban). A következő időszak feladata, hogy a **MAB Titkárságán** belül növekedjen a professzionális minőségbiztosítási szakember munkatársak aránya. Teljes körűen be kell vezetni az elektronikus ügykezelést és bírálati rendszert, csökkenteni kell a bekért adatok számát (azok legyenek elérhetők az intézményi honlapokon). Növelni szükséges a MAB bevételeit a minőségi munka elismerésének lehetősége érdekében (pályázatok, nemzetközi projektek).

Előkészítők és kidolgozók: Bazsa György, Szántó Tibor

Budapest, 2007. március 23.

Bazsa György s.k.

A MAB 2006. évi mérlegbeszámolója és közhasznúsági jelentése 07. 01.-tól - 12.31.-ig

2007/5/IV. sz. MAB határozat (07.03.30)

adatok e Ft-ban

Sorszám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(ek) helyesbítései	2006-12-31
a	b	c	d	e
1.	A. Befektetett eszközök (2.-5. sorok)	0	0	514
2.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK			0
3.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK			514
4.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK			0
5.	B. Forgóeszközök (7.-10. sorok)	0	0	30 554
6.	I. KÉSZLETEK			0
7.	II. KÖVETELÉSEK			4 086
8.	III. ÉRTÉKPAPÍROK			0
9.	IV. PÉNZESZKÖZÖK			26 468
10.	C. Aktiv időbeli elhatárolások	0		1 041
11.	ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) ÖSSZESEN (1.+5.+10. sor)	0		32 109
12.	D. Saját tőke (13.-18. sorok)	0		4 618
13.	I. INDULÓ TŐKE/JEGYZETT TŐKE			
14.	II. TŐKEVÁLTOZÁS/EREDMÉNY			
15.	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK			
16.	IV. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK			
17.	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGBŐL			4 618
18.	VI. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL			0
19.	E. Céltartalék	0		0
20.	F. Kötelezettségek (21.-23. sorok)	0		25 585
21.	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK			
22.	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
23.	III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	0		25 585
24.	G. Passzív időbeli elhatárolások	0		1 906
25.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (12.+19.+20.+24. sor)	0	0	32 109

Budapest, 2007. március 31.

 MAB elnöke

A doktori iskolák létesítésének és működésének akkreditációs követelményei

2007/5/V. sz. MAB határozat (07.03.30)
(Érvényes: 2007. május 1-től)

A doktori képzés és a doktori fokozat odaítélése jelenti tradicionálisan az egyetem meghatározó ismervét és feltételét. Az egyetemet tanárai teszik egyetemmé. A felsőoktatási törvény (továbbiakban: Ftv.) szerint hazánkban kizárólag felsőoktatási intézmény szerezhet jogosultságot doktori képzésre. A tudós professzorok és a tehetséges doktoranduszok alkotó együttműködésében születnek új tudományos eredmények, ez a kapcsolat teszi lehetővé újabb és újabb kutatói generációk kifejlődését, bekapcsolódását a tudományos kutatásba és ezzel biztosítja a tudomány fejlődésének személyi feltételeit, valamint a felsőoktatási intézmények magas szintű oktatói utánpótlását.

Felsőoktatási törvényünk a doktori képzés szervezeti kereteként a **doktori iskolát** határozza meg, míg a fokozat odaítélését az intézmény **doktori tanácsa** hatáskörébe utalja. Doktori iskola létesítése az intézményi **szenátus** joga, de döntése előtt be kell szereznie a **Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakértői véleményét**. [Ftv 106. § (3)] A törvény (lentebb olvasható) előírásai szerint a MAB támogató véleménye nélkül doktori iskola nem létesíthető.

A MAB – mint „független, országos szakértői testület” [Ftv 109. § (1)] – a törvény, a vonatkozó kormányrendelet és saját, az oktatási és kulturális miniszter által jóváhagyott szervezeti és működési szabályzata alapján, az „**általánosan meghatározott mérlegelési követelmények**” [kormányrendelet 7. § (6)] alapján adja ki „**szakértői véleményét**” a doktori iskola létesítését célzó „kérelem” ügyében¹. A MAB támogató szakvéleménye egyúttal az adott kérelem „minőségihitelesítése”, a testület nevében is szereplő kifejezéssel, a doktori iskola „akkreditációja”.

Jelen **állásfoglalás** a MAB szakértői véleménye kialakításának eljárási rendjét, továbbá a dok-

tori iskolák létesítésére és működésére vonatkozó követelményeket foglalja össze. A dokumentum egyúttal meghatározza a felsőoktatásban alkalmazott **tudományági rendszert**. A MAB a magyar felsőoktatás minősége ügyében rábizott felelőssége tudatában alakította ki állásfoglalását és kívánja ennek alapján szolgálni és biztosítani a hazai doktori (PhD) fokozat magas színvonalát és nemzetközi elismertségét.

Tartalom:

1. Jogi háttér
2. Törzstagok, oktatók, vezetők
3. Doktori tanácsok, szabályzat, működési rend
4. Tudományterület, tudományág, kutatási terület
5. Doktori iskola létesítése
6. Intézményi együttműködések a doktori iskolák keretében
7. Doktori iskolák létesítésének véleményezése, akkreditálása
8. Doktori iskolák működése
9. Doktori iskolák működésének minőségellenőrzése
10. Doktori iskolák működésének megszüntetése
11. Aktuális feladatok

1. JOGI HÁTTÉR

Doktori iskola létesítését, működését, akkreditációját meghatározó jogszabályok:

- a) 2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról (továbbiakban Ftv), **Ftv. 106. § (3)** A felsőoktatási intézmény a doktori iskola létesítése előtt beszerzi a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság **szakértői véleményét**. Ha a szakértői véleményben foglaltakkal a felsőoktatási intézmény nem ért egyet, a miniszternél eljárást kezdeményezhet. A miniszter a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság újabb szakértői véleményének beszerzése után dönt. A miniszter a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakértői véleményéhez kötve van.
- b) 69/2006. (III. 28.) Korm. rendelet a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságról, **1. § (1)** A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (a to-

¹ A „kérelem” szó használatának forrása a Kormányrendelet 5. § (4) bekezdése: “A felsőoktatási intézmény doktori tanácsának előzetes véleménye szükséges ahhoz, hogy a doktori iskola vezetőjének javasolt személy a doktori iskola létesítésére vonatkozó **kérelmet** – a rektor útján – a szenátus elé terjessze jóváhagyásra.” A kérelem címzettje a doktori iskolát létesítő szenátus, a MAB a kérelem véleményezője.

vábbiakban: MAB) a Felsőoktatási Törvény és a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. Törvény (a továbbiakban: Közhasznúsági Törvény) alapján jogi személyiséggel rendelkező, független, országos szakértői feladatokat ellátó és a közhasznúsági nyilvántartásba vétel nélkül kiemelkedően közhasznú szervezet.

- c) 33/2007. (III.7.) Korm. rendelet (továbbiakban kormányrendelet) a doktori iskola létesítésének eljárási rendjéről és a doktori fokozat megszerzésének feltételeiről, **Kormányrendelet 7. § (6) A MAB a jogszabályok vagy az általa meghatározott mérlegelési követelmények...**

- d) A MAB Szervezeti és működési szabályzata (továbbiakban SzMSz).

SzMSz – V. 2.2.3 A doktori iskola létesítése

(1) A doktori iskolák létesítésére irányuló kérelmek és a doktori szabályzatok véleményezésére a MAB Doktori Bizottsága (DB) illetékes. A DB elnöke – a DB illetékes tagjával való egyeztetés után – a kérelem által érintett tudományáganként legalább egy szakértőt kér fel. A véleményező javaslata alapján a DB által felkért szakértő(k) az intézménynél látogatóként is tehetnek.

(2) A DB a jogszabályok és a MAB nyilvánosságra hozott követelményrendszere alapján alakítja ki véleményét.

2. TÖRZSTAGOK, OKTATÓK, VEZETŐK

2.1. A törzstag (korábban, de mostantól megszűnően belső, ill. külső alapító tag) **szakmai kritériuma**, hogy

- a) az adott tudományágban, illetve a doktori iskola létesítési dokumentumában megnevezett kutatási területen tudományos fokozattal bírjon,
- b) eddigi tudományos teljesítményét, a törzstagi megfelelőségi eljárás keretében, különös tekintettel az utóbbi öt évre, a MAB a doktori iskola kapcsán megfelelőnek értékelte és
- c) a doktori iskolában témavezetést vállaljon.

2.2. Törzstag – munkajogi feltétel alapján – az lehet,

- a) aki a doktori iskolát működtető felsőoktatási intézményben teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott **oktató vagy kutató**, és az Ftv 84.§ (5) bekezdése alapján, a költségvetési támogatás megállapítására ezt a felsőoktatási intézményt jelölte meg, vagy az MTA által támogatott, ill. egyéb, az intézményben működő kutató csoport, vagy kutatóhelyekre „kihelyezett tanszék” munkatársaként vesz részt a doktori iskola munkájában;
- b) vagy aki az intézménnyel a doktori képzésben való részvétel céljából szerződést kötő kutatóintézetben teljes munkaidejű **tudományos tanácsadó** vagy **kutatóprofesszor**;
- c) vagy az intézmény aktív kutató tevékenységet folytató **professor emeritusa**.

2.3. A doktori iskola vezetője olyan – a működés során 70, a doktori iskola létesítésének időpontjában 65 éven aluli – törzstag egyetemi tanár, aki felelős az iskola tudományos színvonaláért és oktatási munkájáért. A vezető személyének szakmai alkalmasságát a létesítéskor vagy későbbi változáskor a MAB megvizsgálja.

2.4. A doktori iskola oktatója az a tudományos fokozattal rendelkező oktató és kutató, akit

- a doktori iskola vezetőjének javaslatára
- a doktori (iskola) tanácsa alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási feladatok ellátására. Valamely doktori iskola törzstagjai és oktatói más doktori iskolában is válhatnak oktatói megbízást.

2.5. A doktori téma vezetője az a tudományos fokozattal rendelkező, aktív kutatói tevékenységet folytató oktató vagy kutató, akinek témahirdetését a doktori tanács jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz(ok) tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelölt(ek) felkészülését a fokozatszerzésre. Egy témavezetőnek egy időben hatnál több állami ösztöndíjas doktorandusza nem lehet.

3. DOKTORI TANÁCSOK, SZABÁLYZAT, MŰKÖDÉSI REND

- 3.1. **Doktori tanács** (intézményi): a doktori képzés szervezésére és a doktori fokozat odaítélésére a felsőoktatási intézmény szenátusa által létrehozott testület, amely doktori ügyekben döntéshozatali jogosultsággal rendelkezik, különösen a képzés programjának jóváhagyása, felvétel a képzésre, valamint a fokozat odaítélése tekintetében. A doktori tanács tudományos kérdésekben független testület, doktori ügyekben döntései ellen csak a doktori szabályzat megsértése, eljárási hiba esetén lehet fellebbezni. A fellebbezési ügyekben a rektor dönt.
- 3.2. A szenátus – az intézmény szabályzatban meghatározott jogokkal és feladatokkal – tudományterületenként, -áganként, művészeti áganként is létrehozhat doktori tanácsot.
- 3.3. Az intézményi doktori tanács a képzés szervezésével a doktori fokozat odaítélésével kapcsolatos eljárásokról **intézményi doktori szabályzatot** alkot, amelyet – a MAB előzetes szakértői véleménye alapján – a szenátus fogad el.
- 3.4. A **doktori iskola tanácsa** a doktori iskola vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület. Tagjait az intézményi doktori szabályzat szerint választják és mentik fel.
- 3.5. A doktori iskola – doktori tanács állásfoglalása alapján – alakítja ki **belső működési rendjét** úgy, hogy az hatékonyan szolgálja a képzés és a fokozatszerzés magas színvonalát, és biztosítsa az iskola minden doktorandusz hallgatójának az értelemszerű hozzáférést az iskolában koncentrált teljes szellemi potenciálhoz és minden tárgyi feltételéhez. A MAB a hallgatók számára biztosított feltételeket nyomatékosan figyelemmel kíséri.
- 3.6. Az **Országos Doktori Tanács** a felsőoktatási intézmények doktori tanácsai elnökeiből álló testület. [Ftv 114.§ (5)]

4. TUDOMÁNYTERÜLET, TUDOMÁNYÁG, KUTATÁSI TERÜLET

- 4.1. A **tudományterületek** – a Ftv. 147. § 44. pontja szerint – „a bölcsészettudományok, a hittudomány, az agrártudományok, a műszaki tudományok, az orvostudományok, a társadalomtudományok, a természet-

tudományok és a művészetek, amelyek tudományágakra tagozódnak.”

- 4.2. A **tudományágakat** a felsőoktatás gyakorlatában – a képzési ágakkal összevetve – a jelen dokumentum 1. sz. melléklete tartalmazza. [Az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról szóló 169/2000. (IX. 29.) Korm. rendeletet a 33/2007. (III. 7.) kormányrendelet hatályon kívül helyezte.]
- 4.3. A doktori iskola abban a tudományágban (-ágakban) vagy művészeti ágban (ágakban) létesíthető, amelyekben az intézmény **mesterképzés(ek)e**t folytat. Ezeket a képzéseket – a képzési terület megjelölésével – a kérelemben fel kell tüntetni.
- 4.4. A **kutatási terület** a tudományágon belüli, illetve a több tudományágot érintő, a doktori iskola működési kereteit tükröző, a program gerincét alkotó fő tevékenységi terület azonosítására szolgál. [Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés.]
- 4.5. Egy intézményben **egy tudományágban több doktori iskola** csak akkor működhet, ha azok **más-más kutatási területen** jönnek létre, és önállóan is megfelelnek a doktori iskola itt megadott létesítési feltételeinek.
- 4.6. Több tudományterületet, tudományágot érintő doktori iskola akkor létesíthető, illetve működhet, ha ez a jelleg az iskola képzési tervében és a törzstagok tudományos tevékenységében (együttműködésében, egyéni vagy közös publikációiban, alkotásaiban, kutatási pályázataiban) egyértelműen tükröződik. Ilyen esetben meg kell jelölni az érintett tudományterületeket, tudományágakat és meg kell nevezni az iskola jellegét tükröző **kutatási területét**.
- 4.7. A doktori iskola tudományági besorolásáról, a konkrét esetben a tudományág tudományterülethez rendeléséről, a kutatási terület megnevezéséről, továbbá az intézményben folyó mesterképzés(ek) és a doktori iskola tudományága megfeleltetéséről – a létesítési kérelem vizsgálata keretében – a MAB doktori bizottságának javaslata alapján a MAB plénuma szakértői véleményében foglal állást.
- 4.8. A doktori iskolán belül **témacsoportokat, témákat, doktori programokat** vagy egyéb szervezeti és működési formákat az intézmény saját autonómiájának keretein belül jogosult meghatározni.

5. DOKTORI ISKOLA LÉTESÍTÉSE

5.1. Jogosultságok

5.1.1. A felsőoktatási intézmény doktori képzésre és a fokozat odaítélésére azon tudományágban jogosult, amelyben a doktori iskola létesítését a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakértői véleményében támogatta (akkreditálta). A doktori fokozat megszerzését igazoló oklevélben csak az a tudományterület, azon belül az a tudományág tüntethető fel, melyre – ennek alapján – az intézmény működési engedélye kiterjed. Az intézmény szabályzata rendelkezhet arról, hogy az oklevélben a tudományág mellett a doktori iskola **kutatási területe** is megjelölhető.

5.1.2. A doktori iskola akkreditációjával az intézmény az adott tudományág(ak)ban jogot szerez **PhD, illetve DLA fokozatadásra, továbbá habilitációs eljárás** lefolytatására és a **dr. habil. cím odaítélésére**, valamint külföldön szerzett **tudományos (doktori) fokozat honosítására**. (2001. évi C. törvény.)¹

5.2. A doktori iskola létesítésére benyújtott kérelem tartalma

5.2.1. Új doktori iskola létesítésére vonatkozó kérelmet – a szenátus döntése előtt – a felsőoktatási intézmény rektora juttatja el közvetlenül a MAB-hoz szakértői véleményezésre. A kérelem a kormányrendelet 5. §-ában és a 7. §. (1) bekezdésében felsorolt adatokat és dokumentumokat tartalmazza, vagy fellelhetőségüket az intézmény honlapján megadja. A kérelemben foglalt, illetve a honlapon szereplő adatok hitelességéért a rektor felel.

5.2.2. A MAB-hoz benyújtandó kérelem elemeit tételesen a 2. melléklet sorolja fel.

5.3. A doktori iskola létesítésének személyi feltételei

5.3.1. Egy doktori iskola legalább **hét törzstag** működésére alapozható. A hét törzstag többsége olyan, az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott

egyetemi tanár, aki a költségvetési támogatás megállapítására ezt az intézményt jelölte meg foglalkoztatóként. (Lásd 2.2.a) pont.)

5.3.2. Egy személy **csak egy** doktori iskolában lehet törzstag.

5.3.3. A munkajogi feltételeknek való formai megfelelésen túl a MAB **törzstagi megfelelőségi eljárás** keretében vizsgálja az oktatók, különösen a törzstagok publikációs tevékenysége, tudományági munkássága és a doktori iskolában ellátandó feladatok közötti összhangot, továbbá hogy az illető megfelel-e a MAB által megfogalmazott és (honlapján is) közzétett egyetemi tanári kívánalomrendszer tudományos követelményeinek.

5.3.4. Törzstag a doktori iskola létesítésekor, illetve az abba való belépésekor nem lehet tartósan szabadságon vagy egy évnél hosszabb külföldi tanulmányúton.

5.3.5. A **művészeti és teológiai képzésben** a doktori iskola akkreditációs kérelmének az 5.3.1–5.3.3. pontokban meghatározott követelményei között – a DLA, illetve PhD fokozat mellett szükséges a kimagasló művészeti, illetve tudományos tevékenység elismerésének – e terület sajátosságainak megfelelő – dokumentálása.

5.4. A MAB fontosnak tartja, hogy minden tudományágban lehetőség legyen hazánkban is doktori képzésre és fokozatszerzésre, ezzel a tudományos utánpótlás biztosítására. Ezért olyan, az 1. sz. mellékletben felsorolt tudományágban, ahol az 5.3. pontban előírt feltételek átmenetileg az ország egyetlen intézményében sem teljesülnek, az érintett intézmények véleményének kikérése után, egy (és csakis egy) doktori iskola létesítését – az általa meghatározott időre – olyan formában is támogathatja, hogy a tudományágot művelő négy egyetemi tanár mellett további három törzstag más, az adott tudományághoz kapcsolódó tudományág művelője legyen.

5.5. Doktori iskola létesítésére benyújtott kérelem véleményezéséért a MAB által kibocsátott számla alapján **eljárás díjat** kell fizetni.

¹ Hazánkban a doktori fokozat honosítására az adott tudományágban akkreditált felsőoktatási intézmény joga, más oklevelek ekvivalenciáját az OKM illetékes szerve mondhatja ki.

6. INTÉZMÉNYEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE DOKTORI ISKOLÁK KERETÉBEN

6.1. Felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek együttműködése

Ftv. 5. § (7) A felsőoktatási intézmény a kutatási-fejlesztési feladatainak ellátása során együttműködhet a Magyar Tudományos Akadémiával és annak intézményeivel. Ennek keretei között különösen támogatott kutatócsoportot hozhatnak létre és tarthatnak fenn. A kutatócsoport és az akadémiai intézet felsőoktatási intézménybe kihelyezett szervezeti egysége tanszékként működhet, továbbá részt vehet a doktori képzésben.

Ftv. 31. § (2) A felsőoktatási intézmény megállapodhat különösen

a) a Magyar Tudományos Akadémiával, annak intézményeivel és más kutatóintézetekkel közös kutatási, képzési feladatok ellátására,

6.2.1. A felsőoktatási intézmény és a kutatóintézet együttműködése mind a doktori képzésre, mind a kutatásra kiterjedhet, azzal, hogy a doktori fokozatot minden esetben a felsőoktatási intézmény ítéli oda és adja ki.

6.2. Hazai felsőoktatási intézmények (egyetemek, főiskolák) együttműködése

Ftv. 31. § (2) A felsőoktatási intézmény megállapodhat különösen

b) másik felsőoktatási intézménnyel közös képzésre és közös oklevél kiadására,

6.2.1. Felsőoktatási intézmények akkor létesíthetnek közös doktori iskolát, ha külön-külön is megfelelnek az adott tudományágban a doktori iskola létesítési feltételeinek. A közös doktori oklevelet mindkét egyetem rektora és doktori tanácsának elnöke aláírja.

6.3. Hazai és külföldi felsőoktatási intézmények együttműködése

Ftv. 117. § (4) Magyar felsőoktatási intézmény külföldi felsőoktatási intézménnyel a következő feltételek együttes fennállása esetén folytathat magyar vagy külföldi, illetve közös oklevél kiállításához vezető közös képzést:

a) a felsőoktatási intézmények jogosultak a képzés folytatására,

b) a képzés megszervezésében az érintett felsőoktatási intézmények megállapodtak,

c) az érintett felsőoktatási intézmények abban az államban, amelyben a székhelyük van, államilag elismert felsőoktatási intézménynek minősülnek,

d) a kiállított oklevél az érintett országok belső joga szerint felsőoktatásban kiállított oklevélnek minősül,

e) a megállapodásból egyértelműen kiderül, hogy melyik magyar alap-, mesterképzés, doktori képzés vagy szakirányú továbbképzés követelményeinek felel meg a közös képzés.

6.3.1. Hazai és külföldi egyetem akkor létesíthet írásos megállapodása alapján közös doktori iskolát, és ítélhet oda közösen doktori fokozatot (joint degree), ha a hazai egyetem – a MAB szakértői véleménye alapján – önállóan is megfelel a jelen követelményeknek, és a külföldi intézmény is önállóan jogosult országában doktori fokozat odaitételére. A közösen kiállított doktori oklevelet mindkét intézmény saját szabályai szerint jegyzi.

6.4. Együttműködések általában – így a doktori képzés tekintetében is.

Ftv. 31. § (1) A felsőoktatási intézmény az alapító okiratában meghatározott feladatok ellátása céljából együttműködési megállapodást köthet bármely, a feladatai ellátásában érdekelt hazai vagy külföldi szervezettel, illetve természetes személlyel. Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni. Az együttműködés irányulhat különösen: képzési programok vagy más programok, tantervek kidolgozására, képzés, gyakorlati képzés megszervezésére, a tanulmányok beszámítására, pályázatok kidolgozására, lebonyolítására, kutatási és fejlesztési feladatok megoldására.

6.4.1. Minden együttműködési forma esetén a kérelemhez csatolni kell az erre vonatkozó részletes írásos megállapodást is.

7. DOKTORI ISKOLÁK LÉTESÍTÉSÉNEK VÉLEMÉNYEZÉSE, AKKREDITÁLÁSA

7.1. A MAB a doktori ügyek intézésére „doktori iskolákat véleményező bizott-

- ságot” (röviden **doktori bizottságot**) hoz létre.
- 7.2. A kérelmeket a MAB a doktori bizottsága által javasolt és **felkért szakértők** véleményének figyelembevételével értékeli. Szakértőként külföldi tudóst is fel lehet kérni. A külföldi szakértő felkérésében a MAB külföldi tanácsadói működhetnek közre.
- 7.3. A doktori iskola létesítésére vonatkozó kérelemről, a doktori bizottság javaslata alapján, a **MAB plénuma – határozat formájában – ad szakértői véleményt**, amely lehet **támogató (= előakkreditáció)** vagy **nem támogató**. Akkreditáció esetén az intézmény szenátusa dönt a doktori iskola létesítéséről.
- 7.4. Ha az intézmény nem ért egyet a MAB **nem támogató szakértői véleményében** foglaltakkal, akkor az Ftv 106. §. (3) bekezdése alapján az oktatási és kulturális miniszter-nél **felülvizsgálati eljárást** kezdeményezhet.
- 7.5. A doktori iskola létesítéséről szóló MAB **szakértői vélemény** tartalmazza a felsőoktatási intézmény nevét, a doktori iskola tudományterületét/teit, tudományágát/ágait, (ha van, kutatási területét), vezetőjének nevét, beosztását és tudományos minősítését, az akkreditáció időpontját. A vélemény határidőre teljesítendő feladatokat is megjelölhet.
- 7.6. A MAB **szakértői véleménye** csak a teljes idejű csoportos képzésre és egyéni felkészülők fogadására szól. Egyéb oktatási formák – pl. távoktatás – bevezetését külön eljárásban vizsgálja meg.

8. DOKTORI ISKOLÁK MŰKÖDÉSE

- 8.1. Az akkreditált doktori iskola működését – a doktori képzést és a doktori fokozatszerzést – az Ftv, kormányrendelet, az intézmény doktori szabályzata és a doktori iskola saját működési rendje szabályozza. A MAB a működés tekintetében a létesítéshez előírt akkreditációs követelmények formájában és a következő, minőségellenőrzési fejezetben fogalmazza meg a működéssel kapcsolatos „mérlegelési követelményeit”.

- 8.2. A doktori iskola – a MAB honlapján (www.mab.hu) közzétett szempontrendszer figyelembe vevő – hiteles, az iskolát érintő történések függvényében szükség szerint, de legalább havonta frissített honlapot működtet. A doktori iskola honlapja az intézmény honlapjáról elérhető kell legyen.

9. DOKTORI ISKOLÁK MŰKÖDÉSÉNEK MINŐSÉGELLENŐRZÉSE

9.1. Az intézmény feladata

- 9.1.1. A felsőoktatási intézmény doktori tanácsa kialakítja a doktori képzés és a fokozatszerzés **minőségbiztosításának** elveit és módszereit. Ennek alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a doktori iskolák működését. Munkájához felhasználja a doktoranduszok, a doktorjelöltek és a közelmúltban fokozatot szerzettek és a doktori fokozatot szerzők munkáltatóinak véleményét is, szükség esetén külső szakértőt kér fel.
- 9.1.2. Az intézményi vagy a párhuzamos akkreditáció során – vagy a doktori tanács felszólítására – a doktori iskola **önértékelést** készít. Szempontjai azonosak az akkreditációéval, kiegészítve a működés általános elemzésével, számszerűsített eredményeivel, az iskola erősségeivel, hiányosságaival, lehetőségeivel és feltételeivel.

9.2. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság feladatai

- 9.1.2. A MAB a működő doktori iskolák minőségitelesítését is a jelen állásfoglalásban lefektetett követelmények alapján végzi.
- 9.1.2. A MAB a rendszeres (nyolcévenkénti) intézményi akkreditáció, illetve a képzések párhuzamos akkreditációja keretében vagy jogszabályi intézkedés alapján megvizsgálja és értékeli a doktori iskolák működését is.
- 9.2.3. A MAB a párhuzamos akkreditáció során „**Kiválósági hely**” címet adományozhat a címre a MAB honlapján közzétett szempontrendszer alapján arra pályázó doktori iskoláknak.

10. DOKTORI ISKOLÁK MŰKÖDÉSÉNEK MEGSZÜNTETÉSE

10.1. Az intézmény kezdeményezése

- 10.1.1. Az intézmény doktori tanácsa javasolhatja a szenátusnak, illetve a fenntartónak a doktori iskola megszüntetését, ha a személyi (törzstag, hallgatói), mesterképzési, tárgyi, pénzügyi feltételek változása ezt szükségessé teszi. A megszüntető döntésről a szenátus a MAB-ot haladéktalanul értesíti.
- 10.1.2. A doktori tanács javasolhatja a szenátusnak doktori iskolák átstrukturizálását, összevonását, szétválasztását, megszüntetését, ha az oktatás személyi vagy tárgyi feltételei lényegesen megváltoznak.
- 10.1.3. Az intézmény rektora a javaslatot részletes indoklással ellátva – szakértői vélemény kérésével – MAB-nak megküldheti.
- 10.1.4. A MAB szakértők és az illetékes (szak)bizottság(ok) bevonásával a javaslatot megvizsgálja, a MAB plénuma állást foglal a javaslatról, és az indokolt állásfoglalást – szakértői véleményként – közli a rektorral
- 10.1.5. A doktori iskolát ennek alapján a szenátus vagy a fenntartó szünteti meg.

10.2. A MAB kezdeményezése

- 10.2.1. Ha a MAB akár az intézményi, akár a párhuzamos akkreditáció, akár a folyamatos ellenőrzés során vagy dokumentált bejelentés révén a doktori iskola működésében a minőséget veszélyeztető jelenségeket tapasztal, arról tájékoztatja az intézmény rektorát és felkéri őt azok kijavítására. A MAB által jelzett problémákról a rektor köteles tájékoztatni az érintett doktori iskola hallgatóit, illetve a fokozatszerzésre jelentkezőket is.
- 10.2.2. Ha a MAB a képzés, illetve a fokozatok színvonala, vagy a feltételek olyan alapvető romlását tapasztalja, ami az előző pont alatti eljárásnál szigorúbb intézkedéseket igényel, akkor **közbülső akkreditációs eljárást** folytat le, melynek elindításához a doktori iskola **önér-**

tékelését kéri. Ezt az önértékelést a felsőoktatási intézmény doktori tanácsa véleményezi.

- 10.2.3. A MAB a fentiek birtokában **látogató bizottságot** küld ki. A látogató bizottságba – indokolt esetben – külföldi szakértőt is fel kell kérni.
- 10.2.4. A látogató bizottság **jelentést** készít, amelynek alapján a MAB plénuma megerősíti (esetleg határozott időre és feltételekkel), vagy visszavonja az akkreditációt. Ha visszavonja, gondoskodik a határozat nyilvánosságra hozataláról és a kormányrendelet 7. § (6) bekezdés alapján kezdeményezi a doktori iskola megszüntetését a rektornál, illetve a fenntartónál.

10.3. Doktori iskola megszüntetésének következményei

- 10.3.1. Ha a MAB a 10.2 pontban leírtak alapján visszavonja a doktori iskola akkreditációját, akkor a felsőoktatási intézmény a doktori iskola tudományágában – amennyiben e tudományágban az intézményben másik doktori iskola nem működik – elveszti a jogosultságát
- doktori képzésre,
 - PhD, illetve DLA fokozat adására,
 - habilitációs eljárás lefolytatására, valamint,
 - külföldön szerzett tudományos (doktori) fokozat honosítására.
- 10.3.2. A doktori iskola akkreditációjának visszavonásáról szóló MAB határozatban rendelkezni kell
- a hatályba lépés időpontjáról;
 - a doktori iskolában folytatott képzés lezárásának határidejéről;
 - az abszolutórium megszerzéséig még nem jutott doktoranduszok tanulmányai továbbfolytatásának módjáról (a javasolt fogadó intézmény(ek) megjelölésével);
 - az abszolutóriummal rendelkezőknek, ill. a doktorjelölteknek a doktori fokozat odaitelésének módjáról (a javasolt fogadó intézmény(ek) megjelölésével);

10.3.3 A szükséges pénzügyi rendelkezéseket (kutatási támogatások, ösztöndíjak stb.) – a befogadó intézmény kérésére – a doktori képzés finanszírozásának sajátosságaira tekintettel a miniszter hozza meg.

11. AKTUÁLIS FELADATOK

A kormányrendelet és a jelen MAB állásfoglalás alapján:

- 11.1. A felsőoktatási intézmény a kormányrendelet értelmében átalakítja **doktori szabályzatát** és azt írott és elektronikus formában véleményezésre 2007. június 30-ig megküldi a MAB-nak. A MAB szeptember 30-ig kiadja szakértői véleményét a szabályzatról.
- 11.2. Az intézmény felülvizsgálja doktori képzési rendszerét, doktori iskoláit és 2008. június 30-ig szóló **intézkedési tervet** készít azon feladatokra, amelyek a doktori iskolák intézményen belüli működésének átalakításához, a törzstagokra vonatkozó feltételek teljesítéséhez szükségesek – egyrészt saját képzésfejlesztési terve, másrészt az előírásoknak való megfelelés érdekében. Az intézkedési tervet írott és elektronikus formában 2007. szeptember 30-ig megküldi a MAB-nak. [A MAB javas-

lata: amennyiben az intézkedési terv szerint 2009. szeptember 1-ig nem biztosítható valamely doktori iskola megfeleltetése a követelményeknek, úgy oda 2008-ban doktorandusz már nem vehető fel.]

- 11.3. Az intézmény meghatalmazott képviselője – 2007. szeptember 30-ig feltölti a MAB honlapján rendszeresített **adattábazisban** az intézmény minden doktori iskolájára vonatkozó adatokat, s megadja a doktori iskolák honlapjának elérhetőségét. A MAB az intézkedési terv és ezen adatok alapján kezdi el a doktori iskolák működésének rendszeres értékelését.
- 11.4. Az intézmény – az 1.2. pontban leírt intézkedési tervnek megfelelően – 2008. június 30-ig benyújtja az(oka)t a mesterszak indítási kérelme(ke)t, amely mesterszako(ko)n folyó képzés(ek)re az adott tudományágban a doktori iskola működését a törvény értelmében alapozza. A 2009/2010. tanévre felvételt csak akkreditált mesterszak(ok)ra épülő doktori iskola hirdethet meg.
- 11.5. A MAB új doktori iskola létesítésére vonatkozó kérelmet 2007. május 1-től a jelen állásfoglalásnak megfelelő formában és feltételekkel véleményez.

1. sz. melléklet

A tudományágak és képzési ágak megfeleltetése doktori iskolák létesítése céljából

TUDOMÁNYÁG (MAB állásfoglalás)	KÉPZÉSI ÁG (mesterképzések) (289/2005. (XII. 22.) kormányrendelet)
agrárműszaki tudományok	agrárműszaki
erdészeti és vadgazdálkodási tudományok	erdőmérnöki
	környezetgazdálkodási és természetvédelmi mérnöki
élelmiszertudományok	élelmiszer- és kertészmérnöki
növénytermesztési és kertészeti tudományok	mezőgazdasági
állattenyésztési tudományok	
állatorvosi tudományok	állatorvos
regionális tudományok	gazdasági, vidékfejl. és informatikus agrármérnöki
irodalomtudományok	magyar; modern; ókori és keleti filológia
	drámakultúra
nyelvtudományok	magyar; modern; ókori és keleti filológia
pszichológiai tudományok	pszichológia
neveléstudományok	pedagógia
filozófiai tudományok	szabad bölcsészet

TUDOMÁNYÁG (MAB állásfoglalás)	KÉPZÉSI ÁG (mesterképzések) (289/2005. (XII. 22.) kormányrendelet)
művészet- és művelődéstörténeti tudományok	
vallástudományok	
média-és kommunikációs tudományok	
történelemtudományok	történelem
néprajz- és kulturális antropológia	
politikatudományok	politikatudomány
szociológiai tudományok	szociális képzések; társadalomismeret
állam- és jogtudományok	igazgatási; jogász
közgazdaságtudományok	közgazdasági
gazdálkodás- és szervezéstudományok	üzleti (gazdálkodási), menedzser szakok
katonai műszaki tudományok	védelmi; katonai had-és biztonságtechnikai mérnöki
hadtudományok	védelmi; katonai had- és biztonságtechnikai mérnöki
informatikai tudományok	informatikai
anyagtudományok és technológiák	anyag-, fa-és könnyűipari mérnök
vegyésmérnöki tudományok	bio-, környezet-és vegyésmérnöki
építőmérnöki tudományok	építőmérnöki és műszaki földtudományi
építészmérnöki tudományok	építészmérnök, építészet
gépészeti tudományok	gépész-, közlekedés-, mechatronikai mérnöki
közlekedéstudományok	ipari termék-és formatervező mérnöki
villamosmérnöki tudományok	villamos-és energetikai mérnöki
egészségtudományok	egészségtudományi, testkultúra
elméleti orvostudományok	orvos; fogorvos
klinikai orvostudományok	
gyógyszertudományok	gyógyszerész
sporttudományok	sport; testkultúra
biológiai tudományok	élő természettudomány
fizikai tudományok	élettelen természettudomány
kémiai tudományok	
földtudományok	föld- és földrajztudományok
környezettudományok	környezettudomány, természetismeret
matematika- és számítástudományok	matematika tudomány
művészetek (építő-, ipar-, képző-, színház-, film- és video-, zene-, táncművészet, multimédia)	építőművészet, építészet
	iparművészet
	képzőművészet
	színházművészet
	film-és videoművészet
	zeneművészet
	táncművészet
multimédia	
hittudományok	hitéleti képzések

2. sz. melléklet**A doktori iskola létesítésének szakértői véleményezéséhez a 33/2007. kormányrendelet alapján a MAB a következő adatokat és dokumentumokat kéri**1. A doktori iskola adatai és létesítésének dokumentumai:Adatok:

- a) Az *intézmény* neve, (ha releváns, érintett egysége), székhelye, postacíme
- b) a DI *tudományterületi* (8), *tudományági* (45) (*művészeti ági*) besorolása;
- c) a DI *kutatási területe* (ha megnevezik) és névadója (ha van);
- d) a kiadható *doktori fokozat tudományágának megnevezése*;
- e) az intézményben oktató akkreditált releváns *mesterképzési szakok*: „Doktori képzésre az a FO intézmény szerezhet jogosultságot, amelyben mesterképzés folyik az adott tudományterületen.”
- f) a doktori iskola személyi feltételei:
 - *vezetőjének* jelölt személy,
 - a DI *összes törzstagja*, megjelölve a vezető mellett azt a 6 törzstagot, akiknél a *törzstagi megfeleléségi eljárást* a MAB feltétlenül lefolytatja;
 - a DI első három évre javasolt *témavezetői*,
 - a DI további intézményi *oktatói*,
 - *meghívott* hazai és külföldi *oktatók*, művészek, kutatók.

Minden esetben *név*, születési év, tudományos fokozat, a fokozat tudományága, megszerzésének éve, munkahely(ek), beosztás, tömör tudományos vagy művészeti *önéletrajz*, legfontosabb *tudományos, művészeti eredményeinek, alkotásainak dokumentációja (publikációs jegyzéke)*. Továbbá *nyilatkozat* a felkérés és témavezetés/oktatás vállalásáról 3+2 évre és arról, hogy csak ebben a DI-ben törzstag, továbbá hogy *vagy* az intézmény teljes munkaidejű oktatója, *vagy* kutatóintézet tudományos tanácsadója/kutatóprofesszora, *vagy* az intézmény professor emeritusa.

Dokumentumok:

- g) a DI *képzési terve* (program, kurzusok, doktori témák stb.)
- h) a DI *nemzetközi kapcsolatai*, amelyek a működésben figyelembe vehetők;
- i) a DI *minőségbiztosítási terve*;
- j) a DI *működési szabályzata*, benne felvételi eljárási rendje (pontozás, kiválasztás stb.)
- k) az intézményi *doktori tanács véleménye* a DI létesítéséről,
- l) a DI *honlapjának* címe, nyilatkozat, hogy a doktori képzésről rendszeres tájékoztatást ad honlapon, a felvételi követelményeket évente a honlapon és a felsőoktatási intézményben szokásos módon is közzéteszi.

2. Az intézményi dokumentumok sorában

- a) A *felsőoktatási intézmény* – a DI létesítésében érintett kutatási területének – *fejlesztési koncepciója*;
 - b) A felsőoktatási intézmény *doktori szabályzata*;
 - c) *Együttműködési megállapodás* más intézménnyel a doktori képzésben (ha van ilyen).
-

SZEMÉLYI HÍREK

Elnökségi tagok megválasztása

2007/2/VI/1. sz. MAB határozat (07.02.20)
A MAB plénuma szavazása eredményeként Penninger Antal lett a Műszaki és természettudományi kollégium elnöke, egyben alelnök, Dimény Judit az Élettudományi kollégium elnöke, egyben alelnök, Iványi Károly a Bölcsészet, társadalom, hittudomány, művészetek kol-

légiuma elnöke, egyben alelnök, Greiner István a Felhasználói bizottság elnöke, egyben alelnök, Szabó Gábor a Doktori Bizottság elnöke, egyben elnökségi tag, Hunyady György a Pedagógusképzési bizottság elnöke, egyben elnökségi tag.

A MAB képviselőire delegált személyek

2007/3/VI/1. sz. MAB határozat (07.03.09)
A MAB képviselőit (meghívottként) ellátó személyek:
Felsőoktatási és Tudományos Tanács (FTT) ülésein: **Sipos Zoltán**, MAB tag
Országos Doktori Tanács (ODT) ülésein: **Inzelt György**, MAB tag
Felnőttképzési Akkreditáló Testület (FAT) ülésein: **Homonnay György**, MAB szakreferens

A MAB által delegált tagok:
Felsőoktatási Minőségi Díj Bizottságba (FMDB): **Koczor Zoltán** CSc, főiskolai tanár, BMF. **Topár József** egyetemi adjunktus, BME
Manherz Károly személyre szóló felkérése alapján:
Nemzeti Bologna Bizottság (NBB) tagja: **Bazsa György**, a MAB elnöke

A MAB állandó meghívott tagja és egyben a Jogi és igazgatási képzési ági bizottság elnöke

2007/3/VI/2. sz. MAB határozat (07.03.09)
A MAB állandó meghívottja és a **Jogi és igazgatási képzési ági bizottság elnöke: Dr. Lamm**

Vanda (DSc, MTA Jogtudományi Intézet, SzE ÁJK egyetemi tanár).

Képzési ági bizottságok tagjai

2007/3/VI/3. sz. MAB határozat (07.03.09)

A plénum az alábbiak szerint hagyta jóvá a képzési ági bizottságok összetételét:

1010 Anyag- és gépészmérnöki bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Penninger Antal elnök	DSc, egyetemi tanár	BME Gépészmérnöki Kar, Energetikai Gépek és Rendszerek Tanszék
Balogh András	elnök-vezérigazgató	EGI Energiagazdálkodási Rt.
Bánhidi László	DSc, prof. emeritus	Magyar Mérnöki Kamara
Szabó István	PhD, egyetemi tanár	SzIE-GÉK
Danyi József	CSc, főiskolai tanár	KF Mechanikai Technológiai Tanszék
Döbröczöni Ádám	DSc, egyetemi tanár	ME GÉP Gépelemek Tanszék
Égert János	CSc, egyetemi tanár	SzE Gépszerkezettan és Mechanika Tanszék
Gács Zoltán	DSc, egyetemi tanár	ME Fémtani és Képlékenyalakítástani Tanszék
Gyulai József	MTA rendes tagja	MTA Műszaki Fizikai és Anyagtud. Kut. Int.
Lengyel Antal	CSc, főiskolai tanár	NyF Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai Kar
Molnár Sándor	DSc, egyetemi tanár	NyME Faipari Mérnöki Kar
Pais Ella	CSc, főiskolai tanár	PTE Pedagógia Tanszék
Palásti Kovács Béla	CSc, főiskolai tanár	BMF Anyagtudományi és Gyártástechnológiai Intézet
Tardy Pál	DSc, vezérigazgató	Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés
Tímár Imre	CSc, tanszékvezető	PE Mérnöki Kar Géptan Tanszék

Referens

Homonnay György

1020 Informatika és villamosmérnöki bizottság javasolt tagjai

(2007/4/IV/1. sz. MAB határozat 07.03.30)

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Keveczky László elnök	MTA rendes tagja, egyetemi tanár	SzE Informatikai és Villamosmérnöki Intézet
Csirik János társelnök	DSc, egyetemi tanár	SzTE TTK Informatikai Tanszékcsoport
Arató Péter	MTA lev. tag, egyetemi tanár	BME Villamosmérnöki és Informatikai Kar
Bitó János	DSc, egyetemi tanár	BMF Robottechnikai és Automatizálási Közp.
Cser László	DSc, egyetemi tanár	BCE Informatikai Intézet
Demetrovics János	MTA rendes tagja, egy. tanár	KRF/ELTE Informatikai Kar
Friedler Ferenc	DSc	PE Műszaki Informatikai Kar
Jereb László	DSc, egyetemi tanár	NyME Faipari Mérnöki Kar Inform. és Gazd. Int.
Kovács György	DSc, egyetemi tanár	PTE PMMFK
Kozma László	CSc, egyetemi docens, dékán	ELTE Informatikai Kar
Máthé János	CSc	NETvisor Kft.
Pap László	MTA lev. tagja, egyetemi tanár	BME Híradástechnikai Tanszék
Pethő Attila	DSc, egyetemi tanár	DE Informatikai Kar
Selényi Endre	DSc, egyetemi tanár	BME Méréstechnikai és Információs Tsz.
Szolgay Péter	DSc, egyetemi tanár	PPKE Informatikai Kar
Vadász Dénes	CSc, egyetemi docens	ME Általános Informatikai Tanszék

Referens

Hernáth Terézia

1030 Építész, építő, közlekedési bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szak/Szakterület
Lenkei Péter elnök	DSc, prof. em. elnök	PTE PMMK	építő
Pálffy Sándor társelnök	DLA, tszv. egy. tanár	(kamarák) BME ÉSZK	felhasználó/építész
Stern Pál társelnök	CSc, osztályvezető	MÁV Vezérigazgatóság	plénumtag/felhasználó/közlekedés
Bachman Bálint	DLA, egy. docens	PTE PMMK	építész
Ekler Dezső	DLA, tszv. egy. tanár	SzE MTK	építész
Farkas György	CSc, tszv. egy. tanár	BME EÖK	építő
Finta József	MTA r. tagja	Finta Stúdió	felhasználó/építész
Józsa János	DSc, tszv. egy. tanár	BME EÖK	építő
Kapy Jenő	DLA tszv. főisk. tanár	SzIE YMÉK	építész
Kovács Imre	Ph.D, tszv. főisk. tanár	DE MFK	építő
Mecsi József	CSc, dékán (volt elnök)	PTE PMMK	építő
Nagy Tamás	DLA, tszv. egy. docens	MOME	építész
Scharle Péter	CSc, egyetemi tanár	SzE MTK	építő
Tarnai Géza	CSc, egyetemi tanár	BME KSK	közlekedés
Tímár András	DSc, egyetemi tanár	World Bank szakértő	felhasználó/közlekedés
Holló Péter	DSc, egy. tanár	SzE	
Varga Tamás	DLA egy.doc. dékánh.	BME ÉSZK	építész
Zalka Károly	DSc, tszv. egy. tanár	SzIE YMÉK	építő

Referens

Homonnay György

1040 Kémiai és vegyészmérnöki bizottság tagjai

Név	Fokozat/beosztás	Munkahely	Szak/Szakterület
Inzelt György elnök	DSc egyetemi tanár	ELTE TTK	fiz. kém., anal. ké- mia
Visy Csaba társelnök	DSc tszv. egyetemi tanár	SzTE TTK	elektrokémia, fiz.kém.
Balog György	vezérigazgató, elnök	Olajterv Zrt, Magyar Mérnöki Kamara Vegyészmérnöki Tagozata (MMKV)	felhasználó, műszaki kémia
Balogh József	DSc tszv. egy. tanár	NyF	analitikai kémia
Farkas Etelka	DSc egyetemi tanár	DE TTK	koordinációs kémia
Farkas József	MTA rendes tag	BCE KerTK	élelmiszer-kémia
Greiner István	CSc kutatási ig. h.	Richter Gedeon Rt.	szerves kémia
Hermeicz István	DSc kutatási ig.	Sanofi-Aventis Gyógyszergyár	szerves kémia
Kiss Attila	PhD menedzserigaz- gató	EKF	anal. kémia; körny. kém.
Kollár László	DSc tszv. egy. tanár	PTE TTK	katalízis
Nyulászi László	DSc tszv. egy. tanár	BME VBK	szervetlen kémia
Rédey Ákos	DSc tszv. egy. tanár	PE MK	környezeti kémia
Solymosi József	DSc egyetemi tanár tud. rektorhelyettes	ZMNE HTK	radiokémia
Szepes László	DSc egyetemi tanár	ELTE TTK	szervetlen kémia
Wojnárovits Lászlóné	DSc, ügyvezető igazgató	SzIKKTI	szilikátkémia

Referens
Ruff Éva

1050 Fizika bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Szabó Gábor elnök	MTA lev. tagja, egyetemi tanár	SzTE, TTK Optikai és Kvantum- elektronikai Tanszék
Kertész János társelnök	MTA lev. tagja, tszv. egyetemi tanár	BME, TTK Elméleti Fizika Tanszék
Érdi Bálint	DSc, tszv. egyetemi tanár	ELTE, TTK Csillagászati Tanszék
Erostyák János	PhD, egyetemi docens	PTE, TTK Kísérleti Fizika Tanszék
Fidy Judit	DSc, int. igazgató	SE, Biofizikai és Sugárbiológiai Int.
Kamarás Katalin	DSc, tudományos tanácsadó	KFKI-SzFKI, Kísérleti Szilárdtestfiz. Oszt.
Kovács László	CSc, tszv. főiskolai tanár	BDF Fizika Tanszék
Lőrincz Emőke	CSc, egyetemi docens	BME TTK Atomfizika Tanszék
Papp Katalin	CSc, egyetemi docens	SzTE TTK Kísérleti Fizikai Tanszék
Patkós András	MTA lev. tagja, tszv. egyetemi tanár	ELTE TTK Atomfizikai Tanszék
Sneider János	PhD, rendszer menedzser	GE Hungary Zrt.
Sulik Béla	DSc, tudományos tanácsadó, oszt. vez.	ATOMKI Atomi Ütközések Osztálya
Trócsányi Zoltán	DSc, egyetemi tanár	DE TTK Kísérleti Fizikai Tanszék
Ujfaludi László	CSc, habil. tszv. egyetemi tanár	EKF Fizika Tanszék
Ujvári Sándor	PhD, tanár	Láncos Kornél Gimnázium, Székesfe- hérvár

Referens
Hernáth Terézia

1060 Matematikai bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szak/szakterület
Pálffy Péter Pál elnök	MTA lev. tag, igazgató	MTA Rényi Int.	algebra
Szeidl László társelnök	DSc, egyetemi tanár	BMF	operációkutatás, informa- tika
Fülöp Zoltán	DSc, egyetemi tanár	SzTE	számítástudomány
Gaál István	DSc, egyetemi tanár	DE	számelmélet
Hatvani László	MTA r.tag, egy. tanár	SzTE	differenciálegyenletek
Komlósi Sándor	CSc, egyetemi tanár	PTE	operációkutatás
Kormos János	CSc, egyetemi docens	DE	informatika
Kosztolányi József	PhD, adjunktus	SzTE	matematikadidaktika
Laczkovich Miklós	MTA r. tag, egyetemi tanár	ELTE	analízis
Mátyás Ferenc	CSc, főiskolai tanár	EKTF	számelmélet
Míchaletzky György	DSc, egyetemi tanár	ELTE	valószínűségelmélet
Simon Károly	CSc, egyetemi docens	BME	dinamikai rendszerek
Szabó József	vezető aktuárius ügyvez.ig.	ING Biztosító	
Veres Pál	igazgató	Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc	

Referens: Hernáth Terézia

2010 Agrár- és agrármérnöki bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Pepó Péter elnök	DSc, egy. tanár	DE ATC MTK, Debrecen	mezőgazdaság
Dimény Judit társelnök	CSc, egyetemi tanár	SzIE MKTT, Gödöllő	kertészet
Balogh Csaba	vezérigazgató	KITE, Nádudvar	
Bánáti Diana	CSc, főigazgató	KÉKI, Budapest	élelmiszer
Csemez Attila	DSc, egyetemi tanár	BCE Tájépítészeti Kar	tájrendezés és kertépítészet
Balikó Sándor	c. egy. docens, igazgató	Bólyi Mezőgazdasági Zrt.	
Kapronczay István	PhD, ig. h.	Agrárgazdasági Kutató és Informatikai Intézet, Bp.	gazdaság és vidékfejlesztés
Kolozsár József	CSc, egyetemi tanár	NyME EMK, Sopron	erdőmérnök, vadgazda
Kovács Melinda	DSc, egyetemi tanár	KE ÁTK, Kaposvár	állattenyésztés
Márkus Béla	CSc, egyetemi tanár	NyME GEO, Székesfehérvár	földmérés-földrendezés
Nagy János (2007.06..30-tól)	DSc, egyetemi tanár	DE ATC MTK, Debrecen	környezet-gazdálkodás, mezőgazdaság
Heszky László	MTA r. tag, tszv. egy. tanár	SzIE	
Pupos Tibor	CSc, egyetemi tanár	PE Georgikon MTK, Keszthely	informatika, vidékfejl., gazdaság
Schmidt Rezső	CSc, egyetemi tanár	NyME MÉK, Mosonmagyaróvár	növénytermesztés
Solti László (2007.07.01-ig)	MTA lev. tagja, egyetemi tanár	SzIE ÁTK, Budapest	állatorvos
Véha Antal	CSc, egy. docens	SzTE Mérnöki Kar, Szeged	mezőgazdaság, élelmiszeripar

Referens: Éry Márta

2020 Orvos-, egészség- és sporttudományi bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Kovács L. Gábor elnök	MTA tagja, egyetemi tanár, int. ig.	PTE ÁOK Laboratóri- umi Medicina Intézet	orvostudomány
Ádány Róza	DSc egyetemi tanár, dékán	DE OEC Népegészség- ügyi Kar	egészségtudomány, nép- egészségügy
Banai János	CSc, egyetemi tanár	Országos Gyógyintézeti Közp.	
Botz Lajos	Phd, egyetemi docens, főgyógyszerész, int. ig.	PTE ÁOK Gyógyszeré- szeti Intézet	gyógyszerészet
Bucsy Gellértné	PhD egyetemi docens, int. ig.	NyME BPK Művészeti és Sport Intézet	sporttudomány
Bódis József	DSc egy. tanár, mb. dékán	PTE ETK	egészségtudomány
Gera István	CSc egyetemi tanár, dékán	SE FOK dékán	klinikai-orvostudomány
Ligeti Erzsébet	DSc egyetemi tanár	SE ÁOK Élettani Intézet	elméleti-orvostudomány
Lonovics János	DSc egyetemi tanár	SzTE ÁOK I.sz. Belklinika	klinikai-orvostudomány
Lukácskó Zsolt	PhD főiskolai tanár, dékán	DE OEC EFK	egészségtudomány
Noszál Béla	DSc egyetemi tanár, dékán	SE GyTK dékán	gyógyszerészet
Peja Márta	CSc főiskolai tanár	ME EFK	egészségtudomány
Rétsági Erzsébet	CSc tszv. egy. docens, mb. int. igh.	PTE TTK	sporttudomány
Varga Tibor	CSc tszv. egyetemi tanár	SzTE ÁOK Igaz. Orv. Int.	orvostud., igazságügyi orv. tan.
Velkey György	főigazgató	Bethesda Gyermekkorház	
Tihanyi József	DSc egyetemi tanár	(SE) TSK	sporttudomány

Referens

Ruff Éva

2030 Biológiai bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Intézmény	Szakterület
Ormos Pál elnök	MTA r. tag, int. igazga- tó	MTA SzBK Biofizikai Int.	biofizika
Závodszy Péter társelnök	MTA I. tag, intézetigaz- gató	MTA SzBK Enzimológiai Intézet	enzimológia
Balogh Árpád (2007.06.30-tól)	DSc, egyetemi tanár	NyF	növény
Bernáth Jenő	DSc, egyetemi tanár	BCE KERTK	gyógynövény
Csernoch László	DSc, egyetemi tanár	DE OEC Élettani Int.	humán genetika
Duda Ernő	DSc, egy. tanár	SzTE ÁOK	humán genetika
Gábrriel Róbert	DSc, egy. tanár, dékán	PTE TTK	állattan, sejtbiológia
Maróy Péter	DSc, egyetemi tanár	SzTE TTK	genetika
Nyitray László	PhD	ELTE TTK	biokémia
Naár Zoltán	CSc, főiskolai tanár	EKF	növény, biotechnoló- gia
Putnok Péter	DSc, egyetemi tanár	PTE TTK Biológiai Int.	
Sass Miklós	DSc, egyetemi tanár	ELTE TTK	állattan
Tóthmérész Béla	DS, egyetemi tanár	DE TTK	ökológia
Toldi József	DSc egyetemi tanár	SzTE TTK	állattan, neurobiológia
Varga Zoltán	DSc, egyetemi tanár	DE TTK	rovartan
Vonderviszt Ferenc	DSc, egyetemi tanár	PE MIK	nanobiotechnológia

Referens

Éry Márta

2040 Föld- és környezettudományi bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szak/Szakterület
Padisák Judit elnök	DSc	PE Limnológia Tsz	
Ádám József társelnök	MTA rendes tagja, egyetemi tanár	BME, Általános és Felsőgeodéziai Tanszék	geodézia, térinformatika
Bartholy Judit	DSc, tszv. egy. tanár	ELTE, Meteorológiai Tsz	városklíma
Anda Angéla	DSc, tszv. egy. tanár	PE, Meteorológia és Vízgazd. Tsz	mezőgazdasági mikroklimatol.
Gelencsér András	DSc, egyetemi tanár	PE, Föld- és Körny.tud. Tsz	levegőkémia
Geresdi István	DSc, tszv.egy. docens	PTE, Talajtani és Klimatológiai Tanszék	geostatistika, térinformatika
Grigorszky István	PhD	DE TTK Hidrobiológiai Tsz.	
Hetényi Magdolna	MTA lev. tag, tszv., egyetemi tanár	SzTE, TTK Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tsz	környezeti geokémia
Illés Iván	DSc, tud. tanácsadó	MTA Regionális Kut. Közp., Dunántúli Tud. Int., Pécs	regionális gazdaságtan és tervezés
Mádlné Szőnyi Judit	PhD, egy. docens	ELTE, Alkalmazott és Környezeti Földrajz Tsz.	hidrogeológia
Posta József	DSc	DE TTK Szervetlen és analitikai kém. Tsz.	
Radnainé Gyöngyös Zsuzsanna	CSc, tszv, egy. docens	PTE PMMK	környezetmérnök
Rózsa Lajos	DSc, tud. tanácsadó	MTA Állatökológiai Kutcsop	ökológia, parazitológia
Szabó József	DSc, egy. tanár	DE	természeti földrajz
Szabó Lajos	CSc, int. ig., egy. tanár	TSF Környezettud.-i Int.	környezetgazdálkodás
Szarka László	DSc, tud. tanácsadó	MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet, Sopron	geofizika
Tihanyi László	CSc, int. ig., egy. tanár	ME Kőolaj és Földgáz Int.	kőolaj, földgáz

Referens:

Éry Márta

3010 Irodalomtudományi bizottság tagjai

Név	Fokozat/beosztás	Munkahely
Kulcsár Szabó Ernő elnök	MTA r. tagja, egy. tanár	ELTE BTK Magyar Intézet
Kecskeméti Gábor társelnök	CSc	MTA Irodalomtudományi Intézet
Arató László	középiskolai tanár	ELTE Radnóti Miklós Gimn. és Gyak. Isk.
Bónus Tibor	PhD, egyetemi docens	ELTE Magyar Irodalomtörténeti Tanszék
Hargittay Emil	CSc, tanszékvezető	PPKE BTK
Hima Gabriella	DSc, egyetemi tanár	KRE BTK
Jánosi Zoltán	CSc, főiskolai tanár	NyF
Kabdebó Loránt	DSc, egyetemi tanár	ME BTK Szabó Lőrinc Kutatóhely
Kiss Tamás Zoltán	PhD, egyetemi docens	PTE BTK Spanyol Szeminárium
Korompay H. János	DSc	MTA Irodalomtudományi Intézet
Lukács István	PhD habil, egy. docens	ELTE BTK
Orosz Magdolna	DSc, egyetemi tanár	ELTE BTK Német Tanszék
Pintér Márta	CSc	PE Színháztörténeti Tanszék
Varga Pál	DSc, egyetemi tanár	DE BTK XIX. Századi Magyar Irodalom Tsz
Szentesi Zsolt	PhD, főiskolai tanár	EKF Magyar Irodalomtudományi Tanszék
Szőnyi György Endre	DSc, egyetemi tanár	SzTE BTK Angol Tanszék
Z. Kovács Zoltán	PhD, főiskolai docens	KE PFK Magyar Nyelvészeti és Irodalmi Tsz

Referens:

Patthy Éva

3020 Nyelvtudományi bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szak/Szakterület
Kiss Jenő elnök	MTA I. tag, egy. tanár	ELTE	nyelvészet
Földes Csaba társelnök	CSc, egyetemi tanár	PE	germanisztika
Berta Árpád	DSc, egyetemi tanár	SzTE	turkológia
Gadányi Károly 2008.07.31-től	DSc, egyetemi tanár	BDF	szlavisztika
Gósy Mária	DSc, osztályvezető	MTA NYI	fonetika, pszicholingvisztika
Juhász Dezső	CSc, egyetemi docens	ELTE	nyelvtörténet, névtan, dialektológia
Keresztes László	DSc, egyetemi tanár	DE	finnugrisztika
É. Kiss Katalin	DSc, t.tanácsadó	MTA NYI	elméleti nyelvészet
Kontra Miklós	DSc, egyetemi tanár	SzTE	szociolingvisztika, angol nyelvészet
Kovács Mária	PhD, egyetemi docens	ME	szaknyelv-kutatás
Pállné Lakatos Ilona	CSc, tszv. főisk. tanár	NyF	leíró nyelvészet
Náray-Szabó Márton	PhD, egy. adjunktus	PPKE, BTK	romanisztika
Sárosdyné Szabó Judit	PhD, egyetemi docens	KRE	anglisztika
Szűcs Tibor	CSc, egyetemi docens	PTE	alkalmazott nyelvészet
Tolcsvay Nagy Gábor	DSc, egyetemi tanár	ELTE	kognitív nyelvészet, szövegten
Zimányi Árpád	CSc, főiskolai	EKF	leíró nyelvészet

Referens

Patthy Éva

3030 Történelem bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Török László elnök	MTA lev. tagja	MTA Régészeti Int.	régészet
Pesthy Mónika társelnök	DSc, egyetemi tanár	ZsKF	történelem, művelődéstörténet
Anderléné Sajti Enikő	DSc	SzTE BTK	történelem
Bács Tamás	PhD, hab. docens, tszv.	ELTE BTK	történelem
Bolyki János	DSc	KRE	történelem, művelődéstörténet
Borhy László	DSc, tszv., egy. tanár	ELTE BTK	régészet
Czövek István	CSc, főiskolai tanár	NyF BTK	történelem
Fejős Zoltán	CSc, főigazgató	Néprajzi Múzeum	néprajz, antropológia
Imre Mihály	DSc	DE BTK	művelődéstörténet
Karsai György	CSc, tszv.	PTE	művelődéstörténet
Klaniczay Gábor	DSc, tszv. egy. tanár	CEU	történelem, művelődéstörténet
Mikó Árpád	PhD, osztályvezető	Magyar Nemzeti Galéria	művészettörténet
Olajos Terézia	DSc, egyetemi tanár	SzTE BTK	történelem
Zólyomi Gábor	CSc, hab. tszv. docens	ELTE BTK	történelem

Referens

Borszák Judit

3040 Szabad bölcsészet bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Weiss János elnök	DSc, egyetemi tanár	PTE	filozófia
Bacsó Béla társelnök	DSc, igazgató, tszv.	ELTE	esztétika
Bodnár István	CSc	ELTE	filozófia
Borbély Gábor	CSc, kutató	MTA Fil. Int.	vallástudomány
Füzi Izabella	PhD, tudományos munkatárs	SzTE	filmelmélet
Forrai Gábor	DSc, egyetemi tanár	ME	filozófia
Gyenge Zoltán	DSc, egyetemi tanár	SZTE	filozófia
György Péter	DSc	ELTE	kommunikáció
Jernyei Kiss János	PhD, óraadó	PPKE	művészettörténet
Kendeffy Gábor	CSc, egyetemi docens	KRE	vallástudomány
Popovics Zoltán	PhD, egyetemi tanársegéd	PTE	esztétika
Szakács Béla Zsolt	CSc, egyetemi adjunktus	PPKE	művészettörténet
Szirák Péter	DSc, egyetemi docens	DE	kommunikáció
Thiell Katalin	PhD	EKF	filozófia
Valastyán Tamás	PhD	DE	esztétika

Referens

Patthy Éva

3050 Pedagógusképzési és pszichológiai bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Hunyady György elnök	MTA lev. tag/ dékán, int.ig.	ELTE PPK	pszichológia
Perjés István társelnök	PhD, egyetemi tanár	BCE	pedagógia
Bárdossy Ildikó	CSc, docens, tszv.	PTE BTK	pedagógia
Czigler István	DSc, tszv.	DE BTK és MTA	pszichológia
Estefánné Varga Magdolna	PhD, dékán, tszv.	EKF BTK	pszichológia
Gáspár Mihály	PhD, dékán, int.ig.	BDF BTK	pszichológia
Gyöngyösiné Kiss Enikő	PhD, tszv.	PTE BTK	pszichológia
Kelemen Elemér	CSc, docens	OKNT	pedagógia
Kósa Éva	CSc, docens	PPKE BTK	pszichológia
Nádasi Mária	CSc, egyetemi tanár	ELTE PPK	pedagógia
Pais Ella Regina	PhD, főiskolai tanár	PTE PMMK	pedagógia
Szabó Éva	PhD, egy. adjunktus	SzTE BTK	pszichológia
Trencsényi László	CSc, docens	ELTE PPK	pedagógia
Vass Vilmos	CSc, docens	VE TK	pedagógia
Vágó Irén	PhD, tud. munkatárs	OKI/OKNT	pedagógia

Referens

Dégi Nóra

3060 Társadalomtudományi bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Rostoványi Zsolt elnök	DSc, egyetemi tanár	BCE TK	politikatudomány/ nemzetközi tan.
Némedi Dénes társelnök	DSc, egyetemi tanár	ELTE TÁTK	szociológia
Bajomi-Lázár Péter	PhD, kutatási igazgató	ZsKF	kommunikáció
Buday István	PhD, főiskolai tanár	SzE ESzI	szociális
Fehér Irén	CSc	NyME AK	szociális
Fodorné dr. Nagy Sarolta	PhD, főiskolai tanár, református lelkész	KRE TFK	szociális
Földes Anna	CSc	MUOSz	kommunikáció

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Gallai Sándor	PhD, egy. adjunktus	BCE TK	politikatudomány
Gazdag Ferenc	DSc, egyetemi tanár	KJF	politikatudomány
Horányi Özséb	PhD, egyetemi tanár	BME GTK	szociológia, kommunikáció
Kotics József	CSc, tszv. egy. docens	ME BTK	kulturális antropológia
N. Szabó József	CSc	NyF	politikatudomány
Pálné Kovács Ilona	DSc, egyetemi tanár	PTE / MTA RKK	politikatudomány
Simon János	CSc, tszv. egy. docens	ME BTK	politikatudomány
Szántó Zoltán	CSc, tszv.	BCE TK	szociológia
Széchenyi Ágnes	CSc, főiskolai tanár	EKF	kommunikáció
Szilágyi István	DSc, egyetemi tanár	PE BTK	politikatudomány
Körösényi András	CSc	ELTE ÁJK Politikatud. Int.	politikatudomány
Tausz Katalin	CSc	ELTE TÁTK	

Referens

Dégi Nóra

3070 Jogi és igazgatási bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szak/Szakterület
Lamm Vanda elnök	MTA I. tagja, egyetemi tanár	MTA Jogtud. Int.	nemzetközi jog
Balogh Zsolt György	PhD, tszv. egy. docens	PTE ÁJK	kommun. és inform. jog.
Bihari Mihály	DSc, egy. tanár, Alkotmánybíróság elnöke	SzE ÁJK, MK Alkotmánybíróság	jogelm., politológia
Blaskó Béla	CSc, tszv. főisk. tan. r. vezérőrnagy	RTF	büntetőjog
Gyekiczky Tamás	PhD, tszv. egy. docens	DE ÁJK	polgári eljárásjog.
Földi András	DSc, egy. tanár	ELTE ÁJK	római jog
Halustyik Anna	CSc, tszv. egy. doc	PPKE JÁK	pénzügyi jog
Imre Miklós	CSc, főiskolai tanár	BCE KIK dékán	építésigazgatási jog
Kis Daisy	titkár	Magyar Ügyvédi Kamara	felhasználói
Lőrincz Lajos	MTA r. tagja, egy. tanár	KRE ÁJK,	közigazgatás
Paulovics Anita	PhD, tszv. egy. docens	ME ÁJK	alkotmányjog
Pázmándi Kinga	PhD, tszv. egy. docens	BME GTK ÜTI	üzleti jog
Szabó Imre	CSc, tszv. egy. doc., dékán	SzTE ÁJK, KRE ÁJK	polgári elj.jog
Szabó Miklós	CSc, tszv. egy. tan., dékán	ME ÁJK	jogelmélet
Vereczkey Zoltán	elnök	Pest Megyei Kereskedelmi és Iparkamara	felhasználói

Referens

Czilli Máté

3080 Gazdaságtudományi bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szakterület
Kerekes Sándor elnök	DSc, egy. tanár	BCE	környezet-gazdaságtan
Sipos Zoltán társelnök	CSc, int. igazgató, főiskolai tanár	ZsKF	nemzetközi gazdálkodás
Farkas Ferenc	CSc, egy. tanár, tszv.	PTE	vezetés-szervezés
Galasi Péter	CSc	BCE	
Helgertné Szabó Ilona	CSc, rektorh., főisk. tanár	KRF	számvitel
Iványi Károly	CSc, főiskolai tanár	BGF	nemzetközi gazdálkodás
Kacsóh Erzsébet	PhD, főiskolai docens	EKF	közgazdaságtan
Kocziszky György	CSc, egy. tanár	ME	regionális gazdaságtan
Kapás Judit	PhD, egy. docens	DE	közgazdaságtan
Lehota József	DSc, egy. tanár	SzIE	marketing
Lengyel Imre	DSc, egy. tanár	SzTE	gazdaságföldrajz
Lentner Csaba	CSc, habil., egy. docens	NyME	pénzügyek
Lukács János	CSc, tszv., egy. docens	BCE	számvitel
Sallai László	-	Magyar Telekom	HR
Szintay István	CSc, egy. tanár	ME	vezetéstudomány
Török Ádám	MTA r. tagja, egy. tanár	PE Veszprém	nemzetközi gazdaságtan
Veress József	DSc, egy. tanár	BME	közp. gazdaságpolitika

Referens

Homonnay György

3090 Művészeti bizottság tagjai

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely	Szak/Szakterület
Droppa Judit elnök	egyetemi tanár	MOME	textilművész/iparművészet
Báron György társelnök	egyetemi docens	SzFE	filmkritikus- filmsztéta/filmműv.
Babarczy László	egyetemi tanár	SzFE, KE	színházi rendező/színházművészet
Colin Foster	tszv. egy. docens, dékán	PTE-MK	szobrászművész/képzőművészet
Fodor Antal	egyetemi tanár	MTF	koreográfus/táncművészet
Hantos Károly	tszv. egy. docens, ált. rekth.,	MKE	szobrász-/képzőműv., tanárképzés
Jakabné Zórándi Mária	tszv. főiskolai tanár	MTF	néptánc/táncművészet
Jákfalvi Magdolna	egyetemi docens	SzFE, PTE	színháztörténet/színháztudomány
Kádasi Éva	tszv. egyetemi docens	MOME	keramikusművész/iparművészet
Mohay Miklós	egyetemi docens	LFZE, DE	zeneszerző/zeneművészet
Ruppert István	egyetemi adjunktus	SzE	orgonaművész/zeneművészet
Szegedy-Maszák Zoltán	egyetemi docens, okt. rekth.	MKE	festő- és médiaművész/képzőműv.
Szirtes János	egyetemi tanár	MOME	festőművész/képzőművészet
Vigh Andrea	tszv. egyetemi adjunktus	LFZE	hárfa-művész/zeneművészet
Zsótér László	tszv. egyetemi tanár	MOME	grafikusművész/iparművészet

Referens

Muhariné Szabó Szilvia

Egyéb bizottságok

4020 Egyetemi tanári kinevezéseket véleményező kollégium

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Kulcsár Szabó Ernő elnök	MTA r. tagja	ELTE BTK
Droppa Judit társelnök	DLA	MOME
Szeidl László társelnök	DSc	BMF
Bálint Csanád	MTA I. tagja	MTA Régészeti Intézet
Hunyady György	MTA r. tagja	ELTE PPK
Kertész András	MTA I. tagja	DE BTK
Keviczky László	MTA r. tagja	MTA SzTAKI
Kiss Jenő	MTA I. tagja	ELTE BTK
Makara Gábor	MTA r. tagja	MTA KOKI
Ormos Pál	MTA r. tagja	MTA SZBK
Pálfy Péter Pál	MTA I. tagja	MTA Mat. Kut.
Pepó Péter	DSc	DE AC MK
Török Ádám	MTA lev. tag	PE GK
Weiss János	DSc	PTE BTK

Elnöki bizottságok

4010 Doktori Bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Szabó Gábor elnök	MTA lev. tagja, egyetemi tanár	SzTE TTK Optikai és Kvantumelektronikai Tsz
Ádám Veronika	MTA lev. tagja, egyetemi tanár	SE ÁOK Orvosi Biokémiai Intézet
Bazsa György	DSc, egyetemi tanár	DE Fizika Kémia Tanszék
Csirik János	DSc, egyetemi tanár	SzTE TTK Informatikai Tanszékcsoport
Droppa Judit	DLA, egyetemi tanár	MOME
Hunyady György	MTA rendes. tagja, egy. tanár	ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Inzelt György	DSc, egyetemi tanár	ELTE TTK
Kerekes Sándor	DSc, egyetemi tanár	BCE
Keviczky László	MTA rendes tagja, egy. tanár	MTA SzTAKI
Kiss Jenő	MTA lev. tagja, egyetemi tanár	ELTE BTK Magyar Nyelvtud. és Finnugor Int.
Kulcsár Szabó Ernő	MTA r. tagja, egy. tanár, igazgató	ELTE BTK Magyar Irodalom- és Kultúratud. Int.
Lamm Vanda	MTA I. tagja, egyetemi tanár	MTA Jogtudományi Intézet (Sze ÁJK)
Lenkei Péter	DSc, egyetemi tanár	PTE PMMK
Ormos Pál	MTA r. tagja, intézet igazgató	MTA SzBK Biofizikai Intézete
Padisák Judit	DSc	PE Limnológia Tanszék
Pálfy Péter Pál	MTA lev. tagja, egyetemi tanár	MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet
Penninger Antal	DSc, egyetemi tanár	BME Energetikai Gépek és Rendszerek Tsz
Pepó Péter	DSc, egyetemi tanár	DE Agrártud.-i Centrum MK Növénytud. Int.
Pukánszky Béla	DSc, egyetemi tanár	SzTE BTK Neveléstudományi Tsz.
Rostoványi Zsolt	DSc, egyetemi tanár, dékán	BCE TK
Szeidl László	DSc, egyetemi tanár	BMF NIK
Török László	MTA lev. tag	MTA RI
Weiss János	DSc	PTE BTK Filozófiai Tanszék

Referens

Patthy Éva

4030 Felhasználói bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Greiner István elnök	CSc	Richter Gedeon
Tardy Pál társelnök	DSc, vezérigazgató	Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés
Aradi Csaba	igazgató	Hortobágyi Nemzeti Park
Asbóth Ede	alelnök	Magyar Ügyvédi Kamara
Banai János	CSc, egyetemi tanár	Országos Gyógyintézeti Központ
Fórián István	igazgató	Magyar Suzuki
Gál Zoltán	főisk. tanár	NyME
Juhász István	CSc, főisk. tanár	ZsKF
Koós Attila	PhD	T-Com
Lukáts Ákos		Electrolux
Stern Pál	CSc, informatikai oszt. vez.	MÁV Vezérigazgatóság
Valkó András	PhD	Ericsson
Vámos Zoltán	PhD	GE Industries
Varga Katalin	pszichológus, ügyvezető ig.	Hill International Kft.
Zwickl Péter	igazgató	Magyar Szálloda Szövetség

4040 Minőségfejlesztési bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Trencsényi László elnök	CSc, hab. docens	ELTE
Bálint Julianna	tszv. PhD, főisk. tanár	SzIE Ybl Kar
Horváth Attila	CSc, ügyvezető	H&D Kft
Koczor Zoltán	CSc, főisk. tanár, dékánh.	BMF Rejtő Kar
Kovács Árpád	főiskolai docens	PTE PMMK Mérnöki menedzsment Tanszék
Kozma Tamás	DSc, egyetemi tanár	DE Doktori Iskola
Páczelt István	MTA r. tag, egy. tanár	ME
Palicz Tamás	PhD, orvos-igazgató	SE Kútvölgyi Kórház
Sifter Veronika	jogi munkatárs	BKTF
Topár József	egyetemi adjunktus	BME
Tóth Mariann	kommunikációs irodavez.	NyME - Benedek Főisk.
Veress Gábor	DSc, egyetemi tanár	PE
Veresné Somosi Mariann	CSc, tszv. egy. docens	ME
Vargáné dr. Szűcs Edit	PhD, dékán	DE MFK

4050 Stratégiai bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Bazsa György elnök	DSc, egyetemi tanár	DE TTK
Csirik János	DSc, egyetemi tanár	SzTE TTK Informatikai Tanszékcsoport
Droppa Judit	DLA, egyetemi tanár	MOME
Fésüs László	MTA r. tagja, egyetemi tanár	DE OEC
Greiner István	CSc, kutatási ig.h.	Richter Gedeon Rt.
Iványi Károly	CSc, főiskolai tanár	BGF
Keviczky László	MTA r. tagja	MTA SZTAKI
Lukács István	PhD habil, egyetemi docens	ELTE
Mecsi József	CSc, egyetemi tanár	PTE PMMK
Róna-Tas András	MTA r. tagja, kutató professzor	SzTE BTK
Tardy Pál	DSc, vezérigazgató	Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés
Trencsényi László	PhD, egyetemi docens	ELTE PPK

4060 Távoktatási bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Kis-Tóth Lajos elnök	PhD, főiskolai tanár	EKF
Kadocsa László társelnök	PhD, főisk. tanár, rektorh.	DF
Forgó Sándor	PhD	EKF
Galli Csaba	dr. univ.	SzE
Hoffmann Orsolya	PhD	KJF
Kaszai Pál	CSc	SAP Kft.
Kocsisné dr. Baán Mária	PhD, egyetemi docens	ME
Könczöl Tamás		Sulinet
Kugler Gyula	főisk. docens	BMF
Mlinarics József	PhD, ügyvezető elnök	Magyar Tartalomipari Szövetség
Ollé János	egyetemi tanársegéd	ELTE
Sándorné Dr. Kriszt Éva	PhD, tszv. főiskolai tanár	BGF
Szabó István	PhD, egyetemi docens	SzIE
Szabó Zsuzsanna		Prisma Tanoda Kft.
Törzsök Éva 2007.07.21-től	CSc	Szolnoki Főiskola
Vonáné Kokovay Ágnes	főiskolai docens	NyF

4070 Nemzetközi bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Csirik János elnök	DSc	SzTE TTK
Bókay Antal	CSc, egyetemi tanár, rektorh.	PTE BTK
Forgács Csaba	CSc	BCE
Lenkei Péter	DSc, egyetemi tanár	PTE
Scheiber Pál	egyetemi tanár	SzIE-ÁOTK
Stern Pál	CSc	MÁV Vezérigazgatóság
Zrínyi Miklós	DSc, egyetemi tanár	BME VBK

4080 Etikai és összeférhetetlenségi bizottság - A felmerülő ügyekre aktuálisan választva

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Helgertné Szabó Ilona elnök	CSc, egyetemi docens	Károly Róbert Főiskola

4090 Tanárképzési bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Munkahely
Pukánszky Béla elnök	DSc	SzTE BTK
Falus Iván társelnök	CSc	PE
Balogh László	egyetemi docens, int. ig.	DE Pszichológiai Intézet
Czeplédy István	intézetigazgató	NyF
Fazekas Csaba	dékán	ME BTK
Forray Katalin	DSc	PTE-BTK
Györgyiné Koncz Judit	rektorhelyettes	KRE
Homor Géza	főigazgatóh.	SzTE JGYPK
Hunyady Györgyné	főiskolai tanár	ELTE TÓFK
Iker János	rektorhelyettes	BDF
Kadocsa László	főigazgatóh.	DF
Kis-Tóth Lajos	ált. főigazgatóh.	EKF
Köpf Lászlóné	igazgató	EJF Gyakorló Iskola
Michaletzky György	dékán	ELTE, TTK
Pintérmné Grundmann Frida	osztályvezető	Nagykanizsa Polgármesteri Hiv.
Szenes György	igazgató	Bolyai János FGyM Szakközép
Szabó László Tamás	egyetemi tanár	DE BTK

4100 Hit- és vallástudományok bizottság

Név	Fokozat/Beosztás	Intézmény
Szuromi Szabolcs elnök	PhD, egyetemi tanár	PPKE
Staller Tamás társelnök	CSc, egyetemi tanár	ORZsE
Ancsin István	PhD, főiskolai tanár	AVKF
Béres Tamás	egyetemi docens	EHE
Dolhai Lajos	PhD habil	EHF
Fekete Károly	egyetemi tanár	DRHE
Győri István	egyetemi tanár	SRTA
Máté-Tóth András	PhD habil, tszv.	SzTE
Németh Dávid	PhD	KRE
Pákozdi István	főiskolai tanár	Sapientia SzHF
Pesthy Mónika	DSc, egyetemi tanár	ZSKF
Rugási Gyula	CSc, főiskolai tanár	SzPA
Ruzsa Ferenc	CSc, egyetemi docens	ELTE
Sesztók András	PhD	SzAGKHF
Tokics Imre	főiskolai tanár	ATF
Tóth-Soma László	PhD, főiskolai docens	BHF
Zsengellér József	PhD, egyetemi tanár	PRTA

Ad hoc Hadtudományi és haditechnikai bizottság*(2007/3/VI/4. sz. MAB határozat)*

Név	Fokozat	Munkahely
Holló József Ferenc altábornagy	CSc, c. egyetemi tanár	Hadtörténeti Intézet és Múzeum
Michelberger Pál	MTA rendes tagja	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Bökönyi István ny. altábornagy	CSc, stratégiai igazgató	In-Kal Security 2000 Kft.
Bukovics István	CSc, ny. tábornok	(2007. június 30-ig miniszteri főtanácsadó)
Hegyesi József	CSc, ny. mérnök	BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Horváth Mátyás	DSc, egyetemi tanár	BME GÉK Gépgyártástechnológiai tsz.
Nagy Tibor	CSc, ny. ezredes, tanácsadó	Oktatási és Kulturális Minisztérium
Szilágyi Tivadar	CSc, egyetemi tanár	Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem HTK

Változás LB-k összetételében (PTE, NyME)*2007/3/VI/5. sz. MAB határozat (07.03.09)*

- 1) **A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karát látogató bizottság elnöke, Gergely András javaslata a kari LB kiegészítésére:**

A. Gergely András CSc, MTA Politikatudományi Intézet (politológia, szociológia)

Albert József CSc, Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola (szociális mun-

ka, szociológia, szociálpolitika, média és kommunikáció)

- 2) **A Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdasági- és Élelmiszertudományi Karát látogató bizottság elnöke, Heszky László javaslata Oláh János (DSc, TSF) LB tag betegsége miatti személycserére:**

Szabó Lajos (DSc, egyetemi tanár TSF, Környezetvédelmi Intézet ig.)

Tiszteletbeli elnök funkció

2007/3/VI/6. MAB határozat (07.03.09)

A 2003-2006 között a MAB elnöki tisztét betöltő Fésüs Lászlót tiszteletbeli elnöknek kérte fel a testület. Fésüs László a felkérést elfogadta.

Személyi változások a MAB bizottságaiban

2007/4/IV/2. sz. MAB határozat (07.03.30)

- 1) Az Irodalomtudományi bizottság elnöke, Kulcsár Szabó Ernő javaslata a bizottságnak 16 tagúra való kiegészítésére a felhasználói szféra képviselőjével: Arató László középiskolai tanár ELTE Radnóti Miklós Gimnázium és Gyakorló Iskola
- 2) A Társadalomtudományi bizottság elnöke, Rostoványi Zsolt javaslata a bizottság kiegészítésére: Horányi Özséb PhD egyetemi tanár BME GTK Szociológia és kommunikáció tsz.
- 3) Az ad hoc Hadtudományi és haditechnikai bizottság kiegészítésére a márc. 9-i plenáris ülésen elhangzott javaslatot a bizottság elnöke, Holló József elfogadta, és az ad hoc bizottság 8. tagjaként javasolja felkérni Bukovics István CSc, nyá. tábornokot, aki 2007. jún. 30-ig miniszteri főtanácsadó, a bizottság munkájában csak e státusza megszűnését követően vesz majd részt.
- 4) A Matematikai bizottság elnöke, Pálfi Péter Pál javaslata a bizottság kiegészítésére: Szabó József vezető aktuárius ügyvezető igazgató ING Biztosító, Veres Pál igazgató, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc
- 5) A Föld- és környezettudományi bizottság elnöke, Padisák Judit javaslata bizottsági tag cseréire (Klinghammer I. Gazdasági Tanács tag helyett), valamint a bizottság kiegészítése 16 tagra: Grigorszky István PhD DE TTK Hidrobiológia tsz., Posta Jó-

zsef DSc DE TTK Szervetlen és Analitikai Kém. tsz.

- 6) A Biológiai bizottság társelnöke, Závodszy Péter javaslata a bizottság kiegészítésére: Putnoky Péter DSc egyetemi tanár PTE TTK Biológiai Intézet
- 7) Az Orvos-, egészség- és sporttudományi bizottság elnöke, Ádám Veronika javaslata a bizottsági tagi cseréire (Szilvási István FTT tag helyett) és/vagy a bizottság kiegészítésére felhasználói tagokkal: Velkey György főigazgató Bethesda Gyermekkórház, Banai János CSc egyetemi tanár Országos Gyógyintézeti Központ (a Magyar Orvosi Kamara jelöltje)
- 8) A Felhasználói bizottság elnöke, Greiner István javaslata bizottsági tag cseréire (Szilvási István FTT tag helyett), valamint a bizottság bővítésére Varga Katalin pszichológus, ügyvezető igazgató Hill International Kft. személyzeti tanácsadó cég, Banai János CSc egyetemi tanár Országos Gyógyintézeti Központ (a Magyar Orvosi Kamara jelöltje)
- 9) A Minőségfejlesztési bizottság elnöke, Trencsényi László javaslata a bizottság bővítésére: Kovács Árpád főiskolai docens, PTE PMMK Mérnöki Menedzsment Tsz.
- 10) A Hit- és vallástudományi bizottság elnöke, Szuromi Szabolcs javaslata a bizottság bővítésére: Tokics Imre főiskolai tanár, Adventista Teológiai Főiskola.

Változás az Agrár- és agrármérnöki bizottság személyi összetételében

2007/5/IX/1/1. sz. MAB határozat (07.04.27)

Az Agrár- és agrármérnöki bizottság személyi összetételében összeférhetlenségi okból (gazdasági tanács tagság) változás szükséges: Németh Tamás MTA lev. tag, főigazgató (MTA

TAKI) helyett **Heszky László** MTA r. tag, tszv. egy. tanár (SzIE), Csikai Miklós vezérigazgató (Árpád Zrt, Szentés) helyett **Balikó Sándor** c. egy. docens, igazgató, Bólyi Mezőgazdasági Zrt.

Változás az Építész, építő, közlekedési bizottság személyi összetételében

2007/5/IX/1/2. sz. MAB határozat (07.04.27)
Az Építész, építő, közlekedési bizottság összetételében elhalálozás miatt: **Tóth Lajos** CSc,

tszv. egyetemi docens (SzE) helyett **Holló Péter** DSc, egy. tanár (SzE)

Változás a Gazdaságtudományi bizottság személyi összetételében

2007/5/IX/1/3. sz. MAB határozat (07.04.27)
Galasi Péter CSc (BCE) a Felhasználói bizottság helyett a Gazdaságtudományi bizottság

tagjaként kíván tevékenykedni, az érintett bizottsági elnökök egyetértésével.

Változás a Hit- és vallástudományok bizottság személyi összetételében

2007/5/IX/1/4. sz. MAB határozat (07.04.27)

Sesztők András PhD, a SZAGKHF tanára lett a Hit- és vallástudományok bizottság új tagja.

Változás intézményi Látogató Bizottságban

2007/5/IX/2/2. sz. MAB határozat (07.04.27)
Javaslattevő: **Kerekes Sándor**, a BGF koordináló elnöke.
A Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar kari LB elnöke, **Taraffás Imre** lemondott.

Új kari LB elnök: **Dimény Erzsébet** – CSc, PE Gazdaságtudományi Kar (korábban kari LB tag).

Új tag a LB-ben: **Vigvári András** – CSc BME Gazdaságtudományi Kar Pénzügy tsz.

INTÉZMÉNYI, KARI HATÁROZATOK

Intézményi akkreditációs jelentések

Intézményi akkreditációs eljárást érintő változások

2007/5/IX/2/1. sz. MAB határozat (07.04.27)
 Módosítás az intézmények sorra kerülésének
 ütemezésében
 A Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző
 Főiskola a Pázmány Péter Katolikus Egye-
 temmel 2008. január 1-jétől való integrációját
 tervezi. A már csak 2007. december 31-ig

önálló főiskola akkreditációs értékelésére nem
 a MAB ütemezés szerinti 2007/2008-as tanév-
 ben, hanem csak a PPKE-hoz integrálódást
 követően kerül sor. (A MAB ütemezése szerint
 a PPKE második akkreditációs értékelésére a
 2009/2010-es tanévben került volna sor.)

Intézménylétesítés

Állásfoglalás külföldi intézmény magyarországi működési engedély iránti kérelemről, intéz- ménylétesítésről

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Lm14	Université Paris X - Nanterre	külföldi intézmény Magyarországi működése engedélyezésének kérése	2007/2/VII/2/3. (a MAB szakmai véleményét nem fogalmazott meg)
Lm15	Conservatoire National des Arts et Métiers (CNAM)	külföldi intézmény Magyarországi működése engedélyezésének kérése	2007/2/VII/2/4. (a MAB szakmai véleményét nem fogalmazott meg)

Nem támogatott intézménylétesítési kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Li11	SOTER LINE Oktatási Központ	Soter Nemzetközi és Informatikai Főiskola állami elismerése	2007/3/VII/4.
Li8	Patrónus Alapítvány	Novus Művészeti Főiskola állami elismerése	2007/4/V/33.
Li9	Szent György Főiskola	Szent György Főiskola állami elismerése	2007/5/XI/5/1.
Li10	Péter Rózsa Oktatási és Idegennyelvi Központ Kft.	Rózsa Gazdasági és Jogi-igazgatási Főiskola állami elismerése	2007/5/XI/5/2.
Li14	OKM	SE-TSK kiválása - Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem létesítése	2007/5/XI/5/3.
Lm13	Schiller Nemzetközi Akadémia Oktatási Kft	Schiller Nemzetközi Akadémia Oktatási Kft - bachelor of arts in international relations and diplomacy alapszak indítás	2007/5/XI/6.

EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK¹

2007/5/X. (ET) Egyetemi tanári pályázatok

A plénum az előterjesztett 166 egyetemi tanári pályázatról 86 esetben támogató, 80 esetben elutasító határozatot hozott.

DOKTORI ISKOLÁK

Előakkreditáció

Nem támogatott doktori iskolák

Kód	Intézmény	Tudományág	Vezető	Határozat sz.
D179	PTE	műszaki tudományi doktori iskola (építőmérnöki tudományok; informatikai tudományok) „Multiszerkeztűrendszerek modellezése és szimulációja” létesítése	Dr. Iványi Miklós egyetemi tanár, DSc	2007/5/XII.

¹ A 2006. március 1-én hatályba lépett 2005. évi CXXXIX. új felsőoktatási törvény 106§-a (4) bekezdés értelmében a MAB csak az egyetemi tanári pályázatok véleményezését végzi.

SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK

Támogatott alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Bk156 (Bs967)	ORZsE	zsidó liturgia alapképzési szak létesítése	2007/5/XI/3/1.

Támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk177	MTF	néptáncművész mesterszak létesítése	2007/4/V/21.
Mk178	MTF	klasszikus balettművész mesterszak létesítése	2007/4/V/22.
Mk188kieg. (Ms99)	ELTE	neveléstudományi mesterszak létesítése	2007/4/V/24.
Mk189	ELTE	gyógypedagógus mesterszak létesítése	2007/4/V/25.
Mk191	ELTE	fordító és tolmács mesterszak létesítése	2007/4/V/26.
Mk193	DE	angol nyelv és irodalom mesterszak létesítése	2007/4/V/27.
Mk14/15átdolg.	BME	biomérnök mesterszak létesítése	2007/4/V/32.

Nem támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk186	BHF	vaisnava teológia mesterszak létesítése	2007/4/V/23.
Mk183	PE	művelődéstörténet mesterszak létesítése	2007/5/XI/3/8.
Mk199	ELTE	politikai szakértő mesterszak létesítése	2007/5/XI/3/9.

Támogatott alapképzési szak indítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Bs882	BME	műszaki szakoktató <u>elektronikai</u> és <u>informatikai</u> szakirányok indítása	<u>elektronikai</u> és <u>informatikai</u> szakirányok	2007/2/VII/2/1.
Bs948	BHF	vaisnava teológia alapképzési szak indítása	teológia, vaisnava, vallásbölcseleti szakirányok	2007/4/V/4.
Bs967 (Bs156)	ORZsE	zsidó liturgia alapképzési szak indítása		2007/5/XI/3/2.

Támogatott mesterszak indítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Ms92	BCE	közigazgatási mesterszak indítása	2007/2/VII/2/2.
Ms97	BME	építész osztatlan (5 éves) mesterszak indítása	2007/4/V/1.
Ms105	BCE	tájépítész mesterszak indítása	2007/4/V/2.
Ms80	SzIE	természetvédelmi mérnök mesterszak indítása	2007/4/V/3.
Ms99 (Mk188kieg)	ELTE	neveléstudományi mesterszak indítása	2007/4/V/30.
Ms90	ZsKF	politikatudományok mesterszak indítása	2007/4/V/31.
Ms94	ME	mérnök informatikus mesterszak indítása	2007/5/XI/1/4.
Ms86	MTF	klasszikus balettművész mesterszak indítása	2007/5/XI/3/10.
Ms87	MTF	néptáncművész mesterszak indítása	2007/5/XI/3/11.
Ms72mód.	BCE	gazdaságinformatikus mesterszak indítása	2007/5/XI/4/2.

Nem támogatott alapképzési szakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirány	Határozat száma
Bs908	SOTER Nemzetközi és Informatikai Főiskola	<i>mérnökinformatikus</i> alapképzési szak indítása		2007/3/VII/1.
Bs909		<i>gazdaságinformatikus</i> alapképzési szak indítása		2007/3/VII/2.
Bs910		<i>nemzetközi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása		2007/3/VII/3.
Bs950	SzTE szhk.	<i>szabad bölcsészet</i> alapképzési szak indítása	vallástudományi, kommunikáció és médiatudomány, filmelmélet és filmtörténet szakirányok	2007/4/V/5.
Bs942	EKF	<i>filmelmélet és filmtörténet</i> szakirány indítása szabad bölcsészet alapképzési szakon	<i>filmelmélet és filmtörténet</i> szakirány	2007/4/V/6.
Bs583	BDF	<i>esztétika</i> szakirány indítása szabad bölcsészet szakirányon	<i>esztétika</i> szakirány	2007/4/V/7.
Bs938	NyME	<i>germanisztika</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/8.
Bs946	BGF	<i>közszolgálati</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/9.
Bs949	SzTE	<i>turizmus-vendéglátás</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/10.
Bs964	SzIE	<i>turizmus-vendéglátás</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/11.
Bs947	DF	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/12.
Bs958	ME (szhk: Bp.)	<i>politológia</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/13.
Bs963	KJF	<i>szociálpedagógia</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/14.
Bs966	VHF	<i>társadalmi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/15.
Bs943	SzTE	<i>kerámiatervező</i> alapképzési szak indítása (kkk: kerámiatervezés)		2007/4/V/16.
Bs959	Patrónus Alapítvány	<i>alkalmazott látványtervezés</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/17.
Bs960		<i>animációs tervezés</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/18.
Bs961		<i>fotográfia</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/19.
Bs962		<i>tervezőgrafika</i> alapképzési szak indítása		2007/4/V/20.
Bs901	Szent György Informatikai Oktatási kft.	<i>gazdaságinformatikus</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/1/1.
Bs902		<i>védelmi igazgatási</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/1/2.
Bs951	Wesley János Főiskola	<i>ápoló</i> ill. <i>mentőtiszt</i> szakirányok indítása az ápolás és betegellátás alapképzési szakon		2007/5/XI/2/1.
Bs965		<i>egészségügyi szervező</i> alapképzési szak indítása	egészségügyi ügyvitelszervező szakirány	2007/5/XI/2/2.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirány	Határozat száma
Bs898		<i>pénzügy és számvitel</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/3/3.
Bs899	Péter Rózsa Gazdasági és Jogigazgatási Főiskola	<i>közszolgálati</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/3/4.
Bs897		<i>igazgatásszervező</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/3/5.
Bs900		<i>igazságügyi igazgatás</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/3/6.
Bs971	Eötvös József Főiskola	<i>nemzetközi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/3/7.
Bs944	Pannon Egyetem	<i>rekreáció szervezés és egészségfejlesztés</i> alapképzési szak indítása		2007/5/XI/4/3.

Nem támogatott mesterszak indítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirány	Határozat száma
Ms38	BKTF	<i>koreográfus</i> mesterszak indítása	kortárstánc	2007/4/V/28.
Ms39	BKTF	<i>kortárstáncművész</i> mesterszak indítása	kortárstánc	2007/4/V/29.
Ms91	DF	<i>kohómérnöki</i> mesterszak indítása		2007/5/XI/1/3.
Ms93	ME	<i>gazdaságinformatikus</i> mesterszak indítása		2007/5/XI/4/1.

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

a MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG
hivatalos lapja

Szerkeszti: a MAB titkársága
1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.
Telefon: 344-0314
Fax: 344-0313
E-mail: muharine@mab.hu
INTERNET: <http://www.mab.hu>

Felelős kiadó: Szántó Tibor
Szerkesztő: Muhariné Szabó Szilvia

© Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

HU-ISSN 1416–5899

A nyomdai munkálatokat a CYPRESS Nyomdai Szolgáltató Kft végezte
Felelős vezető: Ónodi Róbert

Megjelent: 2007. június hónapban

Terjeszti a MAB Titkársága
